

RAPORT O STANIE GMINY NAROL

ZA ROK 2021

Burmistrz Miasta i Gminy Narol

**ul. Rynek 1
37-610 Narol
www.narol.pl**

Narol, maj 2022 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. INFORMACJE OGÓLNE	5
2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny	5
2.2. Demografia	6
III. INFORMACJE FINANSOWE	7
3.1. Stan finansów Gminy Narol	7
3.2. Wykonanie budżetu Gminy Narol	7
3.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/ majątkowych Gminy Narol	9
3.4. Wieloletnia prognoza finansowa	15
IV. INWESTYCJE W GMINIE NAROL	16
V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	20
5.1. Strategie gminne oraz programy i plany poszczególnych miejscowości obowiązujące w 2021 r.	20
5.2. Ład przestrzenny	23
5.2.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	23
5.2.2. Wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	26
5.3. Zasoby materialne gminy	27
5.3.1. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	27
5.3.2. Informacja o stanie mienia komunalnego oraz plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	29
5.4. Infrastruktura komunalna	37
5.4.1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	37
5.5. Środowisko	39
5.5.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej	39
5.5.2. Program ochrony środowiska	40
5.6. Polityka społeczna	48
5.6.1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych oraz gminny program wspierania rodziny	48
5.6.2. Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych	61
5.6.3. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii ..	70

5.6.4. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	73
VI. REALIZACJA UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W NAROLU W 2021 r.	81
VII. WSPÓŁPRACA Z INNymi SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	86
7.1. Związki komunalne	86
7.2. Stowarzyszenia JST	87
7.3. Współpraca międzynarodowa.....	91
VIII. POZOSTAŁE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI GMINY NAROL	96
8.1. Oświata.....	96
8.2. Instytucje kultury	99
8.2.1. Gminny Ośrodek Kultury w Narolu.....	100
8.2.2. Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Polańskiego w Narolu	101
8.3. Transport	101
8.4. Ochrona zdrowia	102
8.5. Bezpieczeństwo.....	103
8.6. Partycypacja społeczna	104

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U z 2020 r., poz. 713) o samorządzie gminnym, Burmistrz Miasta i Gminy Narol jako organ wykonawczy, przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie Gminy Narol w terminie do 31 maja za rok poprzedni.

Podobnie jak w roku poprzednim, mieszkańcom gminy Narol, zostają przedstawione informacje o funkcjonowaniu urzędu oraz pozostałych jednostek organizacyjnych gminy. Przygotowanie przez Burmistrza raportu jest pierwszym etapem dłuższej procedury rozpatrzenia raportu przez Radę Miejską Gminy Narol. Na pozostałe etapy składają się: debata nad raportem oraz przeprowadzenie głosowania nad udzieleniem Burmistrzowi wotum zaufania.

W debacie nad raportem o stanie Gminy Narol za 2021 rok zabierają głos radni oraz mieszkańcy gminy. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w debacie zobowiązany jest złożyć pisemne zgłoszenie, poparte podpisami co najmniej 20 osób do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Narolu. Zgodnie z art. 28 ust 8 aa ustawy o samorządzie gminnym „Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez Przewodniczącego Rady zgłoszenia.”

II. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny

Gmina Narol to gmina miejsko-wiejska. Należy do województwa podkarpackiego, powiatu lubaczowskiego. Położona jest w południowo-wschodniej części Polski. Od północy graniczy z gminą Susiec, natomiast od północnego wschodu z gminą Lubycza Królewska i Bełzec, należącymi do powiatu tomaszowskiego. Zachodnie krańce gminy graniczą z gminą Obsza (powiat biłgorajski). Południowy zachód gminy Narol graniczy z gminą Cieszanów, z kolei południowy wschód z gminą Horyniec-Zdrój. Terytorium gminy Narol na tle woj. podkarpackiego odzwierciedla rysunek 1.

Rysunek 1. Położenie gminy Narol na tle województwa podkarpackiego

Źródło: http://bip.narol.pl/attach/4/1160/3157/strategia_zrownowazonego_rozwoju_29022016.pdf

Powierzchnia gminy Narol wynosi 203,4 km², dzięki czemu plasuje się na drugim miejscu pod względem zajmowanego obszaru w powiecie lubaczowskim.

Pod względem administracyjnym terytorium gminy dzieli się na 16 sołectw:

1) Chlewiska	7) Lipie	13) Płazów
2) Dębiny	8) Lipsko	14) Podlesina
3) Huta Różaniecka	9) Łówcza	15) Ruda Różaniecka
4) Huta-Złomy	10) Łukawica	
5) Jędrzejówka	11) Narol (miasto)	
6) Kadłubiska	12) Narol-Wieś	

16) Wola Wielka

2.2. Demografia

Powierzchnia gminy Narol zajmuje 203,4 km² i liczy 7 846 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 38 osób/ km². Liczbę ludności według sołectw w latach 2018-2021 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba ludności wg sołectw (stan na 31.12.2021)

L.p.	Nazwa miejscowości (sołectw)	Liczba ludności (2018r.)	Liczba ludności (2019r.)	Liczba ludności (2020r.)	Liczba ludności (2021r.)	Powierzchnia w ha
1.	Chlewiska	328	325	321	310	372,86
2.	Dębiny	203	196	196	197	348,44
3.	Huta Różaniecka	352	350	347	337	2 375,43
4.	Huta-Złomy	172	174	169	157	1 166,87
5.	Jędrzejówka	471	471	459	448	695,48
6.	Kadłubiska	198	200	192	192	602,83
7.	Lipie	338	339	336	343	992,77
8.	Lipsko	456	450	449	444	266,03
9.	Łowcza	465	450	443	438	2 360,19
10.	Łukawica	321	319	323	318	990,77
11.	Narol (miasto)	2 094	2 086	2 059	2 028	1 240,00
12.	Narol-Wieś	505	506	504	503	1 004,58
13.	Płazów	396	426	420	421	2 893,51
14.	Podlesina	129	127	121	120	429,45
15.	Ruda Różaniecka	1 190	1 181	1 151	1 130	3 517,67
16.	Wola Wielka	475	476	466	460	985,80
RAZEM		8 093	8 076	7 956	7 846	20 342,68

Źródło: opracowanie własne

Analizując dane zebrane w tabeli 1. dostrzec można, że liczba mieszkańców gminy Narol wykazuje tendencję spadkową. W 2021 r. odnotowano spadek liczby ludności w stosunku do roku 2018 o 3%.

Dane dotyczące urodzeń i zgonów w latach 2019-2021 r. przedstawiono w tabeli nr 2.

Tabela 2. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2019-2021

	2019	2020	2021
Liczba urodzeń	74	58	52
Liczba zgonów	128	137	125
Przyrost naturalny	-54	-79	-73

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych

III. INFORMACJE FINANSOWE

3.1. Stan finansów Gminy Narol

Polityka finansowa Gminy Narol realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową uchwalaną corocznie przez Radę Miejską w Narolu. Budżet Gminy Narol na 2021 rok został przyjęty uchwałą Nr 250/XVI/2021 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 26 stycznia 2021 roku. Zmiany w budżecie w trakcie omawianego roku zostały wprowadzone uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Narol.

3.2. Wykonanie budżetu Gminy Narol

Wykonanie dochodów i wydatków Gminy Narol w latach 2018-2021 obrazuje tabela 3.

Tabela 3. Dochody i wydatki Gminy Narol w latach 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Wykonanie dochodów wg stanu na 31.XII.2021 r.	38.006.112,85	46.474.958,50	50.154.524,35	45.409.384,71
Wykonanie wydatków wg stanu na 31.XII.2021 r.	37.658.113,07	49.209.217,99	44.918.236,17	45.318.585,28
Nadwyżka/deficyt	+347.999,78	-2.734.259,49	+5.236.288,18	+90.799,43

Źródło: opracowanie własne

Wykonanie dochodów Gminy Narol na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosło ogółem:

45.409.384,71 zł

1) dochody bieżące wyniosły

41.541.661,96 zł

- dochody z subwencji ogólnej

16.760.306,00 zł

- dochody z tytułu dotacji na cele bieżące

14.418.360,64 zł

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)

3.301.113,00 zł

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)

9.879,69 zł

- dochody z tytułu podatków i opłat

7.052.002,63 zł

2) dochody majątkowe wyniosły:

3.867.722,75 zł

- dochody ze sprzedaży majątku

958.503,85 zł

- dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje

2.909.218,90 zł

Wykonanie wydatków Gminy Narol na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosło ogółem:

	<u>45.318.585,28 zł</u>
1) wydatki bieżące:	<u>39.111.831,01 zł</u>
- w tym na obsługę długu	<u>199.048,25 zł</u>
2) wydatki majątkowe wyniosły:	<u>6.206.754,27 zł</u>

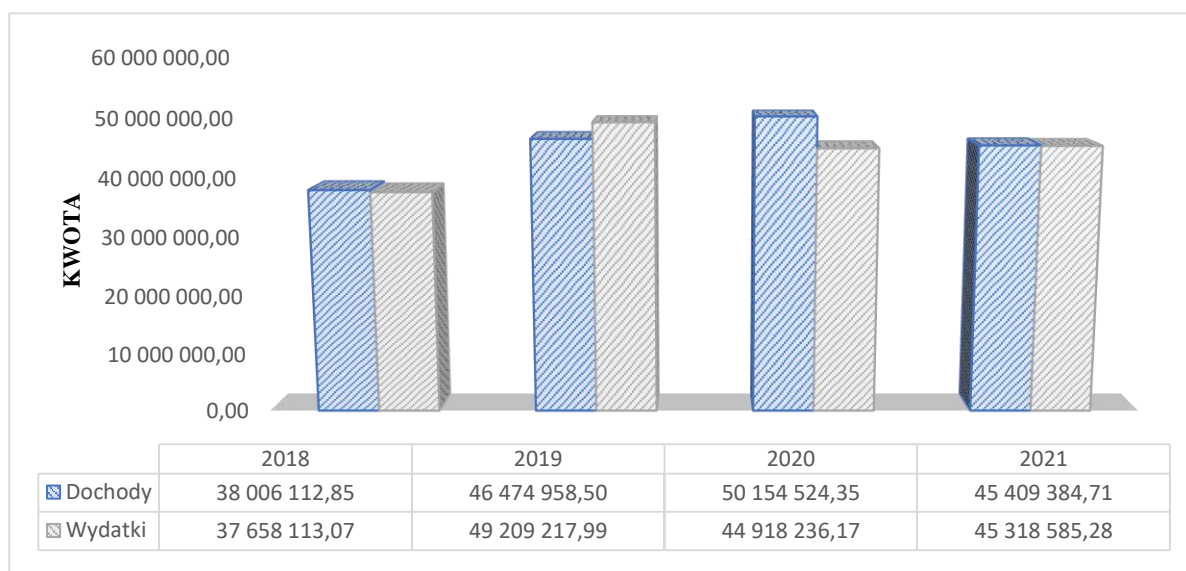
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł **13,69%**.

Relacja dochodów bieżących do wydatków bieżących na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosła **+ 2.429.830,95 zł**.

Wprowadzone do budżetu na 2021 rok:

- wolne środki z tytułu nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu (o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych) stanowiły kwotę 841.373,42 zł natomiast ich wykonanie 2.650.000,00 zł,
- niewykorzystane środki pieniężne (o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych) stanowiły kwotę 1.701.937,38 zł

Wykres 1. Dochody i wydatki budżetu Gminy Narol w latach 2018-2021

Źródło: opracowanie własne

3.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/ majątkowych Gminy Narol

Poziom wydatków inwestycyjnych/majątkowych i ich udział w całkowitych wydatkach budżetowych w latach 2018-2019 wykazuje tendencję wzrostową, w roku 2020-2021 tendencja spadkowa. Zebrane dane przedstawia tabela 4.

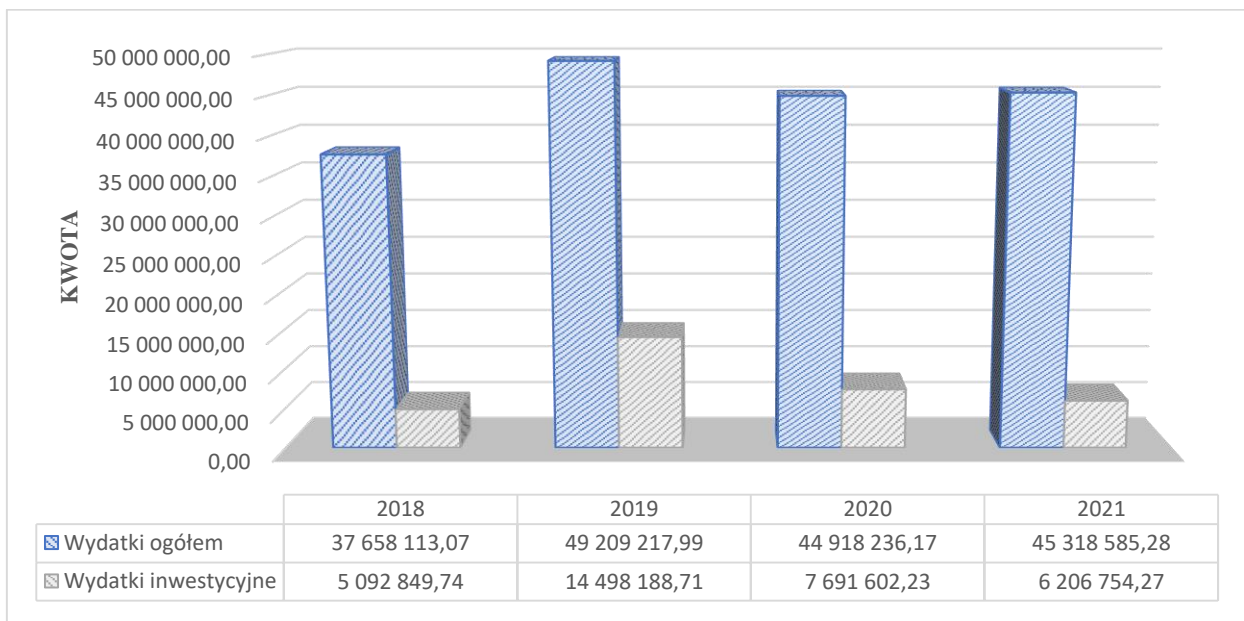
Tabela 4. Wydatki bieżące i wydatki inwestycyjne w latach 2018-2021

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki inwestycyjne	Udział inwestycji w wydatkach budżetowych
2018	37.658.113,07	5.092.849,74	14%
2019	49.209.217,99	14.498.188,71	29%
2020	44.918.236,17	7.691.602,23	17%
2021	45.318.585,28	6.206.754,27	14%

Źródło: opracowanie własne

Proporcje inwestycji do całkowitych wydatków budżetowych oraz struktura wydatków inwestycyjnych zostały w formie graficznej zilustrowane na wykresie 2.

Wykres 2. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2018-2021

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowy wykaz zadań inwestycyjnych w 2021 r. zestawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Zestawienie zadań inwestycyjnych w 2021 r.

Lp.	Treść	Plan na 2021 r.	Wykonanie na 31.12.2021 r.	%	Uzyskane dofinansowanie	Uwagi
1.	Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Narol-Wieś	363.392,00	238.613,90	65,66	65.000,00	Zadanie zakończone
2.	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 001 Narol na dz. o nr ewid. 639/2	3.000,00	3.000,00	100	0,00	Zadanie zakończone
3.	Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr ewid. gr. 1592/2, 1589, 1590-obręb Narol-Wieś – legalizacja zadania	10.000,00	9.594,00	95,94	0,00	Zadanie zakończone
4.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Narol-Młynki	354.000,00	348.289,03	98,39	0,00	Zadanie zakończone
5.	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz stacji wodociągowej Podlesina	495.000,00	493.254,83	96,65	Dotacja 352.056,00 wpłaty mieszkańców 58.921,44	Zadanie zakończone
6.	Przebudowa ujęcia dla potrzeb wodociągu „Płazów” wraz z budową sieci wodociągowej w miejscowości Huta Różaniecka	995.129,47	894.844,02	89,92	Dotacja 258.459,50 wpłaty mieszkańców 11.382,10	Zadanie zakończone
7.	Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Przebudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowości Narol ul. Targowa	15.000,00	0,00		0,00	Zadanie będzie kontynuowane
8.	Opracowanie dokumentacji technicznej na zadanie „Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Łówcza”	58.000,00	0,00		0,00	Zadanie będzie kontynuowane
9.	Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę sieci wodociągowej w Gminie	32.000,00	28.790,16	89,97	0,00	Zadanie zakończone
10.	Opracowanie dokumentacji technicznej na zadanie „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1640R Paary-Granica Województwa – Narol-Wieś poprzez budowę ścieżki rowerowej”	48.585,00	48.585,00	100	RFIL 48.585,00	Zadanie zakończone
11.	Modernizacja dróg gminnych	19.965,88	18.610,00	93,20	0,00	Zadanie zakończone

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

12.	Przebudowa ciągu drogowego od drogi powiatowej w miejscowości Rabinówka gmina Tomaszów Lubelski do drogi powiatowej w miejscowości Podlesina gmina Narol	150.000,00	0,00		0,00	Zadanie będzie kontynuowane w 2022 r.
13.	Opracowanie dokumentacji technicznej na zadanie „Budowa drogi gminnej w miejscowości Huta Różaniecka (Maziarnia)	40.000,00	0,00		0,00	Zadanie będzie kontynuowane w 2022 r.
14.	Opracowanie dokumentacji technicznej na zadanie „Budowa drogi gminnej w miejscowości Łukawica (Pizuny)	73.000,00	0,00			Zadanie będzie kontynuowane w 2022 r.
15.	Opracowanie dokumentacji technicznej na zadanie „Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Płazów nr ewid. gr. 471/8, 453, 466, 445/1, 433 - obręb Płazów	4.000,00	3.000,00	75	0,00	Zadanie zakończone
16.	Przebudowa drogi gminnej Chlewiska-Brzeziny	198.190,93	197.788,84	99,79	FS 23.190,93	Zadanie zakończone
17.	Przebudowa dróg gminnych na dz. ewid. 1581/4, 1623, 1631/9, 1604/8 w km 0+008 – 0+182 na odcinku Nr 1 oraz w km 0+000-0+383 na odcinku Nr 2 w miejscowości Płazów	470.894,09	465.149,89	98,78	FDS 215.723,00 RFIL 143.563,09	Zadanie zakończone
18.	Przebudowa drogi gminnej oraz zatoki autobusowej w miejscowości Jędrzejówka	40.000,00	39.999,99	99,99	0,00	Zadanie zakończone
19.	Przebudowa dróg wewnętrznych w miejscowości Płazów	380.000,00	355.827,60	93,64	0,00	Zadanie zakończone
20.	Opracowanie dokumentacji technicznej na zadanie „Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Narol ul. Cicha	10.000,00	9.000,00	90	0,00	Zadanie zakończone
21.	Podniesienie atrakcyjności miejsca spotkań środowiskowych poprzez budowę wiaty grillowej w miejscowości Dębiny	26.000,00	25.992,23	99,97	12.000,00	Zadanie zakończone
22.	Remont budynku komunalnego w Lipsku	118.000,00	115.634,62	97,99	40.299,99	Zadanie zakończone
23.	Budowa instalacji gazowej oraz instalacji c.o. w budynku świetlicy wiejskiej w Łówczy	23.012,17	23.012,17	100	FS 23.012,17	Zadanie zakończone
24.	Dokumentacja projektowa wewnętrznej instalacji gazowej wraz z przyłączem do zewnętrznych butli gazowych w budynku świetlicy wiejskiej w Łówczy oraz projekt wewnętrznej instalacji c.o.	24.000,00	11.687,57	48,69	0,00	Zadanie zakończone
25.	Zagospodarowanie działek gminnych nr 137/2 i 137/4 w	19.817,35	11.955,60	60,32	FS 9.817,35	Zadanie zakończone

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

	sołectwie Lipsko – utwardzanie terenu					
26.	Zagospodarowanie działki gminnej nr 1581/4 w sołectwie Płazów polegającej na utwardzeniu terenu	53.000,00	52.310,48	98,70	FS 16.284,65	Zadanie zakończone
27.	Zakup gruntów na potrzeby gminy	97.000,00	90.232,50	93,02	0,00	Zadanie zakończone
28.	Opracowanie dokumentacji projektowej na realizację zadania „Budowa punktu poboru wody na potrzeby utrzymania cmentarza komunalnego w Płazowie”	3.000,00	3.000,00	100	0,00	Zadanie zakończone
29.	Budowa domów przedpogrzebowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	1.160.000,00	578.432,56	49,86	FS 30.000,00	Zadanie będzie kontynuowane
30.	Budowa remizy dla OSP Narol	1.110.000,00	527.454,41	47,51	RFIL 1.100.000,00	Zadanie będzie kontynuowane
31.	Budowa budynku garażowo-warsztatowego do konserwacji i dekontaminacji pojazdów Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Lubaczowie	7.000,00	7.000,00	100	Dotacja dla Powiatu	Zadanie zakończone
32.	Zakup samochodu strażackiego dla OSP Narol	14.000,00	0,00			Zadanie będzie kontynuowane
33.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Łukawicy	1.141.000,00	1.140.571,05	99,96	925.369,13	Zadanie zakończone
34.	Budowa drogi przeciwpożarowej do sali gimnastycznej w Łukawicy	119.000,00	118.836,81	99,86	0,00	Zadanie zakończone
35.	Budowa placu zabaw dla dzieci przedszkolnych w Rudzie Różanieckiej	138.185,62	128.772,50	93,18	0,00	Zadanie zakończone
36.	Zakup mikrobusu dla Domu „SENIOR+” w Jędrzejówce	179.200,00	0,00	0	0,00	Zadanie będzie realizowane w 2022 r.
37.	Opracowanie dokumentacji projektowej na zadanie „Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowości Łówcza”	125.000,00	28.000,00	22,40		Zadanie będzie kontynuowane
38.	Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę sieci kanalizacyjnej w Gminie	55.967,09	49.143,38	87,80	RFIL 45.905,41	Zadanie zakończone
39.	Zakup ciągnika z wyposażeniem	79.335,00	79.335,00	100	RFIL 79.335,00	Zadanie zakończone
40.	Budowa oświetlenia terenu rekreacyjnego w miejscowości Płazów	30.000,00	23.447,14	87,83	FS 10.000,00	Zadanie zakończone
41.	Przebudowa oświetlenia ulicznego w sołectwie Podlesina	12.000,00	12.000,00	100	FS 12.000,00	Zadanie zakończone

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

42.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w sołectwie Lipsko (wykonanie dokumentacji projektowej)	3.800,00	3.800,00	100	FS 3.800,00	Zadanie zakończone
43.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie	50.792,88	12.016,79	23,66	0,00	Zadanie zakończone
44.	Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę hali sportowo-widowiskowej	52.000,00	2.772,20	5,33	RFIL 1.230,00	Zadanie zakończone

Źródło: opracowanie własne

Zadłużenie gminy Narol na dzień 31.12.2021 r. stanowiło kwotę ogółem **10.581.888,78 zł** i było wynikiem:

1) Zaciągnięcia kredytu w Banku Spółdzielczym w Narolu w 2011 r. w kwocie 2.000.000,00 zł na sfinansowanie deficytu budżetu w 2011 roku. Do spłaty pozostało **600.000,00 zł**

2) Zaciągnięcia pożyczki w WFOŚiGW w Rzeszowie 344.000,00 zł na zadanie inwestycyjne Budowę wodociągu w Chlewiskach, Dębinach, Hucie Złomy. Do spłaty **36.000,00 zł**

3) Zaciągnięcia pożyczki w WFOŚiGW w Rzeszowie na pożyczkę w kwocie 1.152.588,78 zł na zadanie inwestycyjne „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lipie, Kadłubiska, Narol- II Etap.” Zadłużenie na koniec 2021 r. **232.588,78 zł**

4) Zaciągnięcia kredytu w Banku Spółdzielczym Narolu w kwocie 3.362.000,00 zł z tego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów 3.272.000,00zł oraz na deficyt budżetu 90.000,00 zł. Do spłaty została kwota **2.404.000,00 zł**

5) Zaciągnięcia kredytu w 2018 roku w Banku Spółdzielczym w Narolu na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań i sfinansowanie planowanego deficytu. Kwota pozostała do spłaty **2.392.000,00 zł**

6) Emisji obligacji komunalnych przez Bank Polska Kasa Opieki S.A z przeznaczeniem na częściowe sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn.” Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płazów oraz przebudowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Ruda Różaniecka” w 2019 r. Gmina wyemitowała obligacje w kwocie 4.600.000 zł. Pierwszy wykup obligacji przypada na rok 2021. Nabywcą obligacji jest Bank Polska Kasa Opieki S.A. Stan obligacji na koniec 2021 r. Kwota **4.500.000,00 zł**

7) Zaciągnięcia pożyczki w NFOŚiGW w Warszawie na zadanie inwestycyjne „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płazów oraz przebudowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Ruda Różaniecka w kwocie 582.215,00 zł . Zadłużenie na koniec 2021 r.

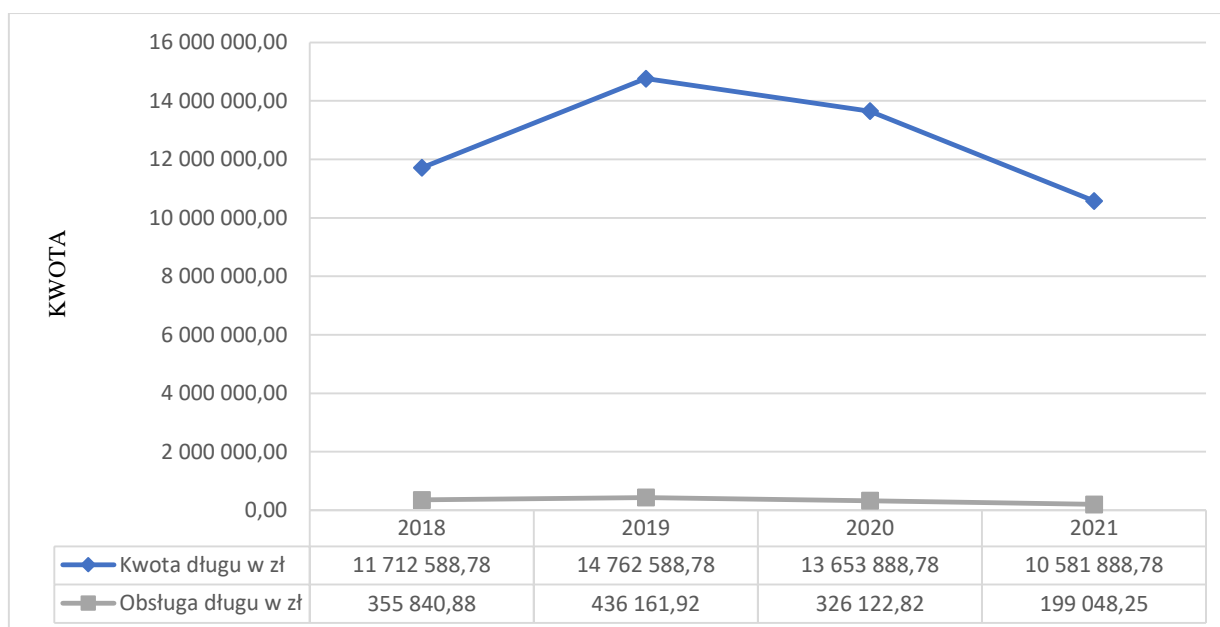
417.300,00 zł

Tabela 6. Poziom zadłużenia gminy Narol w latach 2018-2021

	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Poziom zadłużenia wg stanu na dzień 31.12.	11.712.588,78	14.762.588,78	13.653.888,78	10.581.888,78
Obsługa długu na dzień 31.12	355.840,88	436.161,92	326.122,82	199.048,25

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3. Zadłużenie gminy Narol w ujęciu graficznym

Źródło: opracowanie własne

3.4. Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa gminy na lata 2020-2034 przedstawia informację o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 w/w ustawy.

Wskaźnik planowanej łącznej kwoty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. Z 2020 r. poz. 1175), w stosunku do dochodów gminy Narol na koniec 2021 roku wyniósł 23,30%.

Przeprowadzona analiza na podstawie rocznych sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Narol obrazuje stabilną sytuację finansową gminy.

Szczegółowe sprawozdanie Burmistrza Miasta i Gminy Narol z dnia 25 marca 2021 r. z wykonania budżetu Gminy Narol za 2020 rok opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Narolu.

IV. INWESTYCJE W GMINIE NAROL

Wybrane zadania inwestycyjne zrealizowane w 2021 r.

1. Przebudowa ujęcia dla potrzeb wodociągu „Płazów” wraz z budową sieci wodociągowej w miejscowości Huta Różaniecka

- Ogółem- **847.362,28 zł**
- Dofinansowanie z regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020- **545.144,19 zł**
- Wkład własny- **302.218,09 zł**

2. Budowa stacji wodociągowej wraz z budową nowej studni wierconej oraz sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Podlesina, gm. Narol

- ogółem- **771.230,27 zł**
- Dofinansowanie z programu rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie- **490.733,00 zł**
- wkład własny- **280.497,27 zł**

3. Zakup ciągnika z wyposażeniem

- ogółem- **79.335,00**
- dofinansowanie- RFIL **79.335,00**

4. Budowa oświetlenia terenu rekreacyjnego w miejscowości Płazów

- ogółem- **23.447,14 zł**
- FS- **10.000,00 zł**

5. Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Lipsko

- ogółem- **115.269,62 zł**
- dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w kwocie- **40.299,99 zł**
- wkład własny- **74.969,63 zł**

6. Przebudowa dróg na dz. nr ewid. 1581/4, 1623, 1570, 1631/9, 1604/8 w km 0+008-0+182 na odcinku Nr 1 oraz 0+000-0+383 na odcinku Nr 2 w miejscowości Płazów

- ogółem- **359.538,70 zł**
- dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg- **215.723,00 zł**
- wkład własny- **143.815,70 zł**

7. Przebudowa dróg wewnętrznych na dz. nr ewid. 433, 427, 446, 445/1, 453, 466, 471/8, 463 w miejscowości Płazów, gm. Narol

- ogółem- **352.327,60 zł**
- wkład własny- **352.327,60 zł**

8. Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Narol Wieś, dz. o nr ewid. 1637/1

- ogółem- **233.613,90 zł**
- dofinansowanie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych- **65.000,00 zł**
- wkład własny- **168.613,90 zł**

9. Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Płazów nr ewid. gr. 1588, 1581/4 - obręb Płazów (ul. Kościelna)

- ogółem- **97.366,19 zł**
- wkład własny- **97.366,19 zł**

10. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Chlewiska-Brzeziny

- ogółem- **195.742,84 zł**
- wkład własny- **195.742,84 zł**

11. Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Narol-Młynki, gm. Narol

- ogółem- **343 997,15 zł**
- wkład własny- **343.997,15 zł**

10. Budowa sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Łukawicy

- ogółem- **2 359 154,79 zł**
- dofinansowanie z Ministerstwa sportu i Turystyki- **1.143.966,61 zł**
- wkład własny- **1.215.188,18 zł**

---

13. Budowa drogi p.poż. do sali gimnastycznej w Łukawicy

- ogółem- **118.836,81 zł**
- wkład własny- **118.836,81 zł**

14. Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami domowymi oraz stacji wodociągowej w m. Podlesina

- ogółem- **886.978,55 zł**
- dofinansowanie EFRROW w ramach PROW 2014-2020- **352.056 zł**
- wkład własny- **534.922,55 zł**

V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1. Strategie gminne oraz programy i plany poszczególnych miejscowości obowiązujące w 2021 r.

1) Strategia Rozwoju Gminy Narol na lata 2021 – 2030 przyjęta Uchwałą Nr 358/XXXV /2021 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Narol na lata 2021 – 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Narol jest formalnym dokumentem, który określa strategiczne kierunki rozwoju Gminy na lata 2021-2030. Jest komplementarna z innymi regulacjami planistyczno-strategicznymi, obowiązującymi w Gminie. Dokument będzie nadrzędny względem dokumentów sektorowych dotyczących obszaru Gminy Narol, jednocześnie pozostając spójny z dokumentami wyższego rzędu – w szczególności Strategią Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030. Strategia będzie wyznaczała ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Strategia Rozwoju Gminy Narol na lata 2021-2030 została opracowana na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnianych przez mieszkańców. Ważnym źródłem informacji były warsztaty strategiczne, w których uczestniczyli przedstawiciele stowarzyszeń, organizacji senioralnych i młodzieżowych, przedsiębiorcy, sołtysi, radni, pracownicy Urzędu Gminy, kierownicy jednostek organizacyjnych.

Podstawowym dokumentem prawnym określającym zadania Gminy, na którym opierano się podczas przygotowywania Strategii, jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372). Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057).

Ważnym elementem prac nad Strategią było doradztwo i wsparcie oraz udział w warsztatach strategicznych **Zespołu do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Narol na lata 2021-2030**, w skład, którego wchodził:

- **Grzegorz Dominik** – Burmistrz Miasta i Gminy Narol – Koordynator prac nad Strategią Rozwoju,
- **Arkadiusz Mroczek** – Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Narol,
- **Małgorzata Bartecka** – Samodzielne Stanowisko Ds. Ochrony Środowiska, Zamówień Publicznych oraz Dróg Publicznych,
- **Robert Pinkowicz** – Stanowisko Ds. Inwestycji, Pozyskiwanie Środków Zewnętrznych

Prace nad Strategią rozpoczęto w lutym 2021 roku, kiedy to Burmistrz Miasta i Gminy Narol podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Szczegółowy tryb i harmonogram pracy przyjęto uchwałą nr 282/XXIX/2021 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Narol na lata 2021-2030.

2) Strategia Marki Narol – przyjęta uchwałą Nr 325/XLVII/2010 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 26 sierpnia 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Marki Narol.

Wypracowany dokument jest wewnętrznym dokumentem marki skierowanym na działania promocyjne i reklamowe realizowane przez miasto Narol.

Kierunek marki Narol budowany ma być w oparciu o konsekwentne i precyzyjne podkreślenie walorów miejsc sprzyjających uzyskaniu wewnętrznej równowagi. Wizerunek marki Narol budowany jest w oparciu o silny przekaz emocjonalnie związany z konkretnymi korzyściami, jakie uzyskać mogą osoby przebywające w tym miejscu.

Narol – ma „sprzedawać” swoim gościom możliwość rozluźnienia się, nabrania oddechu od codzienności, przypomnienia dawnego hobby (fotografia, śpiewanie, zbierania pamiątek, czytanie książek, jazda na rowerze ...), odnowienie więzi pomiędzy bliskimi sobie osobami. Narol – ma być miejscem pozytywnym, przystanią.

Strategia zawiera misję (ambicję) marki, również w ujęciu praktycznym, osobowość marki, jej referencję.

Dokument zawiera również informację o korzyściach marki, wartościach, koncepcji strategicznej. Zawiera również kolejne działania na bazie strategii marki, struktury strategii promocyjnej, system zachowań marki oraz kluczowy inicjatywy produktowo - promocyjne.

3) Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Jędrzejówka – przyjęta uchwałą z dnia 8 maja 2016 r. na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Jędrzejówka, zatwierdzona uchwałą Nr 128/XVI/2016 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie zatwierdzenia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Jędrzejówka”.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Jędrzejówka powstała na bazie warsztatów przeprowadzonych z cyklu „Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzonych przez moderatorów „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016”. W opracowaniu dokumentu udział wzięli członkowie Grupy Odnowy Wsi Jędrzejówka.

Strategia zawiera analizę zasobów przyrodniczych, kulturowych, obiekty i tereny, infrastrukturę społeczną, infrastrukturę techniczną, gospodarkę i rolnictwo, środki finansowe i pozyskiwanie funduszy, kapitał społeczny i ludzki oraz publikatory i lokalną prasę.

Strategia zawiera również szczegółową analizę mocnych i słabych stron miejscowości, jak również analizę szans i zagrożeń przed jakimi stoi Jędrzejówka. Dokument zawiera również analizę potencjału rozwojowego wsi oraz wizję odnowy i rozwoju wsi Jędrzejówka. Sołecka strategia Rozwoju Wsi Jędrzejówka zawiera również Program krótkoterminowy odnowy wsi oraz plan i program odnowy wsi Jędrzejówka na lata 2016 – 2026.

4) Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Ruda Różaniecka – przyjęta uchwałą nr 2/2017 z dnia 9 maja 2017 na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Ruda Różaniecka, zatwierdzona uchwałą Nr 241/XXVII/2017 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 6 czerwca 2017 r. w sprawie zatwierdzenia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Ruda Różaniecka”.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Ruda Różaniecka powstała na bazie warsztatów przeprowadzonych z cyklu „Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzonych przez moderatorów „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020”. W opracowaniu dokumentu udział wzięli członkowie Grupy Odnowy Wsi Ruda Różaniecka.

Strategia zawiera analizę zasobów przyrodniczych, kulturowych, obiekty i tereny, infrastrukturę społeczną, infrastrukturę techniczną, gospodarkę i rolnictwo, środki finansowe i pozyskiwanie funduszy, kapitał społeczny i ludzki oraz publikatory i lokalną prasę.

Strategia zawiera również szczegółową analizę mocnych i słabych stron miejscowości, jak również analizę szans i zagrożeń przed jakimi stoi miejscowość Ruda Różaniecka. Dokument zawiera również analizę potencjału rozwojowego wsi oraz wizję odnowy i rozwoju wsi Ruda Różaniecka. Sołecka strategia Rozwoju Wsi Ruda Różaniecka zawiera również Program krótkoterminowy odnowy wsi oraz plan i program odnowy wsi na lata 2017 – 2027.

5) Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Kadłubiska – przyjęta uchwałą nr 2/2019 z dnia 14 lutego 2019 r. na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Kadłubiska, zatwierdzona uchwałą Nr 54/VI/2019 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Kadłubiska”.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Kadłubiska powstała na bazie warsztatów przeprowadzonych z cyklu „Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzonych przez moderatorów „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020”. W opracowaniu dokumentu udział wzięli członkowie Grupy Odnowy Wsi Kadłubiska.

Strategia zawiera analizę zasobów przyrodniczych, kulturowych, obiekty i tereny, infrastrukturę społeczną, infrastrukturę techniczną, gospodarkę i rolnictwo, środki finansowe i pozyskiwanie funduszy, kapitał społeczny i ludzki oraz publikatory i lokalną prasę.

Strategia zawiera również szczegółową analizę mocnych i słabych stron miejscowości, jak również analizę szans i zagrożeń przed jakimi stoi miejscowość. Dokument zawiera również analizę potencjału rozwojowego wsi oraz wizję odnowy i rozwoju wsi Kadłubiska. Sołecka strategia Rozwoju Wsi Kadłubiska zawiera również Program krótkoterminowy odnowy wsi oraz plan i program odnowy wsi na lata 2019 – 2029.

5.2. Ład przestrzenny

5.2.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy Narol obowiązuje sześć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, do których zalicza się:

▪ **MPZP „ŁÓWCZA - KOŚCIÓŁ”:**

- oznaczenie na załączniku graficznym – I/1
- powierzchnia planu - ok. 1,0 ha
- funkcja wiodąca – usługi sakralne,
- podstawa prawna - uchwała Nr 206/XXVI/98 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 29 kwietnia 1998 r.

▪ **MPZP „RUDA RÓŻANIECKA - I”:**

- oznaczenie na załączniku graficznym – I/2
- powierzchnia planu - ok. 0,50 ha
- funkcja wiodąca – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- podstawa prawna - uchwała Nr 224/XXIV/2001 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 30 maj 2001 r.

▪ **MPZP „SŁONECZNE” w Narolu:**

- oznaczony na załączniku graficznym- I/3
- powierzchnia planu – ok. 5,50 ha
- funkcja wiodąca – budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne
- podstawa prawna – Uchwała Nr 202/XXII/2001 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 22 lutego 2001 r.

▪ **MPZP „MAZIARNIA” w Hucie Różanieckiej:**

- oznaczenie na załączniku graficznym – I/4
- powierzchnia planu - ok. 0,50 ha
- funkcja wiodąca – zabudowa rekreacyjna,
- podstawa prawna - uchwała Nr 66/VIII/03 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 21 października 2003 r. (Dz.U. Woj. Podkarp. z 2003 r. Nr 168 poz. 2182).

▪ **MPZP "ŁÓWCZA-KAMIENNA GÓRA":**

- oznaczenie na załączniku graficznym – I/5
- powierzchnia planu - ok. 119,91 ha
- funkcja wiodąca – tereny rolnicze, lasy,
- podstawa prawna - Uchwała nr 273/XXVIII/2021 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 11 marca 2021 r. (Dz. U. Woj. Podkarpackiego poz. 1490 z 12 kwietnia 2021).

▪ **MPZP dla odcinka trasy napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV relacji GPZ Tomaszów Południe – GPZ Lubaczów**

- oznaczenie na załączniku graficznym – I/6
- powierzchnia planu - ok. 45,5 ha
- funkcja wiodąca – tereny infrastruktury elektroenergetycznej,
- podstawa prawna - Uchwała nr 281/XXIX/2021 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 12 maja 2021 r. (Dz. U. Woj. Podkarpackiego poz. 2232 z 21 czerwca 2021).

Trzy spośród obowiązujących planów miejscowych tj. plan: „Łówcza Kościół”, Ruda Różaniecka- I” i „Osiedle Słoneczne” zostały opracowane w oparciu o wcześniej obowiązującą ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późn. zm.). Natomiast czwarty z planów pn. „Maziarnia” został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

Powierzchnia terenów objętych czterema mpzp wynosi łącznie 172,91 ha, co stanowi 0,03203 % całkowitej powierzchni gminy. Powierzchnia terenu przeznaczonego w mpzp pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne wynosi 5,19 ha, co stanowi 0,02549 % powierzchni gminy, pod drogi przeznaczono w mpzp 1,2692 ha tj. 0,00624 %, pod inny rodzaj zabudowy przeznaczono 5,52 ha, co stanowi 0,0249 % powierzchni gminy.

W aktualnych mpzp nie przewidywano zabudowy wielorodzinnej, zabudowy usługowej, zabudowy zagrodowej gospodarstw rolnych, infrastruktury technicznej, terenów zagrożonych

klęskami żywiołowymi i osuwiskami. Można stwierdzić, iż wszystkie mpzp są aktualne pod względem formalno-prawnym oraz programowym nie wymagają zmian oprócz planu MPZP SŁONECZNE w Narolu dla którego procedowana zmiana planu zagospodarowania osiedla Słoneczne w Narolu.

W roku 2021 Rada Miejska w Narolu uchwaliła dwa plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego, zostały również podjęte działania w celu ich uchwalenia i zmiany MPZP osiedla SŁONECZNE. W dniu 25 maja 2011 r. Rada Miejska w Narolu podjęła uchwałę Nr 79/VIII/2011 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego grunty rolne przylegające od północy do terenów zabudowanych Osiedla Słonecznego w Narolu o powierzchni około 12 ha, z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługi towarzyszące. Ze względu na nieprawidłowości występujące w uchwale intencyjnej z zapisami obowiązującego studium i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Rada Miejska podjęła uchwałę Nr 240/XXVII/2013 z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 1/2013 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Narol, w celu wyeliminowania rozbieżności pomiędzy przeznaczeniem terenu w studium, a docelowym przeznaczeniem w planie.

Podjęte działania Rady Miejskiej poprzez podjęcie uchwały o przystąpieniu do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z braku nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i jest priorytetem poza aktywizacją obszaru pod względem turystyczno-rekreacyjnym. Działanie jest również zgodne z wieloletnim programem opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazanym w poprzedniej ocenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

W 2021 roku

- trwają prace nad opracowaniem nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Narol, zgodnie z Uchwałą nr 226/XXIII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Narol,
- trwają prace nad opracowaniem zmiany MPZP Osiedla jednorodzinnego „SŁONECZNE” zgodnie z Uchwałą Nr 200/XXI/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 15 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu osiedla

- jednorodzinne „SŁONECZNE” w Narolu – w związku z prośbą mieszkańców osiedla.

5.2.2. Wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Rozwiązaniem optymalnym byłoby gdyby co najmniej wszystkie tereny zurbanizowane gminy Narol (tereny osadnicze), posiadały uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W sytuacji ekonomicznej gminy i obowiązujących przepisów prawnych dot. ochrony przyrody, byłoby to jednak rozwiązanie trudne i czasochłonne w realizacji.

Do stwierdzenia takiego skłania analiza wielkości ruchu budowlanego na terenie gminy, który w większości jednostek osadniczych gminy z wyjątkiem Narola jest mały i skupia się głównie na terenach zurbanizowanych. Wyjątek w tej mierze stanowi Narol i miejscowości przyległe w ramach „aglomeracji narolskiej”, na które przypada orientacyjnie blisko 45% ruchu budowlanego w całej gminie.

Przede wszystkim Narol i miejscowości przyległe jw. z uwagi na wielkość ruchu budowlanego, prawidłowy pod względem funkcjonalno-przestrzennym rozwój miejscowości powinny być w jak największym stopniu objęte sukcesywnymi opracowaniami planów miejscowych. W opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy ująć również plan obejmujący tereny pod rekreację i wypoczynek. Niewątpliwie podjęcie działań w tym zakresie przyczyni się do rozwoju turystyki na terenie gminy.

Jeden z czterech wskazanych terenów w poprzedniej analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi jest w realizacji. Pozostałe trzy tereny wskazane w poprzedniej ocenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenów należy utrzymać oraz wskazać docelowo do realizacji tj.:

▪ **MPZP terenu wielofunkcyjnego „LIPSKO - NAROL – LIPIE”:**

- oznacz. na załączniku graficznym – 1
- funkcja wiodąca – rekreacyjno-wypoczynkowa,
- orientacyjna pow. opracowania – 65 ha

▪ **MPZP terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej „LIPSKO”:**

- oznaczenie na załączniku graficznym - 2
- orientacyjna pow. opracowania – 1,2 ha

1. Przez użyte w uchwale określenia rozumie się:
  - **WC**– doprowadzona do łazienki lub wydzielonego pomieszczenia instalacja wodociągowo-kanalizacyjna, umożliwiająca podłączenie muszli sedesowej ze spluczką, dotyczy to również WC przynależnego do lokalu, położonego poza lokalem do wyłącznego użytku najemcy,
  - **łazienka**– wydzielone w mieszkaniu pomieszczenie, posiadające instalacje: wodociągowo-kanalizacyjną, umożliwiające podłączenie wanny, brodzika, baterii do ogrzewania wody),
  - **urządzenia wodno-kanalizacyjne**– również lokalne urządzenia wodociągowe (hydrofor) i kanalizacyjne (szambo),
  - **centralne ogrzewanie** – ogrzewanie energią cieplną dostarczaną z kotłowni lokalnej.
2. Łączna wysokość czynników obniżających wartość użytkową lokalu mieszkalnego nie może przekroczyć 30%.
3. Dokonanie przez najemcę, na jego koszt i za zgodą wynajmującego ulepszeń lokalu mieszkalnego nie powoduje wzrostu stawki czynszu za najem 1m² powierzchni użytkowej lokalu.
4. Stawka czynszu najmu 1m² powierzchni lokalu socjalnego równa jest 50% stawki najniższego czynszu w zasobie mieszkaniowym gminy Narol. Stawka najniższego czynszu w zasobie mieszkaniowym gminy Narol to stawka czynszu za najem 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego po zastosowaniu obniżki o której mowa w pkt. 3.

5.3.2. Informacja o stanie mienia komunalnego oraz plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Informacje o mieniu

Tabela 7. Zestawienie wartości gruntów mienia komunalnego stan na 31.12.2021 r.

Lp.	Miejscowość	Grunty ogółem w zł	OSP	Szkoły Przedszkola (ogółem)	Opieka społeczna	Drogi	Gospodarka pozostała Administracja Ośrodki Zdrowia Kultura
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Chlewiska	142 672,47	-	-	-	1 964,37	140 708,10
2.	Dębiny	60 592,23	-	-	-	1 401,80	59 190,43
3.	Huta Róż.	249 207,62	16 562,00	-	-	8 447,52	224 198,10
4.	Huta Złomy	86 868,41	-	-	-	6 787,59	80 080,82
5.	Jędrzejówka	242 671,71	61 711,40	-	-	5 564,20	175 396,11
6.	Kadłubiska	56 328,55	-	-	-	2 961,97	53 366,58
7.	Lipie	111 684,03	-	-	-	3 415,01	108 269,02
8.	Lipsko	403 030,22	2 604,00	-	26 600,00	2 899,02	370 927,20
9.	Łówcza	769 450,05	4,97	-	-	19 635,74	749 809,34
10.	Łukawica	422 645,23	-	125 700,91	-	4 445,08	292 499,24
11.	Narol	2 580 578,15	4 158,00	510 804,00	-	13 140,03	2 052 476,12
12.	Narol Wieś	542 993,85	-	-	-	3 874,72	539 119,13
13.	Płazów	688 677,24	10 164,00	-	-	11 141,43	667 371,81
14.	Podlesina	71 974,45	-	-	-	1 638,39	70 336,06
15.	Ruda Róż.	411 615,80	24 430,00	72 282,00	-	7 647,24	307 256,56
16.	Wola Wielka	324 972,60	-	-	-	5 612,66	319 359,94
Razem		7 165 962,61	119 634,37	708 786,91	26 600,00	100 576,77	6 210 364,56

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Sprzedaż nieruchomości gruntowych w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Lp.	Położenie nieruchomości /obręb/	Numer działki	Pow. w ha	Cena sprzedaży netto w zł	Nr uchwały Rady Miejskiej	Wartość wg ewid. /w zł/	Poniesione koszty
1.	JĘDRZEJÓWKA	197/8	0,0306	7 300,00	231/XXIII/2020	13,16	1100,00
		17/30	0,0198	6534,0	234/XIII/2020	26,61	467,00
		31/3	0,0101	11 595,00	234/XVIII/2020	4,34	467,00
		31/2	0,0100	2 933,00	232/XXIII/2020	4,30	933,00
		17/33	0,615	19 837,40	293/XXXII/2021	82,64	615,00
2.	NAROL	2254/1	0,0057	3 254,48	305/XXXVI/2021	323,46	1200,00
		2309/6	0,0078	3 223,61	218/XXII/2020	4,55	633,34
		2313/3	0,0096	3 967,52	218/XXII/2020	12,9	633,33
		311/16	0,0100	4 132,83	218/XII/2020	409,05	633,33
		384/3	0,0673	14 742,00	276/XXVIII/2021	45,22	1292,00
		490	0,0143	6 449,00	310/XXXI/2021	6,15	369,00
3.	ŁUKAWICA	166/5	0,0387	7 092,00	URM/274/XXVIII/2021	8,32	892,00
		166/6	0,0544	14 222,00	URM/275/XXVIII/2021	11,70	892,00
4.	WOLA WIELKA	895/9	0,0140	1 850,00	URM/206/XXI/2020	37,63	300,00
		1106/45	0,0544	7 964,00	URM/260/XXVII/2021	3289,93	984,00
		1106/43	0,0142	2 804,00	URM/259/XXVII/2021	240,93	984,00
		632,16	0,0417	6 199,00	URM/330/XXXII/2021	56,03	719,00
5.	PŁAZÓW	424/4	0,0224	3 370,00	URM/205/XXI/2020	259,93	300,00
		1394/4	0,0077	1 350,00	URM/217/XXII/2020		300,00
6.	ŁÓWCZA	80/1	0,1374	18 199,0	URM/239/XXIV/2020	370,98	369,0
7.	CHLEWISKA	396/2	0,0212	3 653,00	URM/309/XXXI/2021	56,98	
Razem			1,4817	150 671,84		5 264,81	8 958,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9. Sprzedaż nieruchomości gruntowej użytkownikowi wieczystemu w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Lp.	Położenie /obręb/	Charakter działki	Numer działki	Pow. w ha	Cena sprzedaży użytkownika wieczystego w zł	Nr uchwały Rady Miejskiej	Wartość wg ewid. w zł	Poniesione koszty w zł
1.	NAROL	zabudowana budynkiem przemysłowym	2317/1	0,3386	42 865,35	332/XXXIII/2021	47 404,00	184,50
2.	NAROL	niezabudowana	2312/2	0,0024	303,83	332/XXXIII/2021	336,00	184,50
3.	NAROL	niezabudowana	2322/5	0,2449	31 003,22	332/XXXIII/2021	34 286,00	184,50
Razem				0,5859	74 172,40		82 026,00	450,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10. Nieodpłatne nabycie nieruchomości od gminnej spółdzielni samopomoc chłopska za zaległe zobowiązania podatkowe w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021r.

Lp.	Obręb	Numer działki	Powierzchnia działki /w ha/	Wartość nieruchomości dla ewidencji gruntów /w zł/	Podstawa nabycia
1.	NAROL	2261 2262 2263 2264 2266	0,1036 0,0575 0,1333 0,2152 0,0604	8 470,00 2 760,00 20 230,00 32 670,00 7 290,00	Akty notarialny: Rep. A Nr 17/2021 z dnia 04.01.2021 r.
2.	LIPSKO	137/2	0,0171	2 760,00	Akty notarialny: Rep. A Nr 17/2021 z dnia 04.01.2021 r.
Razem			0,5871	74 180,00	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11. Odpłatne nabycie nieruchomości w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Lp.	Obręb	Numer działki	Powierzchnia działki /w ha/	Wartość nieruchomości dla ewidencji gruntów /w zł/	Podstawa nabycia
1.	Ruda Różaniecka	1628	0,0618	6 820,00	Akt notarialny: Rep. A Nr 9346/2021 z dnia 08.10.2021r.
2.	Ruda Różaniecka	1630	0,1240	14 215,59	Akt notarialny: Rep. A Nr 11022/2021 z dnia 23.11.2021r.
3.	Ruda Różaniecka	2680	0,0910	10 432,41	Akt notarialny: Rep. A Nr 11022/2021 z dnia 23.11.2021r.
4.	Narol	405/23	0,0031	2 839,50	Akt notarialny: Rep. A Nr 9353/2021 z dnia 08.10.2021r.
5.	Narol	59/1	0,0279	8 175,49	Akt notarialny: Rep. A Nr 11015/2021 z dnia 23.11.2021r.
6.	Narol	59/5	0,1591	46884,51	Akt notarialny: Rep. A Nr 11015/2021 z dnia 23.11.2021r.
Razem			0,4669	89 367,50	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12. Zamiana nieruchomości w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Lp.	Obręb	Numer działki	Powierzchnia działek /w ha/	Wartość nieruchomości wg ewid. grunt. /w zł/	Nr uchwały Rady Miejskiej
1.	UBYŁO			4 624,71	322/XXXII/2021
	Lipie	68/8	3,7889		
	PRZYBYŁO			13 995,0	
	JĘDRZEJÓWKA	528	0,5801		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13. Ubyło zasiedzenie w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Lp.	Obręb	Numer działki	Ogólna powierzchnia działek /w ha/	Wartość nieruchomości wg ewid. grunt. /w zł/	Podstawa prawna
1.	Płazów	564/4	0,0494	26,20	Postanowienie sądowe sygn. akt I Ns 85/21
		564/5	0,0431	37,92	
		564/6	0,0083	11,15	
Razem			0,1008	75,27	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14. Ubyło działka zajęta pod drogę powiatową w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Lp.	Obręb	Numer działki	Ogólna powierzchnia działek /w ha/	Wartość nieruchomości wg ewid. grunt. /w zł/	Podstawa prawna
1.	Wola Wielka	1225/2	0,0228	15,32	Decyzja BMiG Narol nr GG.6831.2021 z dnia 08.10.2021r.
Razem			0,0228	15,32	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 15. Nieruchomości mienia komunalnego w użytkowaniu wieczystym stan na 31.12.2021 r.

Lp.	Położenie nieruchomości /obręb/	Działka		Wartość nieruchomości po aktualizacji w zł	Opłaty roczne w zł	Użytkownik wieczysty
		Numer	Pow. w ha			
1.	Narol	2317/2 2322/2	0,8182 0,1852	113 620,00 <u>28 580,00</u> 142 200,00	3 408,60 <u>857,40</u> 4 266,00	Galicja
2.	Narol	405/9	0,0978	20 960,00	628,80	Kordulewski
3.	Płazów	476 477	0,2914 0,0715	21 560,00	646,80	Oleksowicz
4.	Narol	2312/1 2322/4	0,0045 0,0077	2 353,10	23,53	PGE
5.	Narol	2317/3 2322/3	0,0711 0,0086	10 970,00 1 130,00	363,00	Wiśniewska
6.	Łówcza	781/3	0,0384	2 760,00	82,80	Butryn
R a z e m			1,5944	201 933,10	6 010,93	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 16. Nieruchomości w użytkowaniu wieczystym na dzień 31.12.2021 r. (wyłączone z gminnego zasobu nieruchomości)

Lp.	Położenie nieruchomości /obręb/	Działka	
		Numer	Pow. w ha
1.	Narol	2317/2	0,8182
		2322/2	0,1852
		405/9	0,0978
		2312/1	0,0045
		2322/4	0,0077
		2317/3	0,0711
		2322/3	0,0086
2.	Płazów	476	0,2914
		477	0,0715
3.	Łówcza	781/3	0,0384
R a z e m			1,5944

Źródło: opracowanie własne

Tabela 17. Mienie komunalne- nieruchomości gruntowe, stan na 31.12.2021 r.

MIENIE KOMUNALNE – NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWE
stan na 31.12.2021 r.

Lp.	Obręb	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
1.	Chlewiska	25,4000	142 672,47
2.	Dębiny	18,1456	60 592,23
3.	Huta Różaniecka	92,0325	249 207,62
4.	Huta Złomy	39,8751	86 868,41
5.	Jędrzejówka	122,4636	242 671,71
6.	Kadłubiska	19,9374	56 328,55
7.	Lipie	72,0457	111 684,03
8.	Lipsko	90,4188	403 030,22
9.	Łowcza	354,1298	769 450,05
10.	Łukawica	138,3215	422 645,23
11.	Narol Wieś	15,1840	542 993,85
12.	Płazów	163,5437	688 677,24
13.	Podlesina	11,9952	71 974,45
14.	Ruda Różaniecka	111,0526	411 615,80
15.	Wola Wielka	214,3330	324 927,60
16.	Narol	158,2806	2 580 578,15
<i>Razem</i>		1 647,1591	7 165 962,61

Źródło: opracowanie własne

Stan ewidencji nieruchomości:

- ewidencja nieruchomości prowadzona jest w programie EMK- wersja 6.0.37,
- nieruchomości oprócz numeru działki i jej powierzchni mają wyszczególnione rodzaje użytków, ich wartość i numer księgi wieczystej.

Sposób zarządzania nieruchomościami gminy:

- wydzierżawianie, wynajmowanie i użyczenie nieruchomości wchodzących w skład zasobu,
- zapewnianie wyceny tych nieruchomości,
- wykonywanie czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości, udostępniane z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności,
- podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, o zapłatę należności za korzystanie z nieruchomości, o roszczenia ze stosunku najmu, dzierżawy lub użyczenia, o stwierdzenie nabycia spadku, o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
- zabezpieczanie nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem,
- składanie wniosków księgi wieczystej dla nieruchomości gminy Narol oraz o wpis w księdze wieczystej.

Główne kierunki gospodarowania nieruchomościami:

- komunalizacja,
- dzierżawa,
- sprzedaż.

5.4. Infrastruktura komunalna

5.4.1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Tabela 18. Liczba odbiorców korzystających z sieci wodociągowej (stan na 31.12.2021 r.)

Gmina Narol-Sołectwo	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	Budynki nie podłączone do sieci wodociągowej
Narol	2064	1932	51
Jędrzejówka	448	458	3
Dębiny	197	194	2
Huta-Złomy	157	148	3
Łukawica	318	297	7
Wola Wielka	460	430	4
Lipsko	444	435	3
Lipie	343	338	8
Podlesina	120	109	4
Kadłubiska	192	174	6
Narol-Wieś	503	489	8
Huta Różaniecka	337	307	8
Ruda Różaniecka	1130	1132	5
Płazów	385	440	3
Łowcza	438	421	8
Chlewiska	310	291	3

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19. Gospodarka odpadami (stan na 31.12.2021 r.)

GOSPODARKA ODPADAMI			
1.	Liczba mieszkańców uiszczających opłaty za odpady	<u>Miasto:</u> 1915 <u>Wieś:</u> 5166 Razem: 7081	Wg deklaracji
2.	Wysokość opłaty	<u>2021 r. ceny od 1 kwietnia</u> - od osoby w zabudowie jednorodzinnej za gromadzenie odpadów selektywnie – <u>18,00zł</u> - od osoby w zabudowie wielolokalowej za gromadzenie odpadów selektywnie – <u>19,00zł</u> - od osoby za nieselektywne gromadzenie odpadów – <u>36,00zł</u>	
3.	Przychody gminy z tytułu opłat	1 266.134,94	
4.	Odsetek odpadów poddanych recyklingowi	Na dzień 26.05.2021r. brak danych. Dane z firmy EMPOL- odbiorcą odpadów z terenu gminy Narol zostaną przedłożone w terminie do 31 lipca br. zgodnie z obowiązującymi terminami przedłożenia sprawozdań.	
5.	Odsetek odpadów zebranych selektywnie	<u>Odpady selektywnie zebrane:</u> - <u>Gmina:</u> 344,22 Mg - <u>Empol:</u> 298,82 Mg Razem: 643,04 Mg zmieszane: 627,22 Mg	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 20. Liczba i procentowy odsetek odbiorców przyłączonych do sieci kanalizacyjnej (stan na 31.12.2021r.)

Gmina Narol – sołectwo	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	Budynki nie podłączone do sieci kanalizacyjnej
Narol	2 064	1 958	34
Jędrzejówka	448	424	8
Dębiny	197	0	0
Huta-Złomy	157	0	0
Łukawica	318	6	78
Wola Wielka	460	0	0
Lipsko	444	420	8
Lipie	343	325	6
Podlesina	120	0	0
Kadłubiska	192	186	2
Narol-Wieś	503	467	12
Huta Różaniecka	337	318	10
Ruda Różaniecka	1 130	1 094	10
Płazów	385	358	9
Łówcza	438	0	0
Chlewiska	310	0	0

Źródło: opracowanie własne

5.5. Środowisko

5.5.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Narol został sporządzony na lata 2016-2021 zgodnie z wymaganiami NFOŚiGW określonymi w załączniku do regulaminu konkursu nr 2/POLIŚ/9.3./2013- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Celem strategicznym PGN jest transformacja gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie efektywności energetycznej, a także zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

Program Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem niezbędnym przy ubieganiu się gminy i innych jednostek z terenu gminy o wsparcie finansowe z funduszy unijnych oraz środków krajowych na inwestycje zgodnie z celem strategicznym.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia powinny znajdować się w PGN, a inwestycje długofalowe w Wieloletnim Planie Finansowym.

Gmina Narol zrealizowała w 2021 r. następujące zadania wynikające z PGN:

- Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości w Lipsku,
- Przebudowa oświetlenia ulicznego.

5.5.2. Program ochrony środowiska

Krótkie omówienie Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska określa zadania własne Gminy konieczne do realizacji z zakresu ochrony środowiska oraz cele realizacji polityki ekologicznej. Zadania w zakresie ochrony środowiska podejmowane przez Gminę regulują Władze jednostki poprzez akty prawa lokalnego – uchwały oraz decyzje. Władze pełnią również funkcje wykonawcze i kontrolne. W 2021 r. Gmina Narol zrealizowała następujące działania w zakresie poszczególnych komponentów środowiska:

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy Narol do wymaganych standardów oraz ochrona mikroklimatu związane z ograniczeniem emisji CO₂ były realizowane w zakresie:

- prowadzenia remontów i modernizacji dróg,
- termomodernizacji budynku,
- promowania i realizowania programu „Czyste powietrze”.

Ochrona przed hałasem

Poprawa jakości stanu środowiska akustycznego oraz ochrona przed hałasem realizowane były głównie poprzez modernizacje nawierzchni dróg oraz przebudowę dróg na terenie gminy Narol – ograniczenie hałasu komunikacyjnego.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie ochrony wód realizowano zadania z zakresu budowy lokalnych oczyszczalni przydomowych. Usuwano również dzikie wysypiska śmieci z potoków, brzegów rzek i zbiorników.

W 2021 roku wykonano czyszczenie zalewu w Lipsku.

Ochrona przyrody

Zadania z zakresu ochrony przyrody dotyczyły zachowania istniejącej zieleni urządzonej, zwiększania różnorodności biologicznej, ochrony krajobrazu oraz ochrony terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania. Ochrona przyrody, zwłaszcza zwiększanie różnorodności lasów Gminy, realizowana była poprzez wykonywanie

zabiegów zapisanych w uproszczonym Planie Urządzania Lasu (uPUL) dla lasów będących w zarządzie Gminy Narol. Zabiegi te polegały na przebudowie drzewostanów sosnowych oraz kształtowanie lasów o zróżnicowanej strukturze gatunkowej, wiekowej i piętrowej.

Ponadto w ramach akcji sadzenie drzew miododajnych, sposobem na ochronę bioróżnorodności, w Gminie Narol posadzono 30 gatunków drzew i 10 gatunków krzewów w parku rekreacyjno-turystycznym w miejscowości Lipsko, na tzw. „psich górkach” oraz na działce nieopodal świetlicy we wsi Chlewiska.

Gospodarka odpadami

Gospodarowanie odpadami z terenu gminy Narol poprawiono dzięki utworzeniu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK). Objęcie wszystkich mieszkańców Gminy systemem selektywnej zbiórki zapewnia kompleksową gospodarkę odpadami oraz skierowanie zebranych odpadów do recyklingu, przetwarzania oraz utylizacji w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Zrealizowano również zadanie usuwania azbestu z terenu gminy Narol w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”. Podstawowym celem niniejszego zadania jest doprowadzenie do usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Narol, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu na środowisko i zdrowie mieszkańców.

W 2021 r. z terenu Gminy Narol usunięto:

1. 31,960 Mg wyrobów zawierających azbest.
2. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest w poszczególnych miejscowościach w Mg:
  - Jędrzejówka – **1,15**
  - Narol – **6,44**
  - Dębiny – **7,11**
  - Płazów – **1,89**
  - Ruda Różaniecka – **2,58**
  - Lipsko – **4,54**
  - Chlewiska – **6,34**
  - Lipie – **0,78**
  - Łukawica – **1,13**

Zasoby przyrodnicze

Na terenie gminy Narol występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerваты przyrody
- Parki krajobrazowe
- Obszar chronionego krajobrazu
- Obszary Natura 2000 – ptasie i siedliskowe
- Pomniki przyrody
- Użytki ekologiczne
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

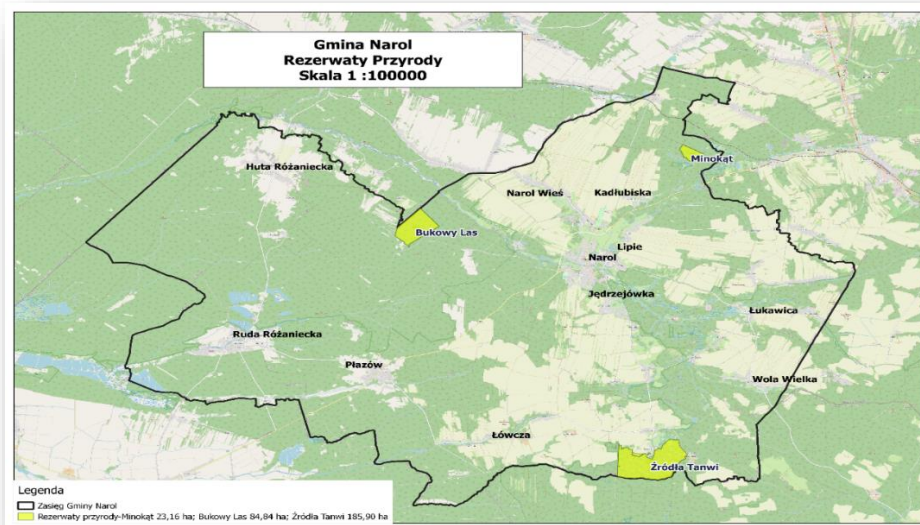
Głównym celem ustanowionych form ochrony przyrody jest utrzymanie stabilności ekosystemów i procesów ekologicznych oraz zachowanie różnorodności biologicznej. Rezerваты przyrody znajdujące się na obszarze gminy Narol przedstawia tabela 21.

Tabela 21. Wykaz rezerwatów przyrody na terenie Gminy Narol

L.p.	Nazwa rezerwat	Cel ochrony rezerwat	Rodzaj rezerwat
1.	Rezerwat przyrody Minokąt	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasu jodłowo-bukowego z charakterystycznym runem buczyny karpackiej	Leśny
2.	Rezerwat przyrody Bukowy Las	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych kompleksu lasów bukowych o wysokim stopniu naturalności	Leśny
3.	Rezerwat przyrody Źródła Tanwi	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych zespołów torfowiskowych oraz borów bagiennych i wilgotnych z licznymi gatunkami chronionych roślin zielnych	Torfowiskowy

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Rezerваты przyrody znajdujące się na terytorium Gminy Narol

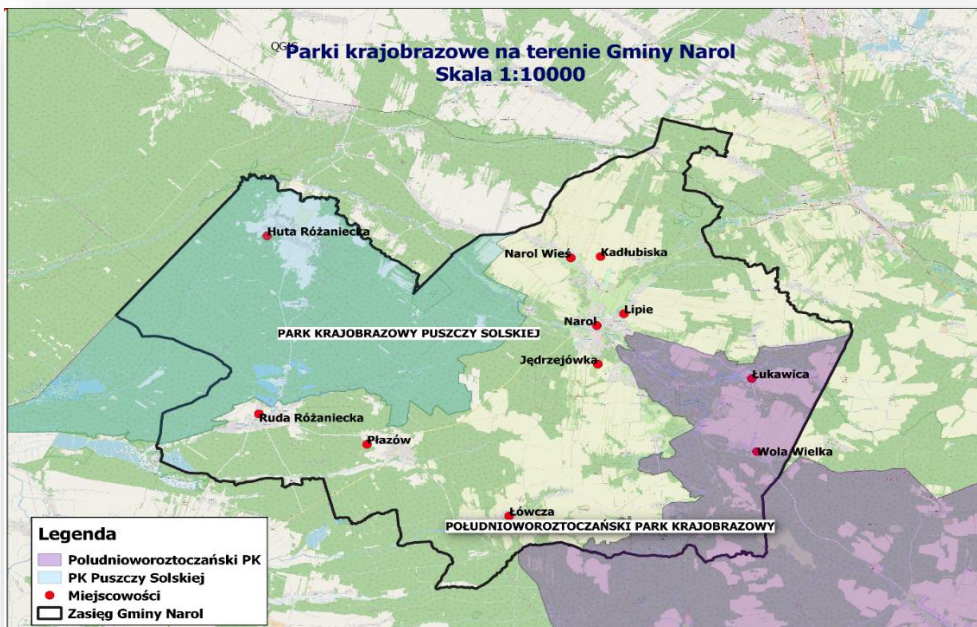
Parki krajobrazowe znajdujące się na terytorium gminy Narol wraz ze wskazaniem celu ochrony przedstawiono w tabeli 22.

Tabela 22. Wykaz parków krajobrazowych na terenie Gminy Narol

Lp.	Nazwa parku krajobrazowego	Cel ochrony parku
1.	Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej	Celem ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej jest zachowanie unikalnych walorów przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych Roztocza oraz Puszczy Solskiej, a w szczególności zwartych kompleksów leśnych o charakterze puszczańskim (bory sosnowe, bory bagienne i wilgotne) z charakterystyczną florą i fauną, znajdują się tu unikalne przełomy rzeczne strefy krawędziowej Roztocza i Puszczy Solskiej w postaci szeregu niewielkich wodospadów zwanych "szumami" lub "szypotami", tworzących niezwykle, malowniczy, trochę górski charakter tej puszczańskiej krainy
2.	Południoworoztoczański Park Krajobrazowy	Utworzony został w celu ochrony cennych walorów przyrodniczych, krajobrazowych, wypoczynkowych i kulturowo-historycznych przed nasilającą się antropopresją. Ochrona obejmuje zwarte kompleksy lasów mieszanych, stanowiska roślin górskich, formy rzeźby terenu i hydrosferę Roztocza Rawskiego, ślady ścierających się wpływów kultury zachodniej i wschodniej, głównie w postaci zabytków cerkiewnych oraz, pozostałe po II wojnie światowej, liczne bunkry i umocnienia

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 3. Parki krajobrazowe na terytorium Gminy Narol

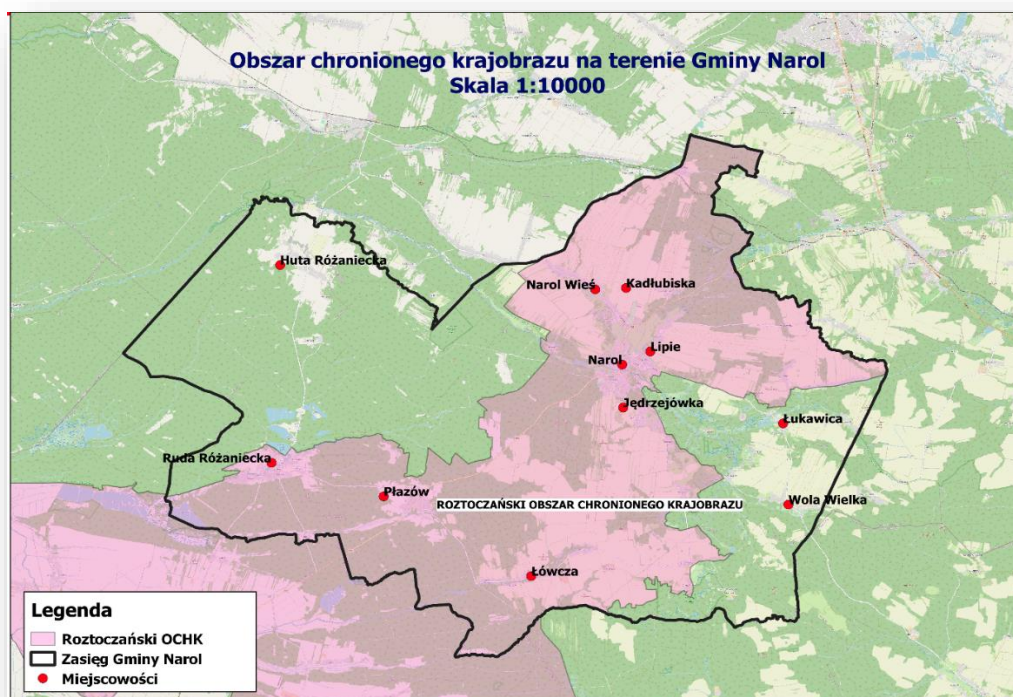
Charakterystykę Roztoczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu przedstawiono w tabeli 23.

Tabela 23. Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Narol

Lp.	Nazwa Obszaru	Charakterystyka Obszaru
1.	Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu	W rzeźbie terenu charakterystyczne są odosobnione lesiste wzniesienia, pooddzielane od siebie malowniczymi dolinami. Najcenniejszy element flory przedstawiają zbiorowiska leśne. Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 4. Obszar chronionego krajobrazu na terenie Gminy Narol

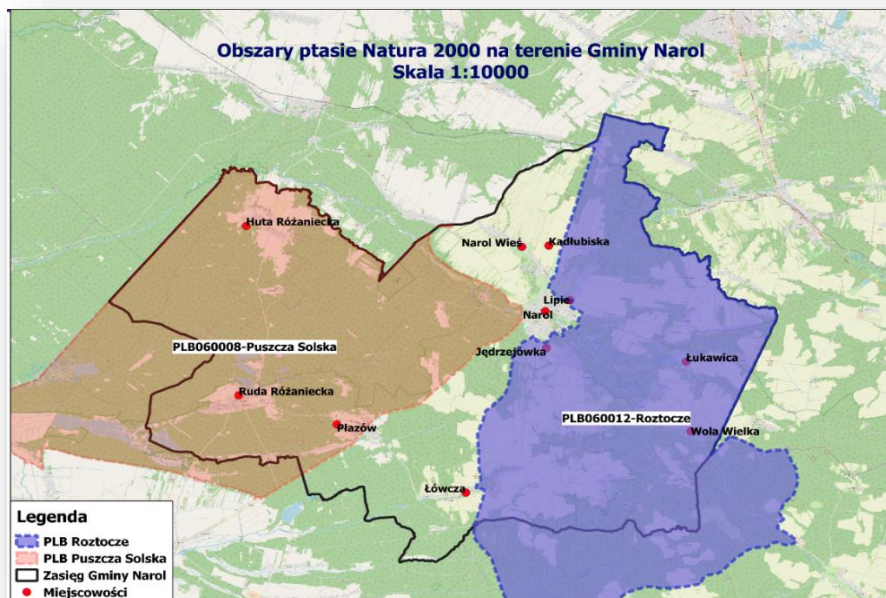
Zestawienie obszarów Natura 2000 oraz wskazanie celu ochrony ukazano w tabeli 24.

Tabela 24. Wykaz obszarów Natura 2000 na terenie gminy Narol

Lp.	Nazwa obszaru N2000	Kod obszaru	Cel ochrony
Obszary Natura 2000 Ptasię			
1.	Puszcza Solska	PLB060008	Celem wyznaczenia obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) jest ochrona populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk. Podstawą programu Natura 2000 jest Dyrektywa Ptasia
2.	Roztocze	PLB060012	
Obszary Natura 2000 Siedliskowe			
3.	Minokąt	PLH060089	Celem wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony siedlisk (OOS) jest ochrona siedlisk przyrodniczych, populacji i siedlisk roślin oraz zwierząt, a także odtworzenie siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków roślin lub zwierząt. Podstawą programu Natura 2000 jest Dyrektywa Siedliskowa
4.	Horyniec	PLH180017	
5.	Uroczyska Puszczy Solskiej	PLH060034	
6.	Uroczyska Roztocza Wschodniego	PLH060093	

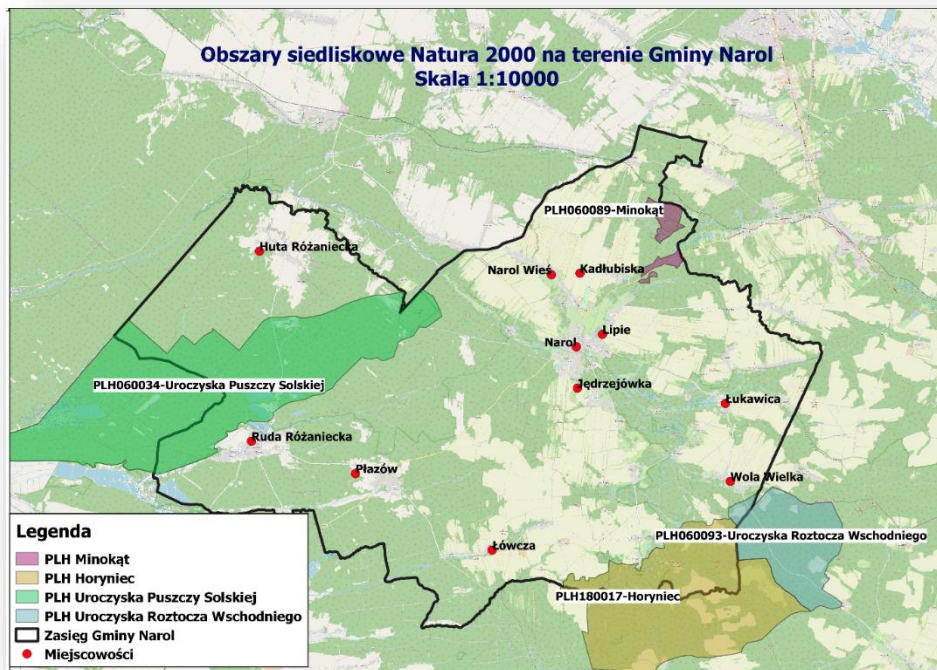
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 5. Obszary ptasię Natura 2000 na terenie Gminy Narol

Rysunek 6. Obszary siedliskowe Natura 2000 na terenie Gminy Narol

Pomniki przyrody na terenie Gminy Narol

Według art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1098) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na obszarze Gminy zinwentaryzowano występowanie 60 pomników przyrody, w skład których wchodzi drzewa tworzące pomniki grupowe, pojedyncze drzewa oraz obiekty przyrody nieożywionej – źródłisko Tanwi.

Użytki ekologiczne na terenie Gminy Narol

Według art. 42 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1098) użytki ekologiczne zostały utworzone w celu ochrony pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk, to

jest: kęp drzew i krzewów, torfowisk, płatów nie użytkowanej roślinności, bagien, muraw kserotermicznych oraz stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym miejsca ich przebywania i rozrodu. Na terenie Gminy Narol stwierdzono występowanie 29 użytków ekologicznych (wg. Uchwały nr 32/IV/2018 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie użytków ekologicznych).

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Według art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r., poz. 55) ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Gatunki mogą zostać objęte ochroną:

- ściłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
- częściową,
- częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
- wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania.

Na terenie Gminy Narol występuje wiele gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów, które w zdecydowanej większości znajdują lasach Nadleśnictwa Narol.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Narol:

- w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Narol występuje 56 gatunków roślin chronionych, 5 gatunków grzybów chronionych i 13 gatunków porostów chronionych.
- w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Narol występują 22 gatunki chronionych bezkręgowców, 6 gatunków chronionych ryb, 13 gatunków chronionych płazów, 5 gatunków chronionych gadów, 144 gatunki chronionych ptaków i 29 gatunków chronionych ssaków.

5.6. Polityka społeczna

5.6.1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych oraz gminny program wspierania rodziny

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu jest jednostką organizacyjną Gminy Narol realizującą zadania własne oraz zadania zlecone Gminie z zakresu administracji rządowej, które określa ustawa o pomocy społecznej. Głównym celem Ośrodka jest udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, które we własnym zakresie nie są w stanie zaspokoić niezbędnych potrzeb życiowych.

Każda osoba i rodzina, która nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać swoich problemów ma prawo zwrócić się z prośbą o pomoc do ośrodka pomocy społecznej. Ponadto pomoc taka może być przyznana z urzędu bądź na wniosek innych osób, za uprzednią zgodą osoby, której jest ona udzielana.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu realizuje w szczególności:

- zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej
- zadania w zakresie ustalania prawa i wypłacania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego 500+, świadczenia „Dobry start”, zasiłku dla opiekuna, programu „Czyste Powietrze”,
- zadania z zakresu pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia szkolne i zasiłki szkolne),
- wydawanie Karty Dużej Rodziny,
- prowadzenie Dziennego domu „Senior+” w Jędrzejówce,
- inne zadania powierzone i wynikające z przepisów prawa.

W zakresie zadań zleconych Wojewoda Podkarpacki sprawuje merytoryczny nadzór nad działalnością Ośrodka.

Kadra

Zadania w MGOPS realizowane są za pomocą kadry zatrudnionej na podstawie umów o pracę i umów zlecenia.

Na dzień **31.12.2021 r.** zatrudnionych było **16 osób, z tego:**

- 5 pracowników socjalnych (w tym 1 pracownik socjalny zatrudniony w celu zastępstwa za nieobecnego pracownika socjalnego),
- 4 opiekunów w ośrodku pomocy społecznej (łącznie 3¼ etatu: w tym 3 w terenie, ¼ Dzienny Dom „Senior+” w Jędrzejówce),
- 2 pracowników (2 inspektorów) do spraw świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych 500+, funduszu alimentacyjnego, KDR, świadczenia „Dobry start”, świadczenia „Za życiem”, zasiłku dla opiekuna, „Czyste Powietrze” (2etaty),
- 1 asystent rodziny (1 etat),
- 2 pracowników zatrudniony na stanowisku: pomoc administracyjna (2 etaty, w tym: 1 w MGOPS, 1 w Dziennym Domu „Senior+” w Jędrzejówce),
- 1 fizjoterapeuta (½ etatu),
- 1 opiekun medyczny w Dziennym Domu Senior+ w Jędrzejówce (½ etatu)
- 1 kierownik,
- 1 psycholog zatrudniony na ¼ etatu.

Ponadto w 2021 r. 2 osoby wykonywały pracę w ramach umowy zlecenia.

Plan finansowy Ośrodka oraz wykonanie budżetu w 2021 r.:

Plan finansowy wydatków Ośrodka na 2021 r.: **13.815.565,28 zł**, w tym:

1. budżet Gminy – **1.243.860,00 zł**
2. dotacje celowe przekazywane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie – **11.767.929,00 zł**
3. **dotacje celowe przekazywane z budżetu państwa na realizację zadań własnych bieżących Gminy – 803.776,28,00 zł**

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

Nowelizacja z 2010 r. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W związku z powyższym został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Zarządzeniem nr 41/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Narol z dnia 11 lipca 2011 roku ze zm.

Opracowano drugi Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Narol na lata 2016-2020, którego głównym celem jest

zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

Pracownicy MGOPS w Narolu w 2021 r. uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i jego Grup Roboczych.

W 2021 roku Zespół Interdyscyplinarny uruchomił 6 procedur „Niebieskie Karty” w 8 rodzinach. Najczęstszymi przyczynami przemocy w rodzinie jest przemoc fizyczna i przemoc psychiczna/emocjonalna.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w 2021 r.:

- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego – 10,
- liczba posiedzeń Grup Roboczych – 48,
- prowadzenie łącznie 16 procedur „Niebieskie Karty” (w tym kontynuowane procedury z lat poprzednich),
- zakończenie procedury „Niebieskie Karty” - 11.

W 2021 r. pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu będący członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Narolu oraz Grup Roboczych uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przemocy w rodzinie.

Zadania pomocy środowiskowej realizują w Gminie Narol w głównej mierze pracownicy socjalni oraz opiekunowie, a także asystent rodziny.

Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe w celu dokonania analizy i określenia planu pracy z osobą lub rodziną potrzebującą wsparcia oraz ustalenia rodzaju pomocy, po czym wnioskuje do Kierownika o udzielenie potrzebnego wsparcia.

Praca wykonywana przez pracowników socjalnych nie ogranicza się tylko do przyznawania świadczeń, jest również udzielana pomoc niematerialna osobom, które borykają się z różnymi dysfunkcjami, należy do niej m.in. praca socjalna, udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, współpraca z różnymi instytucjami, udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i jego Grupach Roboczych.

Praca w środowisku jest pracą często bardzo trudną, zdarza się, że klienci pomocy społecznej mają postawę roszczeniową i własnymi siłami nie chcą zmienić swojej sytuacji życiowej; wolą zwrócić się o zasiłek niż np. podjąć zatrudnienie.

Domy Pomocy Społecznej:

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu **jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.**

W 2021 r. w domach pomocy społecznej przebywało **łącznie 4 mieszkańców** skierowanych, za których ponoszona była odpłatność.

W okresie **od 1 stycznia 2021 r. - do 31 grudnia 2021 r.** wydatki Gminy na pobyt mieszkańców w DPS wyniosły **127.259,68 zł.**

Pomoc społeczna:

Według stanu **na dzień 31 grudnia 2021 r.** w Gminie Narol zamieszkiwało **7.846 mieszkańców.**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu w 2021 r. udzielił wsparcia **349 rodzinom**, tj. **706 osobom** w rodzinach, co stanowi **około 9%** mieszkańców Gminy Narol.

Osobom tym udzielano wsparcia w różnych formach, m.in. w formie wypłat zasiłków celowych, okresowych, stałych, skierowania do ośrodków wsparcia, opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne, zawarcia kontraktów socjalnych, dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach, pracy socjalnej.

Ponadto wypłacano stypendia szkolne i zasiłki szkolne w ramach pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Skierowane zostały również wnioski do sądu o wgląd w sytuację dzieci, wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie leczeniem osób uzależnionych od alkoholu.

Pracownicy socjalni, załatwiając sprawy podopiecznych w środowisku oraz na zlecenie innych jednostek w 2021 r. przeprowadzili:

- **350** rodzinnych wywiadów środowiskowych,
- **997** rozmów telefonicznych na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

Tabela 25. Liczba rodzin/ osób objętych pomocą społeczną (według powodów).

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin/osób objętych pomocą w 2021 r.
Bezrobocie	110 rodzin
Ubóstwo	92 rodziny
Niepełnosprawność	68 rodzin
Długotrwała lub ciężka choroba	84 rodziny
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	73 rodziny
Alkoholizm/narkomania	23 rodziny
Przemoc w rodzinie	3 rodziny
Bezdomność	2 osoby

Źródło: opracowanie własne

Zasiłki stałe:

W 2021 r. z zasiłków stałych korzystało ogółem **28** osób na łączną kwotę **136.393,00 zł**, w tym 22 osób samotnych otrzymało zasiłki stałe na łączną kwotę **119.820,00 zł**.

Na wypłatę zasiłków stałych MGOPS otrzymuje dotację z budżetu państwa (100%).

Zasiłki okresowe:

W 2021 r. zasiłki okresowe przyznano ogółem **92** osobom na łączną kwotę **263.722,00 zł**.

Na wypłatę zasiłków okresowych Ośrodek otrzymuje dotację z budżetu państwa.

W 2021 r. zasiłki okresowe były w części dofinansowane z budżetu gminy w kwocie: **18,90 zł**.

Zasiłki celowe:

Wydatki na wypłatę zasiłków celowych w 2021 r. wypłacono zasiłki celowe na łączną kwotę **267.359,00 zł** (w części dotowane przez Wojewodę Podkarpackiego w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w kwocie **143.300,00 zł**).

Usługi opiekuńcze:

MGOPS udziela również wsparcia w postaci usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania osób wymagających opieki, które wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

W okresie **od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.** z usług opiekuńczych skorzystało **21 osób**.

Usługi te udzielane są odpłatnie – koszt to **14 zł za 1 godzinę**. Jeśli osoby mają niski dochód to są całkowicie lub częściowo zwalniane z odpłatności.

W 2021 r. na dochód Gminy z tytułu sprawowania usług opiekuńczych wpłynęła kwota 35.098,00 zł, natomiast wydatki Gminy wyniosły 164.702,86 zł.

Dzienny Dom „Senior+” w Jędrzejówce

Na terenie Gminy Narol utworzono ośrodek wsparcia dziennego Dzienny Dom „Senior+” w Jędrzejówce wchodzący w skład struktury organizacyjnej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu. Korzystanie usług Domu jest odpłatne. Zasady odpłatności reguluje Uchwała Rady Miejskiej w Narolu.

W 2021 r. do pracy w Dziennym Domu „Senior+” w Jędrzejówce zatrudnionych było **3 pracowników** na łączną liczbę pełnych etatów: **2 ¼**.

Z usług Domu skorzystało łącznie **20 seniorów** z terenu gminy Narol.

Wydatki poniesione na prowadzenie Domu w 2021 r. wyniosły: **201.989,66 zł (w tym dotacja 61.173,56 zł)**

Stypendia i zasiłki szkolne:

W okresie od stycznia 2021 r. do czerwca 2021 r. pomocą materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych objęto średnio **40 uczniów**, kwota wypłacona na ten cel wynosiła **21.934,30 zł**. Natomiast w okresie od września 2021 r. do grudnia 2021 r. pomocą materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych objęto średnio **44 uczniów**, kwota wypłacona na ten cel wynosiła **17.657,60 zł**.

Ponadto w 2021 r. MGOPS w Narolu wypłacił **7 zasiłków szkolnych** w kwocie **po 620,00 zł** (łącznie **4.340,00 zł**).

Na realizację wypłat pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2021 r. Gmina Narol otrzymała dotację od Kuratora Oświaty w Rzeszowie w łącznej wysokości **34.000,00 zł**, wkład własny Gminy wynosił **9.931,90 zł**.

Zapewnienie posiłku - Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”

W ramach Programu w naszej gminie realizowane są działania poprzez zapewnienie pomocy w zakresie posiłków dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku.

Na posiłki dla dzieci w szkołach wydano kwotę **45.285,00 zł** w tym środki własne: **13.585,00 zł** oraz dotacja w wysokości: **31.700,00 zł**. Łącznie w 2021 r. z pomocy w formie posiłków korzystało 101 dzieci z terenu Gminy Narol.

Koszt realizacji Programu wyniósł ogółem 250.198,00 zł (koszt posiłków i zasiłków celowych), w tym środki własne: 75.198,00 zł oraz dotacja: 175.000,00 zł.

Organizacji kolonii dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Narol

W 2021 roku na kolonię letnią organizowaną przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu otrzymał przydział na **3 dzieci**. Kolonia odbywała się w Lesku, w terminie 16–29.07.2021 r.

Pracownik socjalny tutejszego Ośrodka koordynował rekrutację dzieci, kontaktował się z rodzicami, był obecny przy wyjeździe dzieci oraz przy ich odbiorze.

Prace społecznie użyteczne

Przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Lubaczowie realizowano uzupełniającą formę wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Stanowią one element reintegracji zawodowej osób o najniższym statusie społecznym zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Celem tych prac jest aktywizacja zawodowa przygotowująca do wejścia na rynek pracy poprzez wdrażanie do systematyczności, punktualności, przestrzegania dyscypliny pracy oraz wyrabiania nawyków pozyskiwania środków na utrzymanie w ramach własnej pracy. MGOPS wytypował osoby do wykonywania w/w prac i zostały one zakwalifikowane - skierowanie do pracy otrzymało łącznie **21** osób.

Zakres wykonywanych obowiązków obejmował głównie prace porządkowe na terenie różnych miejscowości w gminie. Osoby kierowane wykonywały pracę w wymiarze do 10 godzin tygodniowo, 40 godzin miesięcznie – limit określony ustawowo.

Na realizację zadania Gmina Narol wydatkowała kwotę 16.419,00 zł w rozdziale 85295, co stanowiło około 40% kosztów realizacji tego zadania, natomiast refundacja PUP wyniosła 24.718,50 zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ)

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu w 2020 r. współpracując ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Narolskiej i Podkarpackim Bankiem Żywności włączył się w Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ) współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) Podprogram 2020 r. **Ośrodek wydawał skierowania dla osób korzystających z w/w wsparcia.**

Wysokości kryterium dochodowego, kwalifikującego osoby do korzystania z Programu wynosi 200% kryterium dochodowego, uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej.

W 2020 r. z paczek żywnościowych w ramach POPŻ skorzystało 900 **mieszkańców** gminy Narol.

Udzielenie schronienia

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W roku 2021 w schronisku dla osób bezdomnych przebywał 2 mieszkańców gminy Narol. **Łączny koszt zrealizowanych świadczeń na schronienie w schronisku wyniósł 15.974,44 zł.** W roku 2021 gmina Narol uzyskała dochody z tytułu opłaty za pobyt w schronisku dla bezdomnych w kwocie **4.747,00 zł.**

Środowiskowy Dom Samopomocy

Na terenie gminy Narol funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Lipsku jest placówką wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi działającą od 15 grudnia 2006 r., która jest jednostką organizacyjną gminy Narol i wykonuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowaną z budżetu państwa w postaci dotacji Wojewody. Z usług Domu w 2021 r. skorzystało łącznie 38 mieszkańców gminy Narol.

Program „Wspieraj Seniora”

Program zakłada pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na ich bezpieczeństwo. Z tej formy wsparcia w okresie **od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.** skorzystało kilkakrotnie **13** mieszkańców gminy Narol. Gmina Narol

wydatkowała środki z programu na wypłatę dodatków dla pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu w kwocie **11.796,00 zł** (całość dotowana).

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się opiekunom prawnym w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekroczyć 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród i zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie tego rodzaju świadczenia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Zadanie to jest w całości pokrywane z budżetu państwa.

W 2021 roku wypłacono z tego tytułu świadczenia dla 33 osób na łączną kwotę 45.890,54 zł.

Świadczenia rodzinne, opiekuńcze (w tym zasiłek dla opiekuna) i alimentacyjne:

Od dnia 01.05.2004 r. świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez tutejszy Ośrodek w szczególności na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Świadczenia rodzinne:

Łączna liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkami w 2021 r. wyniosła **321** rodziny, natomiast liczba dzieci, na które pobierany był zasiłek rodzinny to **651 dzieci**.

W 2021 r. wypłacono:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami na kwotę	1.204.367,00 zł,
- świadczenia opiekuńcze na kwotę	2.581.067,00 zł,
- zasiłek dla opiekuna na kwotę	45.880 zł,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka na kwotę	42.000 zł,
- świadczenie rodzicielskie na kwotę	228.026,00 zł,
- składki zdrowotne i emerytalno – rentowe (łącznie) na kwotę	387.314,00 zł.

Świadczenie „Za życiem”

Przysługuje w kwocie **4000,00 zł** jednorazowo. W 2021 r. **wypłacano** 1 świadczenie „Za życiem”.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

Wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalana jest zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do wysokości bieżących alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie na dziecko uprawnione do tego świadczenia.

W okresie **od 2021-01-01 - do 2021-12-31** wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **140 547,00 zł**

Ponadto w okresie **od 2021-01-01 do 2021-12-31** :

- odzyskano nienależnie pobrane świadczenia na kwotę: **0,00 zł**,
- należności dłużników alimentacyjnych, które wygasły w związku z ich zgonem wyniosły: **0,00 zł**,
- kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **66.046,75 zł**, z tego:
  - przekazane na dochody budżetu państwa: **54.410,15 zł**
  - **przekazane na dochody własne gminy: 11.929,18 zł**

W 2021 r. **średnia miesięczna liczba rodzin** uprawnionych do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła **25**, w tym **średnia miesięczna liczba osób** uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła **29**

Świadczenie wychowawcze (Program „Rodzina 500+”):

W dniu 1 kwietnia 2016r. w życie weszła ustawa „o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci” ,czyli regulacja dotycząca uprawnienia do otrzymania 500,00 zł na dziecko. Realizację świadczenia wychowawczego w gminie Narol, jako zadania zleconego, powierzono tutejszemu Ośrodkowi.

Świadczenie wychowawcze w 2021 r. przyznano łącznie **788** rodzinom. W/w świadczenie pobierało łącznie **1234** dzieci.

Świadczenie „Dobry start”:

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” realizacja tego świadczenia od 2021 r. została przekazana do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W 2021 r. MGOPS w Narolu jedynie był gotowy do weryfikacji prawa do świadczenia i ewentualnego prowadzenia postępowań w sprawach nienależnie pobranych świadczeń. W roku 2021 w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Narolu nie prowadził żadnych spraw z zakresu świadczenia „Dobry Start”, wydatkował kwotę **1.073,00 zł (100% dotowana)** na zakup usługi obsługi świadczenia w systemie elektronicznym.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci bez względu na wiek.

W 2021 r. **34 rodziny** złożyły wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny. Łączna ilość wydanych Kart Dużej Rodziny w 2021 r. wynosi **69 szt.** w tym w wersji tradycyjnej wynosi **69 szt.** oraz **69 szt.** w wersji elektronicznej.

Program „Czyste powietrze”

W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020r. poz. 111 ze zm.). Zaświadczenia wydawane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu po uprzednim złożeniu wniosku.

W 2021 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu wydał **7 zaświadczeń** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

Współpraca:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu realizując swe zadania współpracuje z lokalnym samorządem, organizacjami pozarządowymi, instytucjami działającymi na rzecz osób wymagających pomocy oraz z innymi instytucjami.

Wśród organizacji i osób, z którymi aktywnie współpracują pracownicy Ośrodka szczególnie należy wymienić:

- Sąd Rejonowy w Lubaczowie (w tym kuratorzy zawodowi i społeczni),
- Prokuratura,
- Powiatowy Urząd Pracy w Lubaczowie,
- Policja,
- Komornicy sądowi,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Narolu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narolu,
- Domy Pomocy Społecznej,
- Szkoły z terenu gminy Narol,
- Służba zdrowia,
- Ośrodki pomocy społecznej,
- Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze
- Radni i Sołtysi z terenu Gminy Narol,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Lipsku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaczowie,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Narolskiej,
- Podkarpacki Bank Żywności,
- Podkarpacki Urząd Wojewódzki,
- Ochotnicza Straż Pożarna.

Zapewnienie poradnictwa psychologicznego

W miesiącu grudniu 2021 r. tutejszy Ośrodek zatrudnił na umowę o pracę psychologa w wymiarze ¼ etatu. Psycholog pełni dyżury w Ośrodku w czwartki (2 godziny) oraz piątki (8 godzin). Ze wsparcia psychologa mogą korzystać wszyscy mieszkańcy gminy Narol. Porady psychologiczne udzielane są w siedzibie Ośrodka, w odosobnionym pokoju, tak by zapewnić osobom potrzebującym jak największy komfort.

Psycholog został powołany w skład Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Narolu w celu pomocy osobom uwikłanym w przemoc rodzinną.

Ponadto psycholog udziela porad i organizuje warsztaty uczestnikom Dziennego Domu Senior+ w Jędrzejówce.

W wyniku analizy powyższych danych można wnioskować, że w gminie Narol realizowanych jest wiele działań, które skierowane były do mieszkańców w celu zaspakajania ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych. Ważnym elementem było i jest przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk np. występowania przemocy, uzależnień, problemów opiekuńczo-wychowawczych rodzin z dziećmi. Istotne znaczenie ma

też wspieranie osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób starszych i samotnych. Realizacja zadań w tych obszarach na pewno jest konieczna i wymaga kontynuowania.

Z powodu sytuacji występowania stanu epidemii oraz wprowadzonych wyjątkowych ograniczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej problemy mieszkańców gminy Narol mogą się zmienić, jednak nie znaczy to, że obecne problemy przestaną istnieć. Ponadto obecna sytuacja konfliktu zbrojnego toczącego się na terenie Ukrainy wymaga wypracowania nowych form wsparcia w szczególności wobec uchodźców wyrażających chęć pozostania na terenie gminy Narol.

W związku z powyższym trudno jednoznacznie wskazać jakie będą skutki pandemii oraz konfliktu zbrojnego, ale w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości poniżej przedstawiono potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. Monitorowanie bieżącej sytuacji epidemicznej oraz konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy i podejmowanie działań zmierzających do udzielania doraźnej pomocy mieszkańcom i uchodźcom w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.
2. Kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, odpowiadających godności człowieka (w tym m.in. zapewnienie środków na pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej, kontynuacja wsparcia dla seniorów i niepełnosprawnych).
3. Kontynuowanie oraz rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie ośrodkiem pomocy społecznej, a służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą, policją, powiatowym centrum pomocy rodzinie, organizacjami pozarządowymi oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Utrzymanie na tym samym poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w MGOPS w Narolu, poprzez utrzymanie zatrudnienia, zwiększanie kompetencji służb i reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka.
5. Utworzenie mieszkań chronionych/socjalnych/komunalnych - odpowiednio do zapotrzebowania wśród mieszkańców.
6. Kontynuacja zapewnienia poradnictwa psychologicznego na terenie gminy Narol osobom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

7. Zapewnienie środków finansowych na wkład własny celem realizacji projektów z funduszy zewnętrznych i wewnętrznych, służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
8. Utworzenie składnicy akt dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu.

5.6.2. Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W LIPSKU

1. Typ domu:

- typ A – dla osób przewlekłe psychicznie chorych,
- typ B – dla upośledzonych intelektualnie
- typ C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych,

Tabela 26. Liczba osób skierowanych do ŚDS z podziałem na rodzaj niepełnosprawności stan na 31.12.2021 r.

Lp.	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
1.	Choroba psychiczna	5
2.	Niepełnosprawność intelektualna	20
	- w tym osób ze sprzężeniem	6
3.	Inne przewlekłe zaburzenia psychiczne	10
	-w tym osób ze sprzężeniem	4

Źródło: opracowanie własne

5. Liczba i rodzaj miejsc:

liczba osób skierowanych do ŚDS na podstawie decyzji na dzień 31.12.2020 r. : 35

liczba miejsc regulaminowych: 31

osoby oczekujące na przyjęcie: 4

W okresie sprawozdawczym Dom obejmował wsparciem łącznie 38 osób z terenu Gminy Narol.

Misją a zarazem nadrzędnym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Lipsku jest: "**Rehabilitacja uczestników, poprawa ich funkcjonowania w społeczeństwie lokalnym, tworzenie postaw samorządności oraz realizacja rozwoju kulturalnego z zapewnieniem dostępu do usług medycznych, psychologicznych i psychiatrycznych**".

Cele ogólne przyjęte do realizacji w roku 2021 tj.:

- ciągłość działań i bezpieczeństwo pracowników i uczestników ŚDS w dobie pandemii SARS-Cov-2
- utworzenie nowych miejsc refundowanych w naszym Domu;
- podtrzymanie i rozwijanie kondycji fizycznej uczestników;
- poprawa współpracy w grupie;
- usprawnianie motoryki małej, koordynacji wzrokowo-ruchowej poprzez udział w zajęciach manualnych;
- kształtowanie umiejętności sprawnego poruszania się w Internecie, wyszukiwanie poszczególnych stron.

Sukcesem naszego Domu w minionym roku było utrzymanie ciągłości działań i bezpieczeństwo pracowników i uczestników mimo panującej pandemii. Podtrzymano i rozwinięto kondycję fizyczną poprzez terapię ruchową, indywidualną i grupową oraz gry zespołowe na sali wielofunkcyjnej. Gry zespołowe poprawiły także współpracę w grupie. Zajęcia pedagogiczne, manualne, trening umiejętności praktycznych, terapia zajęciowa usprawniła koordynację wzrokowo-ruchową. Mniejsze efekty uzyskano w kształtowaniu umiejętności poruszania się w Internecie, ponieważ jest to dość trudna umiejętność dla naszych podopiecznych. Z powodu nie otrzymania dodatkowych środków na ich utworzenie nowych miejsc w Domu cele ogólne przyjęte do realizacji nie zostały w pełni zrealizowane.

Głównym zadaniem Domu było zapewnienie wsparcia i rozwijanie różnych umiejętności uczestników, którzy w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele dotyczące osób, którym świadczone są usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy realizowane są poprzez:

- prowadzenie działań wspierająco – aktywizujących zmierzających do osiągnięcia jak największej samodzielności i zaradności życiowej,
- zapobieganie nawrotom i pogłębianiu się zaburzeń psychicznych,
- zmniejszenie objawów chorobowych,
- integrację społeczną i zapobieganie izolacji społecznej,
- kształtowanie współpracy grupie,
- nabywanie i rozwijanie potrzebnych umiejętności,
- wypełnianie wolnego czasu i pogłębianie zainteresowań ,
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach życiowych,
- wspieranie uczestników i ich rodzin w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczył usługi w ramach realizacji indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących w formie treningów indywidualnych i grupowych oraz zajęć indywidualnych i zespołowych.

Nad dostosowaniem i realizacją planów i form pracy dla każdego uczestnika czuwał zespół wspierająco – aktywizujący, który zbierał się w 2021 r. cztery razy w celu:

- opracowania nowych indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego,

-omówienia efektów realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego.

W Domu prowadzone były: trening umiejętności społecznych, treningi funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, trening umiejętności komunikacji w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne 2 razy w miesiącu lub w razie potrzeby częściej. Dwa razy w tygodniu zajęcia z nauczycielem muzyki. Przez cały rok prowadzona była terapia ruchowa przez zatrudnionego na ½ etatu fizjoterapeutę w ramach środków otrzymanych w związku z realizacją programu " Za życiem" dla osób ze sprzężoną niepełnosprawnością oraz terapia ruchowa prowadzona przez pracowników ŚDS. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, niezbędna opieka w zakresie samodzielności i czynnościach samoobsługowych, świadczona w miarę potrzeb uczestników przez cały rok. Z innych form wsparcia przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia prowadziliśmy: terapię zajęciową w pracowniach w tym ergoterapię, zajęcia pedagogiczne rozszerzone o zajęcia logopedyczne, wycieczki w miejsca względnie bezpieczne celem nie narażania podopiecznych na zarażenie wirusem. Ze środków finansowych przeznaczonych na realizację programu „Za życiem” podopieczni korzystali z rozszerzonej rehabilitacji ruchowej oraz zabiegów fizjoterapeutycznych. Ponad to prowadzone były zajęcia w sali doświadczania świata, które miały wpływ sensoryczny dla osób niemówiących, niedowidzących i niedosłyszących. Z otrzymanych środków przeszkolono 3 pracowników celem podniesienia kompetencji oraz został zakupiony sprzęt, który zwiększy zakres możliwości pracy z osobami ze sprzężeniami. Dzięki otrzymaniu dodatkowych środków finansowych wymieniono meble w pokoju wyciszeni i zaadaptowano salę bilardową na pokój do prowadzenia zajęć terapeutycznych.

W roku 2021 ze względu na stan pandemii w całym kraju organizacja wyjazdów, wycieczek czy spotkań integracyjnych była bardzo utrudniona mimo to zorganizowano kilka ciekawych wyjazdów. Wycieczki turystyczne do Krakowa, Krasnobrodu, Nielisza, Zwierzyńca, Muzeum Wsi Biłgorajskiej, Pokładu Kredy w Chełmie, Muzeum w Bełzcu, Parku Żywiotów w Budach. Zorganizowano obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, Dzień Godności połączony z 15-leciem Domu. Spotkania integracyjne z DPS Ruda Różaniecka w plenerze, kulig na saniach, Walentynki, majówkę, Andrzejki, rajdy rowerowe i piesze wędrówki po Arboretum w Nadleśnictwie w Narolu oraz okolicznych lasach. W ramach terapii ruchowej zorganizowano turniej Pudziana, piłki ręcznej, koszykowej oraz zawody

przełajowe. Dużym zainteresowaniem cieszą się występy grup teatralnych z Krakowa, które dość często odwiedzają nasz Dom oraz transmisje teatralne on-line prowadzone przez TVP Rzeszów.

Tabela 27. Formy prowadzonej działalności.

L.p	Formy zajęć	Efekty prowadzonej działalności
Trening umiejętności społecznych		
1.	Trening umiejętności społecznych	Uzyskano: - progres komunikacji interpersonalnej, prowadzenia rozmów; - wzrost umiejętności skutecznej współpracy, samooceny i asertywności; - kształtowano zachowania akceptowane społecznie w instytucjach publicznych; - uczestnicy reagują w adekwatny sposób do sytuacji i swoich możliwości; - lepsze radzenie sobie z emocjami, złością i stresem.
Treningi funkcjonowania w codziennym życiu		
2.	Trening dbałości o wygląd zewnętrzny,	Wzrost umiejętności w zakresie doboru ubrań adekwatnie do pory roku, warunków atmosferycznych i okoliczności. Rozwój umiejętności dbania o czystość i schludności noszonych ubrań. Dobór ubrań we właściwym rozmiarze. Kształtowanie estetyki wyglądu zewnętrznego. wzrost umiejętności w zakresie obsługi pralki automatycznej, prasowania i układania rzeczy w szafie.
3.	Trening nauki higieny,	Wzrost samodzielności w utrzymaniu higieny własnego ciała. Nabycie umiejętności z zakresu właściwego posługiwania się środkami do higieny osobistej. Zwiększenie poczucia konieczności dbania o higienę osobistą. Wyuczone czynności przenoszą na Życie codzienne.
4.	Trening kulinarny,	Uzyskano wzrost umiejętności samodzielnego przygotowania prostych dań na zimno i na ciepło. Podczas zajęć doskonalono umiejętność korzystania ze sprzętów AGD, jak również dobór produktów do dań i układanie tygodniowych jadłospisów. Podopieczni zostali zapoznani z zasadami zdrowego odżywiania i prawidłowego przechowywania żywności.
5.	Trening umiejętności praktycznych,	Podtrzymano umiejętności z zakresu obsługi sprzętu AGD i RTV. Utrwalenie umiejętności obsługi komputera, programów komputerowych oraz drukarek i laminatora. Poszerzony został zakres obsługi narzędzi stolarskich. Uzyskano poprawę w zakresie stosowania wyuczonych czynności w życiu codziennym.
6.	Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi	Doskonalono umiejętność rozpoznawania wartości nominałów, robienia listy zakupów. Zapoznano uczestników z zasadami prawidłowego gospodarowania własnymi środkami oraz koniecznością systematycznego opłacania rachunków. Nauka planowania budżetu domowego i sporządzania listy zakupów. Nabycie umiejętności szacowania wartości produktu do ilości posiadanych środków finansowych.
Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów		

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

7.	Kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z bliskimi, sąsiadami	Uzyskano: - wzrost życzliwości, szacunku i zdolności empatycznych poprzez chęć pomocy, - wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów, podtrzymania rozmowy, aktywnego słuchania, współpracy z najbliższymi, - wzrost nabycie umiejętności adekwatnego wyrażania swoich emocji, myśli i potrzeb; - nabycie umiejętności współpracy i współdziałania z innymi według norm i zasad funkcjonowania w społeczności środowiskowego domu samopomocy, - nabycie umiejętności stosownego zachowania się w miejscach publicznych zgodnie z przyjętymi normami społecznymi.
8.	Kształtowanie pozytywnych relacji w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury.	Uzyskano: - wyższy poziom znajomości zasad zachowania się podczas zakupów, w instytucjach kulturalnych i urzędach; - większą samodzielność w załatwianiu spraw urzędowych, komunikacji w miejscach publicznych i w urzędach.
Trening umiejętności komunikacyjnych		
9.	Trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji.	Uzyskano: - uczestnicy w większym stopniu rozumieją znaczenie słów najbliższego otoczenia, - potrafią wyrazić swoje potrzeby, uczenia z a pomocą obrazków lub gestów, - mogą aktywnie uczestniczyć w sytuacjach komunikacyjnych, nie pozostają bierni, - rozwijają potrzebę kontaktu z innymi ludźmi, - wzrost niezależności i samodzielności dzięki możliwości wykonywania wyborów,
Trening umiejętności spędzenia czasu wolnego		
10.	Rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem,	Uzyskano wzrost zainteresowań rozwiązywania krzyżówek, słuchania audycji radiowych i telewizyjnych. Stymulowanie rozwoju intelektualnego i osobowego uczestników poprzez gry logiczne, krzyżówki, quizy, kalamby, konkursy wiedzy, zabawy z wyrazami.
11.	Udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, organizacja czasu w sposób aktywny na świeżym powietrzu	Wzrost zainteresowania okolicznościowymi uroczystościami organizowanymi przez środowisko, ośrodek kultury i parafię. Nabycie umiejętności organizacji spotkania rodzinnego, prawidłowych postaw zachowania się w towarzystwie.
12.	Zajęcia muzyczne - z elementami muzykoterapii i rytmiki oraz zajęcia integracyjne	Wzrost zainteresowania udziałem w przedstawieniach, montażach słowno-muzycznych.
Poradnictwo psychologiczne		
13.	Poradnictwo psychologiczne - terapia podtrzymująco - wspierająca, - bieżące trudności w radzeniu sobie z sytuacjami trudnymi.	Kształtowano prawidłowe więzi społeczne oraz wyjaśniano proces chorobowy. Motywowano do funkcjonowania w oparciu o własne możliwości. Wsparcie uczestników w trudnych sytuacjach życiowych, podtrzymanie stanów emocjonalnych. Współpraca z Zespołem w sprawie ustalenia celów i zadań do realizacji.
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych		
14.	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych - pomoc w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego w sferze rodzinnej, bytowej, urzędowej, mieszkaniowej i zdrowotnej.	W roku 2021 uczestnicy potrzebowali pomocy w sprawach dotyczących pisania pism o pomoc finansową do MGOPS, wypełnianie wniosków o wydanie dokumentów, wyrabianie dowodów osobistych, przy zakupie leków, udzielaniu informacji o możliwościach uzyskania pomocy społecznej, realizacji spraw dotyczących opłat i rozliczeń bankowych i komorniczych. Pomoc w kontaktach z Zakładem Usług Społecznych, Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych		
15.	Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych w tym: pomoc w uzgadnianiu i pilnowaniu wizyt lekarskich, przy zakupie leków, pomoc w dotarciu do lekarza.	Uczestnicy potrzebowali pomocy w konsultacjach z lekarzem rodzinnym, lekarzem specjalistą, przy zakupie leków i w dotarciu do laboratorium. Monitorowano farmakoterapię i terminy wizyt lekarskich.
Niezbędna opieka		
16.	Niezbędna opieka Pomoc w zaspokajaniu potrzeb fizjologicznych	Uczestnicy mieli zapewnioną pomoc przy zakupie leków i ich regularnym przyjmowaniu, w zaspokajaniu potrzeb fizjologicznych, pomoc w poruszaniu się, kąpielach, zmianie bielizny, praniu i prasowaniu własnej odzieży, robieniu zakupów w sklepie, kontrole ciśnienia, wagi.
17.	Monitorowanie stanu psychofizycznego uczestników podczas zajęć i całego pobytu w ŚDS	Rozmowy na temat samopoczucia, konsultacja z lekarzem przy objawach niepokojących, kontakt z rodziną w razie gorszego samopoczucia. W razie potrzeby wezwanie karetki pogotowia.
18.	Udzielanie pomocy uczestnikom Domu przy czynnościach związanych z utrzymaniem higieny osobistej i wyglądu zewnętrznego.	Pomoc przy kąpielach, zmianie bielizny, zmianie pampersów. Toaleta paznokci, pomoc w goleniu brody i strzyżeniu włosów.
Terapia ruchowa		
19.	Terapia ruchowa: - gimnastyka ogólnie usprawniająca - ćwiczenia specjalistyczne z wykorzystaniem sprzętu do rehabilitacji - kinezyterapia - masaż ręczny - zabiegi specjalistyczne.	Poprawa sprawności fizycznej i utrzymanie na stałym poziomie aktywności ruchowej. Wypracowanie nawyku systematycznego udziału w ćwiczeniach ogólnie usprawniających. Terapia ruchowa pozytywnie wpływała na sprawność psychofizyczną, oddechową i ruchową. Uzyskano wzmocnienie siły mięśniowej, koordynacji oraz ogólnej kondycji organizmu. Wzrósł pozytywny nastrój, samopoczucie oraz świadomość korzystnego wpływu aktywności fizycznej na zdrowie.
20.	Zajęcia sportowe - gry sportowe na sali wielofunkcyjnej - turystyka i rekreacja - gry i zabawy zespołowe	Poprawa kondycji fizycznej, nauka współpracy i zdrowej rywalizacji. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i pracy zespołowej.
21.	Wyjazdy na basen w celach rekreacyjnych i rehabilitacyjnych	Zajęcia na basenie dobrze wpływały na uczestników, poprawiały krążenie i rozluźniały mięśnie. Poprawiały kondycję fizyczną i psychiczną.
Inne formy wsparcia przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia		
22.	Terapia zajęciowa w pracowni plastyczno- rękodzielniczej	Uzyskano rozwój umiejętności estetycznych, wyrażania swoich uczuć i emocji oraz samodzielność w wykonywaniu prac plastyczno- rękodzielniczych. Zajęcia w tej pracowni poprawiły sprawność manualną, motoryczną, pobudzały wyobraźnię twórczą, ćwiczenie koordynacji i orientacji. Ćwiczenie cierpliwości, dokładności i staranności podczas wykonywania powierzonych zadań. Nabycie umiejętności wychodzenia z własnymi pomysłami i inicjatywami oraz samodzielnej pracy.
23.	Terapia zajęciowa w pracowni stolarsko- wikliniarska	Uczestnicy rozwijali swoją twórczość, wyobraźnię i wiarę we własne możliwości. Część osób wykazała się własną inicjatywą w wykonywaniu prac. Współdziałanie w grupie doskonalilo umiejętności komunikacji, wzajemnej akceptacji i budowania więzi społecznych.
24.	Terapia zajęciowa w pracowni komputerowej	Uczestnicy rozwinęli umiejętność posługiwania się Internetem, komunikacji elektronicznej oraz telefonicznej. Zapoznali się z programami, uczyli się pisania tekstów, nabyli umiejętność posługiwania się drukarką, bindownicę i laminatorem.

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

25.	Ergoterapia - lekkie prace w ośrodku i wokół budynku - zajęcia manualne - wykonywanie prac plastycznych, elementów dekoracyjnych	Uczestnicy poprzez wykonywanie różnych prac w budynku lub otoczeniu nabywali umiejętności potrzebne do dbania o własne gospodarstwa domowe. Umieją zadbać o otoczenie Domu oraz zauważają potrzebę wykonywania czynności pielęgnacyjnych i porządkowych. Wyczone umiejętności wykorzystują w domu tj. utrzymanie czystości otoczenia ośrodka, pielęgnacji kwiatów i klombów, koszenie trawy, przycinanie krzewów i drzewek, sprzątanie pracowni po zajęciach, odśnieżanie.
26.	Arteterapia	Uzyskano: - rozwój wyobraźni - wzrost kreatywności, uspokojenie i pozbywanie się wewnętrznych napięć; - uzewnętrznianie własnych przeżyć i odczuć; - zaspokajanie potrzeb: akceptacji, bezpieczeństwa, współuczestnictwa, bycia rozumianym i docenianym; - pobudzenie sensoryczne- wielozmysłowe postrzeganie świata.
Zajęcia pedagogiczne		
27.	Zajęcia pedagogiczne w tym zajęcia logopedyczne	Wzrost samooceny i motywacji do nauki aktywności i zaradności życiowej uczestników oraz usprawnienie procesów pamięciowych, myślowych, koordynacji wzrokowo – ruchowej a także koncentracji uwagi. Kompensacja braków poprzez regularne ćwiczenia mające na celu podtrzymanie i utrwalenie podstawowych umiejętności i sprawności niezbędnych w życiu codziennym tj. nazewnictwo, odczytywanie godzin, liczenie, czytanie i pisanie; Poprzez zajęcia logopedyczne uzyskano: - poprawę artykulacji, wzrost umiejętności komunikacyjnych; - większy zasób słownictwa, wzrost umiejętności formułowania zdań; - wzrost pewności siebie i otwarcie na kontakty z drugim człowiekiem.
28.	Rozmowy indywidualne	Rozmowy wspierająco – wyjaśniające i aktywujące pomogły podopiecznym zrozumieć zaistniałe fakty i lepiej zrozumieć otaczający świat. Przekazywanie informacji w sposób zrozumiały dla uczestników i dla współpracujących jednostek w celu uzyskania odpowiedniej wiedzy i podjęcia odpowiednich działań.
Sala doświadczania świata		
29.	Zajęcia w sali doświadczania świata	Stymulacja zmysłów za pomocą odpowiednich bodźców. Usprawnienie funkcji poznawczych, pobudzenie zmysłów, poprawa koncentracji oraz rozwój motoryki. Zwiększenie poczucia akceptacji i zaufania.
30.	Zajęcia relaksacyjne	Uzyskano chwilowe zmniejszenie napięcia mięśniowego, wyciszenie i uspokojenie oraz popraw samopoczucia. Zredukowano zachowania agresywne i poziom lęku.
Zajęcia kulturalno - oświatowe		
31.	Wycieczki, wyjazdy, spotkania integracyjne, udział w obchodach rocznic i innych uroczystości.	Poznanie miejsc ciekawych i historycznych między innymi: Kraków, Budy k/ Zamościa, Chełm, Biłgoraj, Zwierzyniec, Krasnobród, Korczynnie,
32.	Turnieje, konkursy, zawody sportowe	Podtrzymano pozytywne relacje w grupie poprzez wspólne gry edukacyjne, krzyżówki i łamigłówki; aktywizacja uczestnika poprzez proponowanie nowych i ciekawych form współpracy w grupie.
Udział w konkursach, zawodach i przeglądach Województwa Podkarpackiego		
33.	Spartakiada sportowa, przegląd twórczości, przegląd tańca.	Współpraca w zespole, wykazanie się umiejętnościami. Ze względu na czas pandemii ilość tych imprez jest ograniczona. Mimo to ŚDS Lipsko brał udział w przeglądzie twórczości woj. Podkarpackiego – on-line, turnieju siatkówki z DPS Ruda Różaniecka, turnieju Pudziana,

Źródło: opracowanie własne

ZASOBY DOMU

1. Środki finansowe

a). środki przekazane z budżetu Wojewody –	<u>724.292,75zł</u>
w tym:	
- wynagrodzenia ogółem łącznie ze składkami -	503.258,40 zł
- wydatki na zakup materiałów i wyposażenie -	117.417,39 zł
- zakup energii –	20.209,65 zł
- zakup usług remontowych-	8.600,00 zł
- zakup usług pozostałych –	48.893,96 zł
- dodatkowe środki dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną –	61.512,75 zł
w tym :	
umowy cywilno-prawne –	8.719,07 zł
szkolenia -	900,00 zł
sprzęt i wyposażenie –	28.675,00 zł
wynagrodzenia ogółem dla pracowników -	21.946,68 zł
b). inne środki –	0,00
<u>Razem –</u>	<u>724.292,75 zł</u>

Pracownicy

a). pracownicy etatowi

Lp.	Stanowisko	Wykształcenie/rodzaj ukończonej szkoły	Wymiar etatu	Umowa na czas określony/nieokreślony
1.	Kierownik	Wyższe	1 etat	Nieokreślony
2.	Instruktor terapii zajęciowej/ opiekun	Wyższe	1 etat	Nieokreślony
3.	Pedagog	Wyższe	1 etat	Nieokreślony na urlopie rodzicielskim
4.	Terapeuta zajęciowy/ opiekun	Wyższe	1 etat	Nieokreślony
5.	Terapeuta/opiekun	Wyższe	1 etat	Nieokreślony
6.	Instruktor d.s. kult. Oświatowych/opiekun	Średnie	1 etat	Nieokreślony
7.	Kierowca autobusu/młodszy opiekun	Średnie	1 etat	Nieokreślony
8.	Pedagog	Wyższe	1 etat	Określony
9.	Fizjoterapeuta	Wyższe	1/2 etat	Określony

b) inne formy zatrudnienia

Lp.	Stanowisko/rodzaj świadczonych usług	Wykształcenie	Częstotliwość świadczonych usług	Rodzaj umowy
1.	Psycholog	Wyższe	2 x w miesiącu lub w miarę potrzeby	Umowa zlecenie
2.	Nauczyciel muzyki	Wyższe	2 x w tygodniu	Umowa zlecenie
3.	Informatyk	Wyższe	W zależności od potrzeb	Umowa zlecenie

c) szkolenia personelu

W roku 2021 personel jednostki przeszedł szkolenia

Wewnętrzne:

- Profesjonalizm usług edukacyjno-terapeutycznych – zasada organizacji procesu terapeutycznego
- Jak dotrzeć do zaburzonej osobowości? Skuteczna współpraca z klientem trudnym”

Zewnętrzne:

- Trening regulacji emocji
- Zarządzanie czasem i projektami
- Prawne aspekty funkcjonowania ŚDS 2021r. z uwzględnieniem ustawy o ochronie zdrowia psychicznego
- Terapia ręki

Dom zapewnia dowóz 26 uczestnikom samochodem służbowym.

W ciągu roku 2021 zawarto porozumienia ze szkołami w celu odbycia praktyk:

- Policealna Szkoła Zawodowa „Żak” w Zamościu

LICZBA UCZESTNIKÓW, KTÓRZY OPUŚCILI DOM WRAZ Z PODANIEM PRZYCZYŃ ODEJŚCIA.

W roku 2021 Dom opuściło 3 osoby z powodów :

- wygaśnięcie decyzji z powodu śmierci 2 uczestników
- 1 osoba nie wydano kolejnej decyzji z powodu przejścia do Zakładu Opieki Zdrowotnej

Tabela 28. Współpraca z podmiotami określonymi w § 21 rozporządzenia i jej efekty.

Lp.	Podmiot, z którym ŚDS współpracuje	Efekty prowadzonej współpracy
1.	Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie	Informacje i porady o możliwościach wsparcia podopiecznych ŚDS w Lipsku
2.	Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta	Występ dzieci dla podopiecznych ŚDS w wersji on-line z powodu panującej pandemii
3.	Dom seniora w Jędrzejówce	Brak współpracy z powodu pandemii
4.	Przychodnia zdrowia w Narolu R- 36	Większa dostępność do konsultacji z lekarzem rodzinnym, specjalistą, laboratorium
5.	Dom Pomocy w Rudzie Różanieckiej	Występy grupy „Rudniacy” dla podopiecznych, rozgrywki sportowe oraz spotkania integracyjne
6.	Kościół Rzymsko - Katolicki: Parafia w Lipsku	Udzielanie wsparcia duchowego podopiecznym.
7.	Gminny Ośrodek Kultury w Narolu	Udział w kiermaszu Wielkanocnym i Bożonarodzeniowym –wystawa prac.
8.	Biblioteka Publiczna w Narolu	Brak współpracy z powodu pandemii
9.	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu	Współpraca w zakresie udzielania pomocy uczestnikom ŚDS Lipsko
10.	Urząd Miasta i Gminy Narol	Udział i współpraca w organizacji okolicznościowych uroczystości
11.	Środowiskowe Domy Samopomocy woj. podkarpackiego	Spotkania integracyjne do ŚDS Lubaczów i ŚDS Cieszanów

Źródło: opracowanie własne

5.6.3. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

- Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Gminne Programy Profilaktyczne w 2021 roku określały i uszczegóławiały sposób realizacji zadań własnych gminy w oparciu o ustawy: z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Gmina Narol w celu realizacji ustawowych zadań uwzględniała również cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020. Celem realizacji Gminnych Programów Profilaktycznych, jak co roku było podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Narol dotyczących zagrożeń wynikających ze spożywania (nadużywania) napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich używania poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych.

Realizacją zadań wyżej wymienionych programów zajmował się pracownik merytoryczny zatrudniony przez Burmistrza Miasta i Gminy Narol, jako jego pełnomocnik oraz członkowie

Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narolu. W realizacji zadań oprócz wyżej wymienionych uczestniczyły również inne podmioty.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narolu w ramach realizacji wyżej wymienionych programów współpracowała z:

Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Narolu, dyrektorami, pedagogami i wychowawcami z placówek oświatowych działających na terenie Gminy, Policją, Sądem, Kuratorami, Radnymi Rady Miejskiej w Narolu, Sołtysami, Zespołem interdyscyplinarnym, organizacjami pozarządowymi, klubami sportowymi działającymi na terenie Gminy.

Kontynuował swoją działalność punkt konsultacyjny prowadzony przez koordynatora do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych w Lipsku, ul. Mogiłek 1, w którym osoby zainteresowane mogły pozyskać wiedzę między innymi na temat uzależnień, przemocy domowej oraz placówek (z terenu woj. lubelskiego i podkarpackiego) leczenia odwykowego. Rok 2021 był okresem bardzo trudnym w realizacji zadań wynikających z programów, głównie z powodu trwającej pandemii koronawirusa i wynikającej z niej szeregu ograniczeń.

Ograniczenia te powodowały, że nie można było w normalny sposób realizować zamierzone działania profilaktyczne, a działania te ograniczono do niezbędnych. W związku z powyższym w roku 2021 wydatki na realizację programów profilaktycznych były zmniejszone, a wszystkie niewykorzystane środki zostały przeniesione na 2022 rok.

Częściowo zawieszono współpracę z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Pomimo pandemii wywołanej przez COVID-19 w celu zapewnienia kontynuowania prowadzonych działań profilaktycznych – realizowano zadania w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji społecznych i zdrowotnych szkód wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków. W tym celu:

- prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
- prowadzono pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, stosujących przemoc domową i ich ofiar;
- organizowano pomoc psychospołeczną i prawną rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przemoc domowa;
- wspomagano działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

Na realizację zadań wynikających z programów profilaktycznych Gmina Narol otrzymała wpływy z tzw. małych w 2021 r. w kwocie **11.827,84 zł.**

Na realizację gminnych programów profilaktycznych, w tym działalności Punktu Konsultacyjnego wydatkowano **121.304,57 zł.**

Ponadto współpracowano z pedagogami i dyrektorami okolicznych szkół, pracownikami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu, Posterunkiem Policji, Sądem Rejonowym oraz placówkami zdrowia z terenu gminy.

Ekspediowano (on-line) materiały edukacyjne o tematyce profilaktycznej oraz materiały konkursowe dla dzieci i młodzieży. Promowano zdrowy styl życia wolny od alkoholu, narkotyków i innych używek oraz różne formy aktywnego spędzania wolnego czasu z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny w związku z COVID-19.

W siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Lipsko, ul. Mogiłek 1) organizowane były spotkania ze specjalistą psychoterapii uzależnień mające na celu zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie, zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia w przewyciężaniu trudności życiowych, niwelowaniu skali zjawiska przemocy i agresji oraz przeciwdziałanie uzależnieniom.

GKRPA w Narolu stara się wspierać rodziny przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez planowanie działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rodzinom osób uzależnionych przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych zapewnia się wsparcie polegające w szczególności na rozmowie i analizie sytuacji rodziny, środowiska oraz przyczyn kryzysu w rodzinie. W zakresie rynku napojów alkoholowych nie zwiększono maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Maksymalna liczba zezwoleń, wynikająca z odpowiedniej uchwały Rady Miejskiej w Narolu przedstawiała się następująco:

1) poza miejscem sprzedaży:

- do 4,5 % oraz piwo – maksymalna ilość zezwoleń 40
- od 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa) - maksymalna ilość zezwoleń 40
- powyżej 18 % - maksymalna ilość zezwoleń 40.

2) w miejscu sprzedaży:

- do 4,5 % oraz piwo – maksymalna ilość zezwoleń 17
- od 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa) - maksymalna ilość zezwoleń 17
- powyżej 18 % - maksymalna ilość zezwoleń 17

Na terenie gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – **wyniosła 19.**

Na terenie gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – **wyniosła 19**.

Na terenie gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 13% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – **wyniosła 19**.

Na terenie gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 3% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – **wyniosła 19**.

W roku 2021 - 28 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zostało skontrolowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2021 roku członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzili 227 rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 16 rozmów z członkami ich rodzin.

W stosunku do 25 osób Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu, a w przypadku 5 osób Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystąpiła z wnioskiem do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszystkie podejmowane, w tym zakresie działania powinny mieć charakter długofalowy, konsekwentnie i systematycznie wdrażany. Z tego też względu kierunki działań określone w Gminnych Programach Profilaktycznych powinny stanowić podstawę działań podejmowanych w latach następnych. W dalszym ciągu należałoby podejmować działania profilaktyczne przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, a w szczególności dzieci i młodzieży. W obszarze monitoringu uwagę powinno się skierować na badanie efektywności podejmowanych działań naprawczych i profilaktycznych. Należy stwierdzić, iż realizacja programów przez gminę Narol i współpraca z podmiotami zewnętrznymi odbywała się na wielu płaszczyznach, a sami zleceniobiorcy przy realizacji powierzonych zadań wykazywali się dużym zaangażowaniem i profesjonalizmem.

5.6.4. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Współpraca finansowa Gminy Narol z organizacjami pozarządowymi polegała na organizowaniu konkursów i przyznawania dotacji na określone działania, w trybie otwartych konkursów ofert.

Burmistrz Miasta i Gminy Narol ogłosił w 2021 rok **dwa konkursy ofert na realizację zadań publicznych**.

1) Pierwszy konkurs dotyczył realizacji zadania publicznego w zakresie nauki, edukacji oświaty i wychowania oraz działalności na rzecz osób niepełnosprawnych. Zadanie to zapisane zostało w Rocznym Programie Współpracy Gminy Narol z organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021 – w rozdziale VII Priorytetowe zadania publiczne, w punkcie 4 w zakresie oświaty i wychowania jako: wspieranie procesów edukacyjnych dzieci i młodzieży.

W ramach ogłoszonego w dniu 17 listopada 2020 r. konkursu została złożona jedna oferta przez organizację pozarządową wymienioną w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W wyniku rozstrzygnięcia konkursu podpisano umowę na realizację zadania z następującym podmiotem - Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu, z siedzibą przy ul. Wilsona 6a, 37-500 Jarosław. Zadanie dotyczyło – dowozu dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Narol do filii zamiejscowej w Oleszycach, Ośrodka Rehabilitacyjno–Edukacyjno–Wychowawczego Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu.

Umowa została zawarta na okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Cel realizacji zadania został osiągnięty poprzez zapewnienie dowozu dziecka niepełnosprawnego z terenu Gminy Narol do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego w Oleszycach, co umożliwiło realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Dowóz został zorganizowany sprzed domu ucznia do szkoły i z powrotem, dzięki czemu rodzice/opiekunowie nie byli dodatkowo obciążeni doprowadzaniem dziecka do oddalonego od domu punktu.

W ramach realizacji zadania dowozem objęty był jeden uczeń z terenu Gminy Narol. Uczennica dowożona była w dni nauki szkolnej do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Jarosławiu, filii zamiejscowej w Oleszycach w godzinach pomiędzy 6.00 a 10.00, a następnie odwożona pomiędzy godziną 14.00, a 18.00 do miejsca zamieszkania.

W realizacji zadania publicznego uczestniczyło 11 kierowców posiadających odpowiednie uprawnienia do przewozu osób (w tym osoba zarządzająca dowozem), opiekunowie posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz specjalista ds. rozliczeń dotacji. Do realizacji zadania wykorzystano 10 samochodów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych, wyposażonych w windę lub w podjazd dla wózków inwalidzkich. W celu zapewnienia ciągłości w realizacji zadania publicznego zleceniobiorca korzystał z zewnętrznych usług transportowych.

Na realizację powyższego zadania wydatkowano 13.532,00 zł.

Faktycznie poniesione wydatki zrównoważyły koszty związane z umową, tak więc udział kwoty dotacji w całkowitych kosztach zadania wynosił 100%.

2) Drugi konkurs dotyczył upowszechniania sportu poprzez organizację zawodów, rozgrywek, imprez sportowych, w tym rozwijania bazy sportowej. Zadanie to zapisane zostało w Rocznym Programie Współpracy Gminy Narol z organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021 – w rozdziale VII Priorytetowe zadania publiczne, w punkcie 1 w zakresie kultury fizycznej, w tym wychowania fizycznego, rekreacji i sportu.

Konkurs ten został przeprowadzony, na podstawie odrębnych przepisów w trybie uchwały Nr 339/XLIX/2010 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Narol.

Do konkursu wpłynęło cztery oferty złożone przez 4 kluby sportowe z terenu Gminy Narol. Zgodnie z procedurą konkursową oferty zostały zweryfikowane pod względem formalnym i merytorycznym oraz zaopiniowane pozytywnie przez Komisję Konkursową powołaną Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy w Narolu.

Komisja Konkursowa stwierdziła celowość realizacji wszystkich zadań publicznych złożonych w otwartym konkursie ofert.

W wyniku rozstrzygnięcia konkursu, podpisano umowy na realizację zadań z następującymi podmiotami:

Zestawienie zawartych umów:

Lp.	Nazwa organizacji / stowarzyszenia	Rodzaj zadania / nazwa zadania	Wysokość środków przekazanych	Wykorzystana dotacja	Wysokość środków do zwrotu
1.	Miejski Klub Sportowy ROZTOCZE NAROL	Działalność szkoleniowa młodzieży i dorosłych z terenu Gminy Narol w piłce nożnej przy Miejskim Klubie Sportowym „Roztocze” Narol	35.000,00 zł	35.000,00 zł	0,00 zł
2.	Ludowy Klub Sportowy ROZTOCZE Ruda Różaniecka	Kultura fizyczna i sport. Organizacja imprez sportowych.	25.000,00 zł	25.000,00 zł	0,00 zł
3.	Ludowy Klub Sportowy LEŚNIK Płazów	Upowszechnienie kultury fizycznej wśród młodzieży i dorosłych w zakresie zawodów sportowych piłki nożnej	25.000,00 zł	25.000,00 zł	0,00 zł

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

		przy LKS LEŚNIK Płazów			
4.	Ludowy Klub Sportowy TANEW Wola Wielka	Działalność szkoleniowa młodzieży i dorosłych w piłce nożnej przy LKS „Tanew” Wola Wielka	21.000,00 zł	21.000,00 zł	0,00 zł

1) Miejski Klub Sportowy ROZTOCZE NAROL

Gmina Narol w 2021 roku przekazała na rachunek bankowy MKS Roztocze Narol dotację w 3 transzach na łączną kwotę 35.000,00 zł.

Poszczególne transze dotacji przekazano, jak poniżej:

- 30.04.2021 r. - część dotacji w kwocie 10.000,00 zł;
- 31.07.2021 r. - część dotacji w kwocie 15.000,00 zł;
- 15.09.2021 r. - część dotacji w kwocie 10.000,00 zł.

W dniu 1 grudnia 2021 r. Miejski Klub Sportowy „ROZTOCZE” Narol złożył końcowe sprawozdanie z wykonania zadania publicznego. W wyniku szczegółowej oceny finansowej rozliczenia wydatków poniesionych na jego realizację oraz na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że Miejski Klub Sportowy Roztocze Narol w 2021 roku wydatkował kwotę w wysokości 39.934,91 zł, z czego 35.000,00 zł; z otrzymanej dotacji, a kwotę 4.934,91 zł przekraczającą dotację pokryto ze środków własnych Klubu.

Miejski Klub Sportowy Roztocze Narol składa się z: drużyny seniorów i drużyny juniorów starszych w liczbie około 50 zawodników. W skład drużyny wchodzi również: członkowie Akademii Młodego Piłkarza, 3 drużyny żaków, orlików i młodzików w liczbie około 75 zawodników.

Miejski Klub Sportowy aktywnie pracował z drużynami. Wykorzystywał uprawnionych trenerów do prowadzenia zajęć treningowych, jako podstawę szkolenia młodzieży i dorosłych w klubie. Utrzymywał odpowiedni poziom sportowy, adekwatny do możliwości sportowych i organizacyjnych klubu, zyskując jak najwyższe lokaty w rozgrywkach sportowych prowadzonych przez związki sportowe oraz w turniejach sportowych. Drużyna po rundzie jesiennej sezonu 2021/ 2022 lubaczowskiej B- klasy rozgrywanej na boiskach przeciwników zajmowała 1 miejsce.

Ponadto Klub pomagał przy organizacji imprez sportowych i kulturalnych dla mieszkańców oraz zabezpieczał porządek i ład podczas rozgrywek.

2) Ludowy Klub Sportowy ROZTOCZE Ruda Różaniecka

Gmina Narol w 2021 roku przekazała na rachunek bankowy Ludowego Klubu Sportowego ROZTOCZE Ruda Różaniecka dotację w 2 transzach na łączną kwotę 25.000,00 zł. Poszczególne transze dotacji przekazano, jak poniżej:

- 15.04.2021 r. - część dotacji w kwocie 15.000,00 zł;
- 31.07.2021 r. - część dotacji w kwocie 10.000,00 zł;

W dniu 03.12.2021 r. Ludowy Klub Sportowy ROZTOCZE Ruda Różaniecka złożył końcowe sprawozdanie z wykonania zadania publicznego.

W wyniku szczegółowej oceny finansowej rozliczenia wydatków poniesionych na jego realizację oraz na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że Ludowy Klub Sportowy Ruda Różaniecka w 2021 roku wydatkował kwotę w wysokości 25.838,72 zł, z czego 25.000,00 zł z otrzymanej dotacji, a kwotę 838,72 zł przekraczającą dotację ze środków własnych.

W Klubie funkcjonuje drużyna seniorów występująca w klasie „B”. Drużyna seniorów liczy 32 zawodników zarejestrowanych w OZPN Jarosław. Łącznie w 2021 roku drużyna rozegrała ponad 26 spotkań (mecze kontrolne oraz mecze ligowe).

Ludowy Klub Sportowy Roztocze Ruda Różaniecka od sierpnia 2021 r. brał udział w rozgrywkach klasy A. Po rozegraniu meczy ligowych zespół po rundzie jesiennej uplasował się na miejscu (na 14 drużyn). W zajęciach pod opieką instruktora piłki nożnej uczestniczy 30 zawodników zarejestrowanych w OZPN Jarosław.

3) Ludowy Klub Sportowy „Leśnik” Płazów

Gmina Narol w 2021 roku przekazała na rachunek bankowy Ludowego Klubu Sportowego „Leśnik” Płazów dotację w dwóch transzach na łączną kwotę 25.000,00 zł.

Poszczególne transze dotacji przekazano jak poniżej:

- 15.04.2021 r. - część dotacji w kwocie 15.000,00 zł.;
- 31.07.2021 r. - część dotacji w kwocie 10.000,00 zł.

W dniu 03.12.2021 r. Ludowy Klub Sportowy „Leśnik” Płazów złożył końcowe sprawozdanie z wykonania zadania publicznego. W wyniku szczegółowej oceny finansowej rozliczenia wydatków poniesionych na jego realizację oraz na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że Ludowy Klub Sportowy „Leśnik” Płazów w 2021 r. wydatkował

kwotę w wysokości 26.044,94 zł, z czego 25.000,00 zł z otrzymanej dotacji a pozostałą kwotę w wysokości 1.044,94 zł ze środków własnych Klubu.

Drużyna po rundzie jesiennej sezonu 2021/2022 lubaczowskiej B – klasy rozgrywanej na boiskach przeciwników zajmowała 10 miejsce.

4) Ludowy Klub Sportowy „TANEW” Wola Wielka

Gmina Narol w 2021 roku przekazała na rachunek bankowy Ludowego Klubu Sportowego „TANEW” Wola Wielka dotację w dwóch transzach na łączną kwotę 21.000,00 zł.

Poszczególne transze dotacji przekazano jak poniżej:

- 15.04.2021 r. - część dotacji w kwocie 11.000,00 zł.;
- 31.07.2021 r. - część dotacji w kwocie 10.000,00 zł.

W dniu 03.12.2021 r. Ludowy Klub Sportowy „TANEW” Wola Wielka złożył końcowe sprawozdanie z wykonania zadania publicznego. W wyniku szczegółowej oceny finansowej rozliczenia wydatków poniesionych na jego realizację oraz na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że Ludowy Klub Sportowy „TANEW” Wola Wielka w 2021 r. wydatkował kwotę w wysokości 21.967,87 zł, z czego 21.000,00 zł z otrzymanej dotacji a pozostałą kwotę w wysokości 967,87 zł ze środków własnych Klubu.

W Ludowym Klubie Sportowym TANEW Wola Wielka funkcjonuje grupa seniorów B klasy. W zajęciach sportowych uczestniczyło ponad 30 zarejestrowanych w klubie zawodników. W klubie aktywnie prowadzona jest praca z młodzieżą, w rozgrywkach uczestniczy drużyna seniorów. LKS Tanew Wola Wielka rozegrał w B klasie w 2021 r. 20 meczów (10 meczów na wyjeździe i 10 meczów na stadionie w Woli Wielkiej). Po rundzie jesiennej B-klasa drużyna zajęła 2 miejsce.

Podsumowanie współpracy finansowej

W ramach przeprowadzonych otwartych konkursów ofert organizacje pozarządowe składały oferty na realizację zadań. Opiniowaniem ofert pod względem merytorycznym jak i formalnym zajmowały się powoływane Komisje Konkursowe, które oceniały możliwość realizacji zadań przez organizacje pozarządowe, przedstawione kalkulacje kosztów, wartości merytoryczne wniosków oraz uwzględniały wysokość środków przeznaczonych na realizację danego zadania.

W wyniku szczegółowej analizy wniosków komisja przedstawiła Burmistrzowi Gminy propozycje kwot na realizację (powierzenie) poszczególnych zadań, których wartość odpowiadała kwocie, jaka została zabezpieczona w budżecie na 2021 rok.

Ostateczną decyzję o wyborze ofert i udzieleniu dotacji podejmował zgodnie z trybem określonym w ogłoszeniu o naborze projektów Burmistrz Miasta i Gminy Narol.

Współpraca pozafinansowa z organizacjami pozarządowymi

Gmina Narol w 2021 roku, podobnie jak w latach ubiegłych wspierała sektor pozarządowy także w formach pozafinansowych.

Istotną częścią współpracy Gminy z organizacjami było wsparcie organizacyjne przy prowadzonych przedsięwzięciach np. poprzez udostępnienie gminnych obiektów czy sprzętu. Działania Gminy Narol nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, prowadzenia ciekawych i efektywnych inicjatyw na rzecz mieszkańców, uzupełnieniu działań gminy w zakresie zadań samorządu gminnego.

Dotychczasowa współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz wspólne rozpoznawanie potrzeb mieszkańców Gminy Narol wpływa na podnoszenie jakości wykonanych usług oraz na efektywne wykorzystanie aktywności społecznej tego sektora skierowanej do społeczności lokalnej. Możliwości współpracy Gminy Narol z organizacjami pozarządowymi na tak wielu płaszczyznach odbywały się dzięki pozytywnemu nastawieniu obu stron na zasadach pomocniczości, suwerenności partnerstwa i jawności.

Realizacja Programu współpracy na gruncie poza finansowym to również:

- umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- umacnianie lokalnych działań, stworzenie warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych oraz zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców Gminy,
- podwyższenie efektywności działań kierowanych do mieszkańców Gminy.

Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego

W 2020 r. podjęta została ważna uchwała dla działalności sektora pozarządowego na terenie gminy - uchwała Nr 159/XXVII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 13 lutego 2020 r. w sprawie trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Narolu.

Uchwała ta pozwala na utworzenie Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Narolu, składającej się z 10 osób, w tym, 3 przedstawicieli Rady Miejskiej, 2 przedstawicieli Burmistrza oraz 5 przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Na podstawie Art. 41e ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - organ wykonawczy właściwej jednostki samorządu terytorialnego na wspólny wniosek co najmniej 5 organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność na terenie gminy, tworzy w terminie 2 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku Gminną Radę Działalności Pożytku Publicznego jako organ konsultacyjny i opiniodawczy, zwaną dalej „Radą Gminną”.

W 2021 roku, jak również do chwili obecnej nie wpłynął do Burmistrza Miasta i Gminy Narol wniosek w tej sprawie.

Inicjatywa lokalna

W 2020 r. podjęta została uchwała Nr 160/XXVII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 13 lutego 2020 r. w sprawie trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Inicjatywa lokalna jest formą współpracy Gminy Narol z jego mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej Gminy Narol.

Z inicjatywą lokalną może wystąpić co najmniej pięciu mieszkańców Gminy Narol bezpośrednio, lub za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wysokość udziału Gminy Narol oraz Inicjatora w zadaniu publicznym realizowanym w ramach inicjatywy lokalnej oraz zasady rozliczania poniesionych nakładów ustala się każdorazowo w odrębnej umowie. W roku 2021 nie złożono wniosków w ramach inicjatywy lokalnej. Samorząd Gminy Narol nadal pragnie rozwijać współpracę z organizacjami pozarządowymi poprzez podejmowanie i realizację nowych projektów. Gmina Narol stara się, aby współpraca ta opierała się nie tylko na finansowaniu zadań publicznych, ale również nakierowywaniu na rozwijanie współpracy pozafinansowej.

VI. REALIZACJA UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W NAROLU W 2021 r.

W 2021 roku Rada Miejska w Narolu podjęła 111 uchwał podczas 10 Sesji Rady Miejskiej, które odbyły się w budynku Szkoły Podstawowej im. Św. Brata Alberta w Narolu przy ul. Granicznej 11 i w Gminnym Ośrodku Kultury w Narolu przy ul. Warszawska 27.

Wykaz uchwał podjętych w 2021 roku przez Radę Miejską w Narolu przedstawia tabela 29.

Tabela 29. Wykaz uchwał podjętych w 2021 roku przez Radę Miejską w Narolu.

UCHWAŁY Z ZAKRESU BUDŻETU	W prawie budżetu Gminy Narol na 2021 rok	1 uchwała
	W sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na rok 2021	9 uchwał
	- W sprawie zmiany uchwały Nr 313/XXXII/2021 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 9.09.2021r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2021 rok, - W sprawie zmiany uchwały Nr 336/XXXIV/2021 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20.10.2021r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2021 rok	2 uchwały
	W sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Narol na lata 2021-2034	1 uchwała
	W sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Narol	9 uchwał
	W sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Narol za rok 2021 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu	1 uchwała
	W sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Narol wotum zaufania	1 uchwała
	W sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Narol absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Narol za rok 2021	1 uchwała
	W sprawie udzielenia pomocy rzeczowej	4 uchwały
	W sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej	1 uchwała
	W sprawie upoważnienia do zaciągnięcia zobowiązania wekslowego	1 uchwała

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

	W sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez Burmistrza Miasta i Gminy Narol zobowiązań wykraczających poza rok budżetowy	5 uchwał
	W sprawie wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członka ochotniczej straży pożarnej	1 uchwała
	W sprawie ustalenia zasad i wysokości diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych (sołtysów) na terenie Gminy Narol	1 uchwała
	W sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatków od osób fizycznych: rolnego, leśnego, od nieruchomości w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso	1 uchwała
		39 uchwał
GOSPODARKA KOMUNALNA	W sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości	1 uchwała
	W sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Narol w roku szkolnym 2021/2022	1 uchwała
	W sprawie dopłat do cen dostarczanej wody oraz odprowadzonych ścieków	1 uchwała
	W sprawie stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości	1 uchwała
		4 uchwały
GRUNTY I NIERUCHOMOŚCI	W sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Narol	15 uchwał
	- W sprawie zamiany nieruchomości mienia komunalnego, - w sprawie wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości stanowiącej własność Gminy Narol	1 uchwała 2 uchwały
	W sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	2 uchwały
	W sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości	7 uchwał
	W sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości	1 uchwała
	W sprawie zbycia nieruchomości mienia komunalnego	3 uchwała
	W sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości mienia komunalnego w ramach sprzedaży bezprzetargowej	1 uchwała
	W sprawie obciążenia służebnością przesyłu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Narol	1 uchwała
	W sprawie obciążenia służebnością gruntową nieruchomości stanowiącej własność Gminy Narol	1 uchwała
	W sprawie wyrażenia zgody na użyczenie na okres dłuższy niż 3 lata działki mienia komunalnego	1 uchwała

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

	W sprawie wyrażenia zgody na dzierżawę nieruchomości na okres dłuższy niż 3 lata	1 uchwała
		36 uchwał
GOSPODARKA PRZESTRZENNA I BUDOWNICTWO	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „ŁÓWCZA-KAMIENNA GÓRA”	1 uchwała
	W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla odcinka trasy napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV relacji GPZ Tomaszów Południe-GPZ Lubaczów	1 uchwała
	W sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia jej przebiegu	1 uchwała
		3 uchwały
OCHRONA ŚRODOWISKA	W sprawie Programu Opieki nad Zwierzętami oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na terenie Gminy Narol w 2021 roku	1 uchwała
	W sprawie zniesienia pomnika przyrody	1 uchwała
		2 uchwały
INWESTYCJE	W sprawie wyznaczenia aglomeracji Narol	1 uchwała
	W sprawie wyznaczenia aglomeracji Ruda Różaniecka	1 uchwała
	w sprawie Roczego Programu Współpracy Gminy Narol z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022	1 uchwała
	-W sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Narol na lata 2021-2030 oraz określenia szczegółowego trybu harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu finansowania, - w sprawie zatwierdzenia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Dębiny”,	1 uchwała 1 uchwała
	W sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Narol na lata 2021-2030	1 uchwała
	w sprawie przystąpienia sołectwa Dębiny do „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025”	1 uchwała
	W sprawie wyrażenia woli przystąpienia do porozumienia cywilnoprawnego o ustanowieniu Lubaczowskiego Klastra Energii	1 uchwała
	W sprawie warunków, w tym organizacyjnych i trybu finansowania zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Narol	3 uchwały
		11 uchwał
PODATKI	w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości	1 uchwała
	W sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	1 uchwała

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

	W sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów podatku rolnego	Uchwała odrzucona
		2 uchwały
MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	W sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania	1 uchwała
		1 uchwała
DODATEK MIESZKANIOWY	W sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego	1 uchwała
		1 uchwała
GMINNE CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH	Zmieniająca uchwałę w sprawie zmiany nazwy Miejsko-Gminnego zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Narolu na Gminne Centrum Usług Wspólnych w Narolu oraz nadanie statutu	1 uchwała
		1 uchwała
GMINNY PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII	W sprawie Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok	1 uchwała
	W sprawie Gminnego programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok	1 uchwała
	W sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego z Gminą Miejska Przemysł	1 uchwała
		3 uchwały
PETYCJE	W sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie uznania wszystkich za równych wobec prawa i niedyskryminowania w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym	1 uchwała
	W sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie uchwalenia przez Radę Miejską uchwały "W obronie prawdy, godności i wolności człowieka"	1 uchwała
	W sprawie rozpatrzenia trzech petycji w zakresie stosowania szczepionek przeciwko COVID-19	1 uchwała
		3 uchwały
SKARGI	W sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Narol – w sprawie wprowadzenia bezpłatnego transportu na terenie Gminy Narol	1 uchwała
	W sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta i Gminy Narol – w sprawie przeprowadzonej przebudowy drogi gminnej	1 uchwała
		2 uchwały
WYNAGRODZENIE BURMISTRZA MIASTA I GMINY NAROL	W sprawie wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Narol	2 uchwały
		2 uchwały

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

KOMISJA STATUTOWA	W sprawie powołania doraźnej Komisji Statutowej	1 uchwała
		1 uchwała
		111 uchwał

Źródło: opracowanie własne

W 2021 roku z tytułu udziału w Sesjach Rady Miejskiej w Narolu, wspólnych posiedzeniach wszystkich komisji oraz posiedzeniach Przewodniczącego wypłacono Radnym Rady Miejskiej diety w kwocie **110.700,00 zł.**

W 2021 roku z tytułu udziału w Sesjach Rady Miejskiej w Narolu Sołtysom sołectw Gminy Narol wypłacono diety w kwocie: **61.535,00 zł.**

VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

7.1. Związki komunalne

Związek Powiatowo - Gminny pod nazwą „Ziemia Lubaczowska”

Gmina Narol jest członkiem – Związku Powiatowo - Gminnego pod nazwą: „Ziemia Lubaczowska”.

Podstawą prawną utworzenia Związku jest uchwała nr 80/XI/2015 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 8 października 2015 r. w sprawie utworzenia Związku Międzygminnego pod nazwą „Ziemia Lubaczowska”, który od stycznia 2020 r. po włączeniu Powiatu Lubaczowskiego został przekształcony w Związek Powiatowo – Gminny „Ziemia Lubaczowska”.

Związek powiatowo – gminny tworzy obecnie 6 samorządów: Powiat Lubaczowski oraz gminy: Miasto Lubaczów, Gmina Lubaczów, Gmina Narol, Gmina Cieszanów i Gmina Horyniec-Zdrój.

Związek ma na celu integrację oraz gospodarczy i kulturowy rozwój gmin i Powiatu Lubaczowskiego - członków Związku. Związek dąży do rozwijania, eksponowania i wykorzystywania zasobów gospodarczych, przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych swej ziemi.

Zadaniem związku jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarki, w tym turystyki, w szczególności poprzez: współpracę w celu przygotowania i promocji wspólnej oferty inwestycyjnej; tworzenie wspólnych produktów turystycznych; budowę wspólnej marki i promocję regionu; pozyskiwanie środków krajowych i zagranicznych na realizację wspólnych przedsięwzięć.

Każdy członków Związku reprezentowany jest w Zgromadzeniu Związku przez trzech uprawnionych przedstawicieli. W skład Zgromadzenia wchodzi Wójtowie, Burmistrzowie, Starosta i po dwóch przedstawicieli wytypowanych przez rady gmin i Starostwo Powiatowe.

Na podstawie obecnej uchwały Nr 34/IV/2018 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia dwóch dodatkowych przedstawicieli Gminy Narol do Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Ziemia Lubaczowska”, jako dodatkowi przedstawiciele Gminy Narol do Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Ziemia Lubaczowska” zostali wytypowani: Krzysztof Szawara (Przewodniczący Rady Miejskiej w Narolu) i Daniel Lomber (Sekretarz).

7.2. Stowarzyszenia JST

1) Stowarzyszenie Lokalnej Grupy Działania „Serce Roztocza”.

Gmina Narol zadeklarowała chęć przystąpienia do stowarzyszenia w dniu 21 lutego 2008 r. na mocy uchwały nr 112/XV/2008 Rady Miejskiej w Narolu w sprawie przystąpienia Gminy Narol do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Południowe Roztocze".

Stowarzyszenie to posiadało pierwszą nazwę - Lokalna Grupa Działania "Południowe Roztocze".

Uchwałą nr 125/16/2008 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 15 kwietnia 2008 r. zmieniono powyższą uchwałę w zakresie nazwy - stowarzyszenia przyjęło nazwę Lokalna Grupa Działania "Serce Roztocza" i wyznaczono do uczestnictwa w pracach stowarzyszenia pod nową nazwą obecnego wówczas Burmistrza Miasta i Gminy Narol Stanisława Wosia.

Uchwałą Nr 44/V/2019 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Narol do Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Serce Roztocza” – wyznaczono Grzegorza Dominika – Burmistrza Miasta i Gminy Narol do uczestnictwa w pracach stowarzyszenia.

Lokalna Grupa Działania „Serce Roztocza” została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 26.06.2008 r. Siedzibą stowarzyszenia jest Cieszanów. LGD obejmuje obszar dwóch gmin miejsko-wiejskich: Cieszanów i Narol oraz gminę wiejską Horyniec – Zdrój. Gminy członkowskie charakteryzuje spójność terytorialna, geograficzna, przyrodnicza, historyczna i kulturowa, co zadecydowało o zawiązaniu współpracy.

Celem stowarzyszenia jest działalność na rzecz rozwoju obszarów wiejskich poprzez realizację Lokalnej Strategii Rozwoju, podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzanie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w realizacji LSR, propagowanie działań na rzecz realizacji LSR na obszarze działania LGD, pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania LSR, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz obszarów uzdrowiskowych, jak również promocja obszarów wiejskich położonych w obszarze działania LGD.

Dokumentem wyznaczającym kierunki działania Lokalnej Grupy Działania jest Lokalna Strategia Rozwoju, będąca dokumentem planistycznym, który powstał w oparciu o szerokie konsultacje społeczne.

2) Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna ROZTOCZE.

Gmina Narol przystąpiła do stowarzyszenia Lokalna Organizacja Turystyczna ROZTOCZE na mocy uchwały Nr 76/X/2007 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie przystąpienia Gminy Narol do Stowarzyszenia pod nazwą Lokalna Organizacja Turystyczna ROZTOCZE.

LOT Roztocze jest stowarzyszeniem skupiającym samorządy, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne. Stowarzyszenie powstało 26 września 2007 roku w Tomaszowie Lubelskim z inicjatywy Zarządu Powiatu Tomaszowskiego i samorządów lokalnych. Organizacja w swojej działalności opiera się o statut, który określa misję i cele stowarzyszenia takie jak: kreowanie wizerunku regionu turystycznego obejmującego Roztocze i tereny przyległe, zwanego dalej jako regionu atrakcyjnego turystycznie, prowadzenie szkoleń dla środowisk działających na rzecz turystyki, integrowanie środowisk samorządu terytorialnego, gospodarczego i zawodowego oraz osób, instytucji i organizacji pozarządowych zainteresowanych rozwojem turystycznym Roztocza, zwiększanie liczby turystów odwiedzających Roztocze i tereny przyległe, działanie na rzecz wzrostu wpływów z turystyki, propagowanie i podejmowanie działań na rzecz ekologii, ochrony środowiska przyrodniczego oraz kulturowego Roztocza i terenów przyległych, stworzenie oraz promocja systemu informacji, promocji i rezerwacji turystycznej, działanie na rzecz poprawy infrastruktury turystycznej, opracowanie i wdrażanie strategii rozwoju turystyki na obszarze Roztocza i terenów przyległych, inicjowania i kreowanie działań społecznych i gospodarczych na rzecz rozwoju turystyki, aktywizacja obszarów wiejskich Roztocza i terenów przyległych poprzez rozwój na jego terenie pozarolniczej działalności gospodarczej związanej z turystyką i kulturą, stwarzanie warunków dla powstania i promowania produktów turystycznych, koordynacja działań w zakresie promocji turystyki podejmowanych na terenie Roztocza i terenach przyległych, promocja aktywnych, prozdrowotnych form wypoczynku, pomoc członkom Stowarzyszenia w zakresie pozyskiwania funduszy strukturalnych.

3) Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Roztocze”.

Gmina Narol przystąpiła do Stowarzyszenia Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Roztocze” na mocy uchwały Nr 223/XXX/2009 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia Gminy Narol do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka „Roztocze”. Na mocy podjętej uchwały do uczestnictwa w pracach stowarzyszenia wyznaczono Pana Stanisława Wosia – byłego Burmistrza Miasta i Gminy Narol.

W 2018 r. na mocy uchwały nr 35/IV/2018 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Narol do stowarzyszenia Rybackiej Lokalnej

Grupy Działania „Roztocze” wyznaczono Pana Grzegorza Dominika – Burmistrza Miasta i Gminy Narol.

Rybacka Lokalna Grupa Działania „Roztocze” jako stowarzyszenie zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 17.09.2009 r.

Stowarzyszenie tworzy 14 gmin: Narol, Bełżec, Lubycza Królewska, Tomaszów Lubelski, Adamów, Krasnobród, Laszki, Radymno, Wiązownica, Cieszanów, Lubaczów, Stary Dzików, Medyka, Stubno.

Celem powstania Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Roztocze” było wyjście naprzeciw oczekiwaniom społeczności obszaru, dotyczącym przyszłych kierunków rozwoju tego obszaru, z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z dużym znaczeniem sektora rybackiego na tym obszarze.

Stowarzyszenie o nazwie Rybacka Lokalna Grupa Działania „Roztocze” jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych mającym na celu: działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów tradycyjnie związanych z chowem i hodowlą ryb; rozwijanie kwalifikacji zawodowych i zachęcanie ludzi młodych do przedsiębiorczości; realizację strategii rozwoju lokalnego, zwanej dalej (LSR) w rozumieniu art. 2 pkt 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”; promocję obszarów oraz propagowanie innowacji związanych z chowem i hodowlą ryb w gminach położonych na obszarze objętym LSR; podnoszenie atrakcyjności obszarów objętych LSR przez rozwój turystyki i małej infrastruktury; propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury; regenerację osad i wiosek z głęboko zakorzenioną działalnością związaną z chowem i hodowlą ryb; wspieranie i wykorzystywanie atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym działanie na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i ochrony

środowiska; kształtowanie postaw ukierunkowanych na zdobywanie wiedzy i innowacyjne działania; integrację obszaru objętego LSR; wspieranie rozbudowy infrastruktury służącej

rozwojowi obszaru objętego LSR; propagowanie rozwoju intelektualnego i fizycznego dzieci i młodzieży; propagowanie idei zdrowego stylu życia; wspieranie akcji charytatywnych.

4) Stowarzyszenie Euroregion „Roztocze”

Gmina Narol przystąpiła do stowarzyszenia Euroregion „Roztocze” na mocy uchwały Nr 174/XVIII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 9 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Narol do stowarzyszenia Euroregion „Roztocze”.

Reprezentację Gminy Narol w pracach stowarzyszenia powierzono Grzegorzowi Dominikowi – Burmistrzowi Miasta i Gminy Narol.

Siedzibą stowarzyszenia jest miasto Tomaszów Lubelski.

Członkami stowarzyszenia mogą być jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa lubelskiego i podkarpackiego wspierające ideę rozwoju regionu Roztocza.

Podstawowym celem stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządności i reprezentowanie interesów stowarzyszonych jednostek oraz podejmowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju regionu Roztocza.

Wśród najważniejszych celów stowarzyszenia można wymienić:

- 1) aktywizację gospodarczą regionu i poprawę poziomu życia mieszkańców;
- 2) ochronę środowiska i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych;
- 3) rozwój rolnictwa ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw ekologicznych i produkcji zdrowej żywności;
- 4) budowę zintegrowanego systemu zagospodarowania turystycznego regionu oraz rozwoju usług turystycznych i agroturystycznych;
- 5) promocję regionu oraz zachowanie wartości przyrodniczych i kulturowych;
- 6) rozwijanie wszechstronnej, wzajemnej korzystnej współpracy transgranicznej z sąsiednimi rejonami Ukrainy w ramach Euroregionu Roztocze;
- 7) pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych (ze szczególnym uwzględnieniem funduszy Unii Europejskiej) wspomagających realizację statutowych celów Stowarzyszenia;
- 8) szeroko pojęta aktywizacja społeczna regionu, w tym m. in.:
  - pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
  - ochrona i promocja zdrowia,
  - nauka, edukacja, oświata i wychowanie,

oraz wiele innych zawartych szczegółowo w statucie stowarzyszenia.

7.3. Współpraca międzynarodowa

1) Współpraca między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Birki (Ukraina).

Gmina Narol nawiązała współpracę z Gminą Birki (Ukraina) na mocy uchwały Nr 173/XX/2016 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 7 września 2016 r. w sprawie współpracy między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Birki (Ukraina).

Strony zobowiązały się do rozwijania współpracy w zakresie: działalności samorządu terytorialnego, gospodarki i infrastruktury, rolnictwa i ochrony środowiska, ochrony zdrowia, oświaty, kultury, sportu i turystyki, realizacji wspólnych zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych, innych dziedzin w ramach posiadanych kompetencji.

Strony zobowiązały się do:

- a) wspólnego aplikowania o środki Unii Europejskiej i inne środki zewnętrzne na zadania wywierające efekty transgraniczne,
- b) wzajemnego informowania się o: priorytetowych potrzebach regionu, które mogą przyciągnąć zagranicznych inwestorów, potrzebach importowych i propozycjach eksportowych, wykonawstwie robót budowlanych i usług, obowiązujących przepisach prawa dotyczących działalności gospodarczej i samorządowej.

Strony będą stwarzać warunki do współpracy organizacji rolniczych (tworzenie gospodarstw agroturystycznych, wspieranie rozwoju agroturystyki i ekoturystyki) i sprzyjać współpracy w zakresie ochrony środowiska.

Strony będą rozwijać działalność w sferze kultury a także wspierać współzawodnictwo sportowe i organizować wspólne imprezy sportowe.

Strony będą dążyć do nawiązywania bezpośrednich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi oraz będą wymieniać doświadczenia z zakresu ochrony zdrowia.

2) Współpraca między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Rejonem Glybockim (Ukraina).

Gmina Narol nawiązała współpracę z Rejonem Glybockim (Ukraina) na mocy uchwały Nr 198/XXII/2016 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie współpracy między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Rejonem Glybockim (Ukraina).

Strony zobowiązały się do rozwijania współpracy w zakresie: działalności samorządu terytorialnego, gospodarki i infrastruktury, rolnictwa i ochrony środowiska, ochrony zdrowia, oświaty, kultury, sportu i turystyki, realizacji wspólnych zadań współfinansowanych ze środków

Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych, innych dziedzin w ramach posiadanych kompetencji.

Strony zobowiązały się do: wspólnego aplikowania o środki Unii Europejskiej i inne środki zewnętrzne na zadania wywierające efekty transgraniczne, wzajemnego informowania się o priorytetowych potrzebach regionu, które mogą przyciągnąć zagranicznych inwestorów, potrzebach importowych i propozycjach eksportowych, wykonawstwie robót budowlanych i usług, obowiązujących przepisach prawa dotyczących działalności gospodarczej i samorządowej.

Strony będą stwarzać warunki do współpracy organizacji rolniczych (tworzenie gospodarstw agroturystycznych, wspieranie rozwoju agroturystyki i ekoturystyki) i sprzyjać współpracy w zakresie ochrony środowiska. Strony będą rozwijać działalność w sferze kultury a także wspierać współzawodnictwo sportowe i organizować wspólne imprezy sportowe. Strony będą dążyć do nawiązywania bezpośrednich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi oraz będą wymieniać doświadczenia z zakresu ochrony zdrowia.

3) Współpraca między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Mlynica (Słowacja).

Gmina Narol nawiązała współpracę z Gminą Mlynica (Słowacja) na mocy uchwały Nr 222/XXV/2017 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie współpracy między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Mlynica (Słowacja).

Strony zobowiązały się do rozwijania współpracy w zakresie: działalności samorządu terytorialnego, gospodarki i infrastruktury, rolnictwa i ochrony środowiska, ochrony zdrowia, oświaty, kultury, sportu i turystyki, realizacji wspólnych zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych, innych dziedzin w ramach posiadanych kompetencji.

Strony zobowiązały się do wspólnego aplikowania o środki Unii Europejskiej i inne środki zewnętrzne na zadania wywierające efekty transgraniczne, wzajemnego informowania się o priorytetowych potrzebach regionu, które mogą przyciągnąć zagranicznych inwestorów, potrzebach importowych i propozycjach eksportowych, wykonawstwie robót budowlanych i usług, obowiązujących przepisach prawa dotyczących działalności gospodarczej i samorządowej.

Strony będą stwarzać warunki do współpracy organizacji rolniczych (tworzenie gospodarstw agroturystycznych, wspieranie rozwoju agroturystyki i ekoturystyki) i sprzyjać współpracy w zakresie ochrony środowiska. Strony będą rozwijać działalność w sferze kultury a także wspierać współzawodnictwo sportowe i organizować wspólne imprezy sportowe. Strony będą

dążyć do nawiązywania bezpośrednich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi oraz będą wymieniać doświadczenia z zakresu ochrony zdrowia.

4) Współpraca między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Miastem Tokaj (Węgry), Gminą Mlynica (Słowacja) oraz Miastem Ujezd u Brna (Republika Czeska).

Gmina Narol nawiązała współpracę na mocy uchwały Nr 278/XXXI/2017 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie współpracy między Miastem Tokaj (Węgry), Gminą Mlynica (Słowacja), Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) oraz Miastem Ujezd u Brna (Republika Czeska).

Umowa o partnerstwie stanowi podstawę rozwoju współpracy lokalnych samorządów z uwzględnieniem wspólnego celu, jakim jest rozwój polityki regionalnej UE oraz promowanie go z uwzględnieniem interesów i potrzeb państw Grupy Wyszehradzkiej w powiązaniu z więzami kulturowymi i historycznym oraz powszechnymi wyzwaniami odnoszącymi się do społecznego i ekonomicznego rozwoju naszych państw w obrębie Unii Europejskiej.

Deklarując wolę pogłębiania i umacniania przyjacielskich stosunków, opierając się na przekonaniu, iż ta współpraca będzie służyła wzbogaceniu społecznego, kulturalnego i ekonomicznego życia naszych regionów oraz promowała rozwój bezpośrednich kontaktów pomiędzy ich mieszkańcami, strony postanowiły, że przedmiotem umowy ramowej o partnerskiej współpracy jest wymiana doświadczeń, współpraca kulturowa oraz kontakty pracownicze pomiędzy personelem regionalnych władz państw Grupy Wyszehradzkiej. Jej cel stanowi pogłębianie przyjacielskich stosunków, przewyższanie barier językowych oraz lepsze wzajemne zrozumienie pomiędzy społecznościami.

W tym celu umawiające się strony uzgodniły, że współpraca i stosunki partnerskie będą obejmowały następujące obszary regionalnej współpracy państw Grupy Wyszehradzkiej: budowanie wspólnej tożsamości kulturowej, zwiększanie kompetencji i budowanie potencjału w dziedzinie edukacji innowacje, badania i rozwój lokalnej przedsiębiorczości, wartości demokratyczne oraz media, partnerstwo w dziedzinie polityki publicznej oraz poszczególnych instytucji, rozwój regionalnego środowiska i turystyki, rozwój społeczny, złożenie wspólnych wniosków w ramach projektów w obrębie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.

5) Związek Transgraniczny Euroregion Roztocze.

Gmina Narol przystąpiła do Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze na mocy uchwały Nr 219/XXII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 29 października 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Narol do Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze.

Do reprezentowania Gminy Narol w pracach Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze wyznaczono Burmistrza Miasta i Gminy Narol lub osobę przez niego upoważnioną.

Preambuła statutu Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze brzmi:

„Przygraniczne jednostki samorządu terytorialnego Polski i Ukrainy zwane dalej stronami, leżące na obszarze powołanego 19 czerwca 2019 roku Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze UNESCO oraz na terenach przyległych, działając zgodnie z zasadami równości, subsydiarności, reprezentacji i partnerstwa tworzą Związek Transgraniczny Euroregion Roztocze jako wspólną organizację koordynującą i wspierającą współpracę transgraniczną zgodną z treścią Europejskiej Konwencji Ramowej o współpracy transgranicznej między wspólnotami i władzami terytorialnymi.”

Siedzibą Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze jest:

- 1) w Polsce Tomaszów Lubelski;
- 2) w Ukrainie Żółkiew.

Związek Transgraniczny został utworzony w celu rozwoju współpracy obszarów przygranicznych w następujących dziedzinach:

- 1) wszechstronnego rozwoju ekonomicznego,
- 2) zagospodarowania przestrzennego,
- 3) infrastruktury publicznej,
- 4) ochrony i promocji zdrowia,
- 5) ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych,
- 6) edukacji, kultury, sportu i turystyki,
- 7) likwidacji zagrożeń i klęsk żywiołowych,
- 8) rozwijania kontaktów między mieszkańcami obszarów przygranicznych oraz współpracy instytucjonalnej, a także współpracy podmiotów gospodarczych,
- 9) pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych (ze szczególnym uwzględnieniem funduszy Unii Europejskiej) wspomagających realizację celów statutowych.

6) Współpraca pomiędzy Gminą Narol a Gminą Iwano-Frankowe.

Gmina Narol nawiązała współpracę na mocy uchwały Nr 334/XXXIII/2021 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 października 2021 r. w sprawie współpracy pomiędzy Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Iwano-Frankowe (Ukraina).

W dniu 3 listopada 2021 r. została zawarta umowa o współpracy transgranicznej pomiędzy Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Radą Miejską Iwano-Frankowe (Ukraina).

Na podstawie powyższych dokumentów strony zobowiązały się do rozwijania współpracy w zakresie: działalności samorządu terytorialnego, gospodarki i infrastruktury, rolnictwa i ochrony środowiska, ochrony zdrowia, oświaty, kultury, sportu i turystyki, realizacji wspólnych zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych, innych dziedzin w ramach posiadanych kompetencji.

Strony będą stwarzać warunki do współpracy organizacji rolniczych (tworzenie gospodarstw agroturystycznych, wspieranie rozwoju agroturystyki i ekoturystyki) i sprzyjać współpracy w zakresie ochrony środowiska.

Strony będą rozwijać działalność w sferze kultury a także wspierać współzawodnictwo sportowe i organizować wspólne imprezy sportowe.

Strony będą dążyć do nawiązywania bezpośrednich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi oraz będą wymieniać doświadczenia z zakresu ochrony zdrowia.

VIII. POZOSTAŁE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI GMINY NAROL

8.1. Oświata

LICZBA SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W GMINIE NAROL W 2021 r.

- Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu
- Szkoła Podstawowa w Łukawicy
- Przedszkole Samorządowe w Narolu
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Różanieckiej
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Rudzie Różanieckiej
- Zespół Szkół w Rudzie Różanieckiej:
  - Szkoła Podstawowa im. kpt. Władysława Ważnego w Rudzie Różanieckiej
  - Przedszkole Samorządowe w Rudzie Różanieckiej

Tabela 30. Liczba dzieci w szkołach i placówkach oświatowych w gminie Narol w 2021 r.

Jednostka oświatowa	Stan liczbowy na dzień 31 marca 2021 r.	Stan liczbowy na dzień 30 września 2021 r.
Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu	349 (w tym 32 klasa „0”)	355 (w tym 32 klasa „0”)
Szkoła Podstawowa w Łukawicy	125 (w tym 14 klasa „0”)	133 (w tym 25 klasa „0”)
Szkoła Podstawowa im. kpt. Władysława Ważnego w Rudzie Różanieckiej	131 (w tym 15 klasa „0”)	138 (w tym 19 klasa „0”)
Przedszkole Samorządowe w Narolu	105	112
Przedszkole Samorządowe w Rudzie Różanieckiej	25	24
RAZEM:	735	762

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej

Tabela 31. Liczba nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych w gminie Narol w 2021 r.

PLACÓWKA OŚWIATOWA	STYCZEŃ-SIERPIEŃ 2021 r.		WRZESIEŃ-GRUDZIEŃ 2021 r.	
	PEŁNY ETAT	NIEPEŁNY ETAT	PEŁNY ETAT	NIEPEŁNY ETAT
Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu	32	11	34	9
Szkoła Podstawowa w Łukawicy	13	9	14	9
Szkoła Podstawowa im. kpt. Władysława Ważnego w Rudzie Różanieckiej	16	3	15	5
Przedszkole Samorządowe w Narolu	7	4	8	4
Przedszkole Samorządowe w Rudzie Różanieckiej	2	0	2	0
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Różanieckiej	0	1	0	1
RAZEM	70	28	73	28

Źródło: opracowanie własne

**WYDATKI W GMINIE NAROL NA OŚWIATĘ W STOSUNKU DO SUBWENCJI
OŚWIATOWEJ W 2021 R.**

(o ile procent więcej, niż wynosi subwencja, gmina wydaje na oświatę)

Subwencja oświatowa na 2021 rok	<u>6.781.922,00</u>
Wydatki ogółem na oświatę:	<u>11.629.259,48</u>
Dotacje:	<u>314.007,66</u>
Część oświatowa subwencji ogólnej wraz z pulą środków	
Środki własne gminy:	<u>4.400.146,51</u>
Rezerwa (zajęcia wspomagające)	<u>17.850,00</u>
Program:	
„Laboratoria Przyszłości”	<u>78.796,00</u>
„Poznaj Polskę”	<u>36.537,31</u>

Ważnym warunkiem funkcjonowania oświaty są kwalifikacje kadry pedagogicznej. Zdecydowana większość nauczycieli i pedagogów szkół posiada pełne kwalifikacje, wielu cały czas się doskonali. Stan zatrudnienia w poszczególnych jednostkach oświatowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32. Zatrudnienie nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego styczeń- sierpień 2021 r.

Szkoła / jednostka oświatowa	Liczba osób	Stopień awansu zawodowego (osoby)				
		bez stopnia	stażyści	kontraktowi	mianowani	dyplomowani
Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu	43	-	-	1	6	36
Zespół Szkół w Rudzie Różanieckiej (SP+Przedszkole)	21	-	1	1	3	16
Szkoła Podstawowa w Łukawicy	22	-	-	1	3	18
Przedszkole Samorządowe w Narolu	11	-	1	1	6	3
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Różanieckiej	1	-	-	-	1	-
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Rudzie Różanieckiej	-	-	-	-	-	-

Źródło: opracowanie własne

Tabela 33. Zatrudnienie nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego wrzesień- grudzień 2021 r.

Szkoła / jednostka oświatowa	Liczba osób	Stopień awansu zawodowego (osoby)				
		bez stopnia	stażyści	kontraktowi	mianowani	dplomowani
Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu	43	-	-	2	6	35
Zespół Szkół w Rudzie Różanieckiej (SP+Przedszkole)	22	-	-	2	3	17
Szkoła Podstawowa w Łukawicy	23	-	-	2	3	18
Przedszkole Samorządowe w Narolu	12	-	2	1	5	4
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Różanieckiej	1	-	1	-	-	-
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Rudzie Różanieckiej	-	-	-	-	-	-

Źródło: opracowanie własne

8.2. Instytucje kultury

Kultura jest czynnikiem wpływającym na zwiększenie poziomu życia mieszkańców (poprawa zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy), poszanowaniu i ochronie dziedzictwa kulturowego, promocji gminy w regionie, kraju i w świecie. Zadania związane z rozwojem działalności kulturalnej w gminie to m.in.:

- 1) prowadzenie edukacji kulturalnej i społecznej dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 2) popularyzacja i promocja twórczości artystycznej ze wszystkich dziedzin sztuki,
- 3) stała pomoc metodyczną dla zespołów amatorskich ruchu artystycznego, grup twórczych i środowiskowych, tworzenie warunków do rozwoju twórczości, folkloru, rękodzieła ludowego i artystycznego,
- 4) działalność metodyczna polegająca na wypracowaniu innowacyjnych form i metod działalności społeczno – kulturalnej w środowisku lokalnym,

- 5) gromadzenie i wykorzystywanie zasobów informacyjnych dotyczących zjawisk kulturowych i społecznego środowiska lokalnego,
- 6) prowadzenie i wspieranie zespołów artystycznych i grup twórczych tworzonych przez mieszkańców,
- 7) promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną,
- 8) prowadzenie własnych zespołów artystycznych,

- 9) upowszechnianie sztuki filmowej,
- 10) współdziałanie z innymi instytucjami, stowarzyszeniami i fundacjami w zakresie zaspakajania potrzeb społecznych, kulturalnych i edukacyjnych wspierających rozwój lokalny,
- 11) nawiązywanie, rozwijanie i aktywne prowadzenie międzynarodowych kontaktów w zakresie wymiany kulturalnej,
- 12) realizowanie projektów z zakresu tradycji narodowej i lokalnej oraz ochrony dziedzictwa narodowego,
- 13) współpraca z instytucjami i organizacjami Unii Europejskiej i krajów członkowskich w realizacji ww. celów,
- 14) prowadzenie biblioteki,
- 15) prowadzenie punktu informacji turystycznej.

8.2.1. Gminny Ośrodek Kultury w Narolu

Ośrodek Kultury współpracuje z Burmistrzem Miasta i Gminy Narol, szkołami podstawowymi, stowarzyszeniami, Kołami Gospodyń Wiejskich, lokalnymi grupami działania, OSP, sołtysami, radnymi i przede wszystkim mieszkańcami gminy.

Wydarzenia kulturalne zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Narolu-2021 rok:

1. **WYSTAWY** – 2 – liczba uczestników ogółem: 50 + ok. 315 online
2. **FESTIWALE** – 1 - (4 dni koncertowe) – liczba uczestników ogółem – 350 osób
3. **KONCERTY PLENEROWE** – 1– liczba uczestników ogółem – 900 osób (w ciągu dwóch dni)
4. **IMPREZY REKREACYJNO – SPORTOWE** – 5 – liczba uczestników – 700
5. **KONKURSY** – 3 – liczba uczestników – 160
6. **SPEKTAKLE TEATRALNE** – 3 – liczba uczestników - 170
7. **IMPREZY PATRIOTYCZNE** – 3 – liczba uczestników – 320 + 163 online
8. **KIERMASZE ŚWIĄTECZNE** – 1 – liczba uczestników – 100

8.2.2. Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Polanowskiego w Narolu

Instytucją, która na terenie gminy prowadzi szeroką działalność jest Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Polanowskiego w Narolu oraz jej dwie filie znajdujące się w miejscowościach Ruda Różaniecka i Płazów. Biblioteka jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Narol. Biblioteka służy zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa gminy oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Szczegółowe dane dotyczące czytelnictwa w gminie Narol- 2021r. :

Ilość woluminów w bibliotece głównej i filiach – **23.754**

Ilość woluminów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy – **3.00**

Ilość wypożyczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy – **1,30**

Ilość odwiedzin w czytelnich bibliotek – **1.090 osób**

Ilość woluminów udostępnionych na miejscu – **1.456**

Ilość osób uczestniczących w imprezach w sposób tradycyjny – **1.117**

Ilość osób uczestniczących w imprezach w formie online – **438**

Tabela 34. Wybrane informacje dotyczące biblioteki w latach 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Ilość wypożyczeń w Bibliotece Głównej i filiach	13 273	11 909	13 051	10 287
Ilość odwiedzin w Bibliotece Głównej i filiach	6 457	6 752	8 464	5 428
Ilość osób korzystających z Internetu	1 444	2 524	32	461
Ilość wydarzeń-imprez organizowanych przez bibliotekę	41	121	139	122

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie danych zebranych w tabeli 36. zauważyć można, że w 2021 r. nastąpił spadek ilości wypożyczeń o 2 764 w porównaniu do roku 2020. Znaczący spadek zaobserwować można również w kategorii odwiedzin, który w porównaniu do lat 2018, 2019, 2020 był znacznie niższy i wyniósł 5 428. Tendencja wzrostowa została zaobserwowana w ilości osób korzystających z Internetu w Bibliotece- 461 osób. W 2021 roku biblioteka zorganizowała 122 wydarzenia.

8.3. Transport

Dostępność komunikacyjna gminy jest czynnikiem determinującym wielopłaszczyznowy rozwój społeczno-gospodarczy. Planowanie działań związanych z rozwojem obszarów wiejskich powinno opierać się o upowszechnienie dostępu do dóbr i usług, które są podstawą egzystencji społeczności lokalnej. Dostępność komunikacyjna to

także czynnik napędu gospodarczego, który jest elementem kluczowym do poprawy jakości życia mieszkańców.

Dróg gminnych:	48,17	km
Nawierzchni asfaltowych:	23,01	km
Nawierzchni utwardzonych:	4,96	km
Nawierzchni nieutwardzonych:	20,20	km

8.4. Ochrona zdrowia

Placówki ochrony zdrowia:

- liczba podmiotów leczniczych zarządzanych przez Gminę Narol wraz z liczbą pacjentów- **0**
- programy zdrowotne w zarządzanych przez Gminę Narol podmiotach leczniczych wraz z liczbą osób (z nich) korzystających – **0**

Przeciwdziałanie alkoholizmowi:

- liczba osób nadużywających alkoholu zgłoszonych do GKRPA w Narolu w 2021 r. – **35**
- liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – **61**
- liczba podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych – **28**

Na terenie gminy zlokalizowane są 4 podmioty lecznicze (Punkty Opieki Zdrowotnej):

- liczba pacjentów korzystających z tych podmiotów w 2021 r. – **20 083 osoby**

Jednym z istotnych czynników wpływających na sytuację zdrowotną i jakość życia mieszkańców gminy jest dostęp do opieki zdrowotnej. Na terenie gminy Narol opiekę zdrowotną mieszkańcom zapewniają 4 podmioty publiczne (Punkty Opieki Zdrowotnej). Placówki te wraz z liczbą pacjentów w nich leczonych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Placówki lecznicze i liczba leczonych pacjentów

L.P.	PODMIOT LECZNICZY / PLACÓWKA DZIAŁAJĄCA NA TERENIE GMINY	JEDNOSTKOWA LICZBA PACJENTÓW LECZONYCH W DANEJ PLACÓWCE	ŁĄCZNA LICZBA PACJENTÓW LECZONYCH W PLACÓWKACH
1.	ZOZ R-36 Punkt Zdrowia w Narolu	2 401	5 140
2.	ZOZ R-36 Wiejski Ośrodek Zdrowia w Rudzie Różanieckiej	1 684	

3.	ZOZ R-36 Punkt Zdrowia w Płazowie	1 055	
4.	Przychodnia Zdrowia w Narolu	14 943	14 943
		RAZEM	20 083

Źródło: opracowanie własne

8.5. Bezpieczeństwo

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz niski stopień przestępczości są jednym z czynników świadczących o rozwoju i atrakcyjności gminy oraz często są jednym z aspektów atrakcyjności inwestycyjnej. Położenie gminy w rejonie Roztocza i jej atrakcyjność turystyczna powodują, że sprawa bezpieczeństwa publicznego jest bardzo ważna tak dla mieszkańców, jak i dla przybywających turystów. Za bezpieczeństwo na terenie gminy odpowiada Posterunek Policji w Narolu, mający swoją siedzibę w centrum miasta. Administracyjnie Posterunek podlega pod Komendę Powiatową Policji w Lubaczowie.

Policyjne statystyki za rok 2021 zawierają następujące dane:

1) przestępstwa drogowe:

- z art. 177§1kk- 6 (wypadek)
- z art. 178a§1kk- 18 (nietrzeźwi kierujący)
- z art. 180a kk- 1 (prowadzenie pojazdu po cofnięciu uprawnień)
- z art. 244 kk- 4 (złamanie zakazu prowadzenia pojazdów)

2) przestępstwa przeciwko osobie:

- z art. 207§1kk- 2 (znęcanie się fizycznie lub psychicznie)
- z art. 209§1kk- 10 (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego)

3) przestępstwa przeciwko mieniu:

- z art. 278§1kk- 2 (kradzież)
- z art. 288§1kk- 2 (zniszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy)

4) wykroczenia drogowe:

- z art. 86§1kw- 17 (zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym)
- z art. 87§1a kw- 14 (prowadzenie pojazdy w stanie po użyciu alkoholu)
- z art. 94§1 kw- 6 (prowadzenie pojazdu bez uprawnień)
- z art. 95 kw- 1 (prowadzenie pojazdu bez wymaganych dokumentów)
- z art. 96§1 kw- 10

- z art. 97 kw- 26

5) wykroczenia porządkowe:

- z art. 43'UWTPA- 7 (nabywanie lub spożywanie napojów alkoholowych wbrew przepisom)
- z art. 51§1 kw- 9 (zakłócanie spokoju lub wywołanie zgorszenia)
- z art. 65§2 kw- 2 (wprowadzanie w błąd co do swego obywatelstwa, zawodu, miejsca zatrudnienia lub zamieszkania)
- z art. 66§1 kw- 7 (wywołanie fałszywego alarmu)

- z art. 116 kw- 31 (nieprzestrzeganie zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków wynikających z przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych lub z decyzji wydanych na podstawie tych przepisów)

- z art. 140 kw- 5 (nieobyczajny wybryk)
- z art. 141 kw- 2 (umieszczenie w miejscu publicznym nieobyczajnego ogłoszenia, napisu, rysunku lub używanie słów nieprzyzwoitych)

6) wykroczenia przeciwko mieniu:

- z art. 119§1 kw- 5 (kradzież lub przywłaszczenie cudzej rzeczy ruchomej)

8.6. Partycypacja społeczna

Realizacja budżetu obywatelskiego w 2021 r.

Budżet obywatelski jest formą konsultacji społecznych, sprowadzającą się do wyboru przez mieszkańców w głosowaniu bezpośrednim, wskazanych przez nich zadań, które następnie są włączane przez organ stanowiący, wraz z odpowiednimi środkami finansowymi, do uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Oznacza to, że przez realizację budżetu obywatelskiego należy rozumieć:

- włączenie do uchwały budżetowej zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego i przeznaczenie na nie określonych kwot wydatków, w tym umiejscowienie ich w strukturze tej uchwały,
- ewentualne zmiany w tym zakresie przeprowadzane w ciągu roku budżetowego,
- wykonanie tych zadań we wskazanym czasie, a zatem rzeczywiście poniesione na nie wydatki.

Budżet obywatelski jest pewnym procesem, który sprowadza się do dokonania przez mieszkańców w demokratycznej procedurze wyboru określonych zadań do realizacji w ramach środków finansowych ustalonych przez właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, w celu uwzględnienia ich w jej budżecie.

Budżet obywatelski jest szczególnym, wyróżnionym ze względu na sposób ustalenia (demokratyczny, bezpośredni udział mieszkańców) rodzajem budżetu w sensie

ekonomicznym. Budżet ten jest więc planem finansowym obejmującym dochody i wydatki pewnego zasobu środków pieniężnych, gromadzonych i wykorzystywanych w sposób planowy na realizację zadań publicznych.

Zgodnie z art. 5a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym szczególną formą konsultacji społecznych jest budżet obywatelski. W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu mogą zdecydować corocznie o przeznaczeniu części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu

obywatelskiego zostają następnie uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Z kolei ust. 5 cytowanego wyżej artykułu stanowi, że w gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe.

Budżet obywatelski w gminach innych niż miasta na prawach powiatu (np. w Gminie Narol) nie jest obowiązkowy, lecz dobrowolny.

W 2021 roku nie przeprowadzono i nie realizowano budżetu obywatelskiego, o którym mowa w art. 5a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

Fundusz sołecki jako forma budżetu obywatelskiego

Gmina Narol realizuje inną formę „tzw. budżetu obywatelskiego” realizując fundusz sołecki i to od początku jego powstania, tj. od pierwszej ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim. Obowiązującą obecnie podstawą prawną funkcjonowania funduszu sołeckiego jest ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim. Zgodnie z ustawą środki funduszu sołeckiego przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Fundusz sołecki jest rozwiązaniem, w ramach którego o części budżetu gminy decydują bezpośrednio mieszkańcy. Mieszkańcy sami decydują, na co wydać środki z funduszu sołeckiego. Dzięki tym środkom zwiększa się znaczenie zebrania wiejskiego, które daje kompetencje mieszkańcom do podejmowania wymiernych decyzji w zakresie realizacji zadań w kolejnym roku budżetowym.

Na podstawie art. 3 ust. 7 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim, Gmina Narol otrzymuje z budżetu państwa zwrot, w formie dotacji celowej, części wydatków wykonanych w ramach funduszu.

Zwrot części środków z budżetu państwa jest dodatkowym zastrzykiem finansowym dla gminy. Na podstawie wniosku o zwrot z budżetu państwa części wydatków w ramach realizacji funduszu sołeckiego, Gmina Narol otrzyma za rok 2021 środki finansowe w kwocie

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

110.217,61 zł, co stanowić będzie 24,288 % wykonanych wydatków w ramach funduszu sołectkiego.

Poniższa tabela przedstawia udział mieszkańców poszczególnych sołectw w zebraniach, na których podejmowane były o wyodrębnieniu środków funduszu sołectkiego na kolejny rok.

Tabela 36. Udział mieszkańców w zebraniach sołectkich

Lp	Nazwa miejscowości (sołectw)	Liczba mieszkańców w sołectwie (stan na 31 grudnia 2021 r.)	Termin zebrania i liczba osób uczestniczących w zebraniach i decydujących o przeznaczeniu funduszu sołectkiego			
			w roku 2018 budżet na rok 2019	w roku 2019 budżet na rok 2020	w roku 2020 budżet na rok 2021	w roku 2021 budżet na rok 2022
1	Chlewiska	310	2 września 2018 r. 28 mieszkańców	10 września 2019 r. 34 mieszkańców	13 września 2020 r. 25 mieszkańców	26 września 2021 r. 12 mieszkańców
2	Dębiny	197	27 września 2018 r. 15 mieszkańców	29 września 2019 r. 11 mieszkańców	30 września 2020 r. 15 mieszkańców	28 września 2021 r. 16 mieszkańców
3	Huta Różaniecka	337	19 września 2018 r. 18 mieszkańców	7 września 2019 r. 25 mieszkańców	21 września 2020 r. 11 mieszkańców	27 sierpnia 2021 r. 20 mieszkańców
4	Huta Złomy	157	20 września 2018 r. 11 mieszkańców	18 września 2019 r. 8 mieszkańców	25 września 2020 r. 10 mieszkańców	17 września 2021 r. 13 mieszkańców
5	Jędrzejówka	448	23 września 2018 r. 35 mieszkańców	6 września 2019 r. 27 mieszkańców	2 sierpnia 2020 r. 33 mieszkańców	11 września 2021 r. 19 mieszkańców
6	Kadłubiska	192	12 września 2018 r. 23 mieszkańców	6 września 2019 r. 15 mieszkańców	7 września 2020 r. 14 mieszkańców	7 września 2021 r. 11 mieszkańców
7	Lipie	343	14 września 2018 r. 19 mieszkańców	18 sierpnia 2019 r. 25 mieszkańców	28 sierpnia 2020 r. 15 mieszkańców	24 września 2021 r. 10 mieszkańców
8	Lipsko	444	10 września 2018 r. 10 mieszkańców	17 września 2019 r. 25 mieszkańców	20 września 2020 r. 14 mieszkańców	5 września 2021 r. 15 mieszkańców
9	Łowcza	438	23 września 2018 r. 17 mieszkańców	19 września 2019 r. 25 mieszkańców	15 września 2020 r. 25 mieszkańców	14 września 2021 r. 16 mieszkańców
10	Łukawica	318	24 września 2018 r.	21 września 2019 r. 11 mieszkańców	17 września 2020 r. 14 mieszkańców	19 września 2021 r. 14 mieszkańców

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

			15 mieszkańców			
11	Narol (miasto)	2 028	25 września 2018 r. 36 mieszkańców	17 września 2019 r. 35 mieszkańców	8 września 2020 r. 28 mieszkańców	23 września 2021 r. 26 mieszkańców
12	Narol - Wieś	503	6 września 2018 r. 16 mieszkańców	27 września 2019 r. 19 mieszkańców	13 września 2020 r. 36 mieszkańców	21 września 2021 r. 42 mieszkańców
13	Płazów	421	26 września 2018 r. 14 mieszkańców	21 września 2019 r. 22 mieszkańców	3 września 2020 r. 23 mieszkańców	18 września 2021 r. 22 mieszkańców
14	Podlesina	120	22 września 2018 r. 11 mieszkańców	26 sierpnia 2019 r. 23 mieszkańców	21 września 2020 r. 18 mieszkańców	23 września 2021 r. 11 mieszkańców
15	Ruda Różaniecka	1 130	19 września 2018 r. 30 mieszkańców	18 września 2019 r. 40 mieszkańców	14 września 2020 r. 31 mieszkańców	21 września 2021 r. 30 mieszkańców
16	Wola Wielka	460	16 września 2018 r. 16 mieszkańców	15 września 2019 r. 19 mieszkańców	27 września 2020 r. 12 mieszkańców	19 września 2021 r. 7 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Tabela 37. Zestawienie zrealizowanych wydatków ujętych we wnioskach poszczególnych sołectw na realizację zadań w ramach Funduszu Sołeckiego w roku 2021 roku

Lp.	SOŁECTWO	ZADANIE	KASYFIKACJA BUDŻETOWA			KWOTA (w zł)
			DZIAŁ	ROZDZIAŁ	PARAGRAF	
1	Chlewiska	Kwota ogółem:				24.890,93
		Plan po zmianach: Przebudowa drogi gminnej Chlewiska-Brzeziny Wykonanie: Faktura VAT Nr SU/FV/0025/11/2021/7 z dnia 30.11.2021 r. – kwota 23.190,93 zł.	600	60016	6050	23.190,93
		Plan: Zakup tablicy informacyjnej do ustawienia w sołectwie. Wykonanie: Faktura Nr 07/2021 z dnia 17.05.2021 r. – kwota 500,00 zł.	700	70005	4210	500,00
		Plan: Modernizacja układu zasilania energii elektrycznej w budynku świetlicy wiejskiej w Chlewiskach. Wykonanie: Rachunek Nr 08/21 z dnia 01.07.2021 r. – kwota 1.200,00 zł.	700	70005	4300	1.200,00
2	Dębiny	Kwota ogółem:				18.563,52
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg dojazdowych polnych w sołectwie Dębiny. Wykonanie: Faktura VAT Nr 1/T/11/2021 z dnia 02.11.2021 r. – kwota 1.735,36 zł. Faktura VAT Nr 13/T/11/2021 z dnia 30.11.2021 r. – kwota 6.729,16 zł.	600	60017	4210	8.464,52
		Plan: Zakup zmywarki do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Dębinach. Wykonanie: Faktura VAT Nr 366/446/2021 z dnia 21.05.2021 r.	700	70005	4210	6.599,00

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

		<p>– kwota: 1.599,00 zł. Plan po zmianach: Zakup piekarnika do wyposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Dębinach. Zakup materiałów do remontu budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Dębinach. Wykonanie: Faktura VAT nr 821/446/2021 z dnia 04.11.2021 r.– kwota: 4.000,00 zł. Faktura VAT nr 8/12/2021 z dnia 07.12.2021 r.– kwota: 1.000,00 zł.</p>				
		<p>Plan: Remont budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Dębinach (wykonanie instalacji hydraulicznej). Wykonanie: Rachunek Nr 3 z dnia 10.12.2021 r. – kwota: 2.000,00 zł.</p>	700	70005	4270	2.000,00
		<p>Plan: Zakup towarów, materiałów, nagród i pucharów do zorganizowania spotkań integracyjnych dla mieszkańców w sołectwie Dębiny. Wykonanie: Faktura VAT nr 07/06/2021 z dnia 10.06.2021 r. – kwota: 366,22 zł. Faktura VAT Nr 08/06/2021 z dnia 12.06.2021 r. – kwota: 18,24 zł. Faktura VAT Nr FA/101/06/2021 z dnia 12.06.2021 r. – kwota: 344,32 zł. Faktura VAT Nr 05/06/2021 z dnia 08.06.2021 r. – kwota: 287,50 zł. Faktura VAT FSi67482/2021 z dnia 08.06.2021 r. – kwota: 76,00 zł. Faktura VAT Nr 558/21/F z dnia 13.06.2021 r. – kwota: 193,20 zł. Faktura VAT Nr 11/11/2021 z dnia 26.11.2021 r. – kwota: 214,52 zł.</p>	921	92195	4210	1.500,00
		Kwota ogółem:				17.731,83
3	Huta Złomy	<p>Plan po zmianach: Zakup stołów, krzeseł, sprzętu AGD, zastawy stołowej, naczyń kuchennych, okap kuchenny, firan, obrusów, karniszy, rolet do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Hucie Złomy. Wykonanie: Faktura VAT nr Fs-14/1745/07/OP/2021 z dnia 09.07.2021 r.– kwota 5.311,14 zł. Faktura VAT nr 9/2021 z dnia 26.08.2021 r. – kwota 1.700,00 zł. Wykonanie: Faktura VAT Nr 677/446/2021 z dnia 06.09.2021 r. – kwota: 2.773,00 zł. Faktura VAT 477/09/2021 z dnia 10.09.2021 r. – kwota: 2.810,01 zł. Faktura VAT nr 45/10/2021 z dnia 28.10.2021 r. – kwota: 415,00 zł. Faktura VAT nr FS 90/2021 z dnia 09.12.2021 r. – kwota: 490,85 zł.</p>	700	70005	4210	13.500,00
		<p>Plan po zmianach: Pielęgnacja terenów zielonych w sołectwie Huta Złomy (koszenie traw, ścinanie żywopłotu). Wykonanie: Faktura VAT nr 16/2021 z dnia 29.07.2021 r. – kwota: 1.155,09 zł. Faktura VAT nr 19/2021 z dnia 26.08.2021 r. – kwota: 1.076,74 zł.</p>	900	90004	4300	2.231,83

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

	<p>Plan po zmianach: Zorganizowania spotkań integracyjnych dla mieszkańców w sołectwie Huta Złomy (zakup towarów, materiałów, nagród i pucharów).</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT nr 03/06/2021 z dnia 04.06.2021 r. – kwota: 386,02 zł. Faktura VAT Nr FS 31/2021 z dnia 04.06.2021 r. – kwota: 65,30 zł. Faktura VAT Nr FA/36/06/2021 z dnia 04.06.2021 r. – kwota: 172,10 zł. Faktura VAT Nr FS 32/2021 z dnia 04.06.2021 r. – kwota: 20,20 zł. Faktura VAT Nr 14/10/2021 z dnia 22.10.2021 r. – kwota: 669,84 zł. Faktura VAT Nr Fa/182/10/2021 z dnia 22.10.2021 r. – kwota: 171,14 zł. Faktura VAT Nr 15/10/2021 z dnia 18.10.2021 r. – kwota: 47,26 zł. Faktura VAT Nr 16/10/2021 z dnia 18.10.2021 r. – kwota: 46,37 zł. Faktura VAT Nr 18/10/2021 z dnia 18.10.2021 r. – kwota: 19,37 zł. Faktura VAT Nr 19/10/2021 z dnia 18.10.2021 r. – kwota: 7,49 zł. Faktura VAT Nr 21/10/2021 z dnia 20.10.2021 r. – kwota: 63,48 zł. Faktura VAT Nr 22/10/2021 z dnia 20.10.2021 r. – kwota: 30,03 zł. Faktura VAT Nr 24/10/2021 z dnia 20.10.2021 r. – kwota: 64,28 zł. Faktura VAT Nr 25/10/2021 z dnia 20.10.2021 r. – kwota: 82,31 zł. Faktura VAT Nr 17/10/2021 z dnia 18.10.2021 r. – kwota: 28,40 zł. Faktura VAT Nr 23/10/2021 z dnia 20.10.2021 r. – kwota: 32,02 zł. Faktura VAT Nr 20/10/2021 z dnia 18.10.2021 r. – kwota: 94,39 zł.</p>					
	Kwota ogółem:					26.454,82
	<p>Plan: Zakup kruszywa (tłuczni) do utwardzenia dróg gminnych w sołectwie Huta Różaniecka.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr 12/T/04/2021 z dnia 20.04.2021 r. – kwota 3.487,67 zł. Faktura VAT Nr 15/T/04/2021 z dnia 26.04.2021 r. – kwota 5.189,12 zł. Faktura VAT Nr 23/T/09/2021 z dnia 30.09.2021 r. – kwota 1.323,21 zł.</p>	600	60016	4210		10.000,00
	<p>Plan: Zakup środków czystości do doposażenia świetlicy wiejskiej w Hucie Różanieckiej.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT FS 1188/2021 z dnia 26.04.2021 r. – kwota 150,00 zł.</p>	700	70005	4210		150,00
	<p>Plan po zmianach: Ułożenie kostki brukowej na działce gminnej przy budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Hucie Różanieckiej.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr 1/09/2021 z dnia 13.09.2021 r. – kwota 10.404,82 zł.</p>	700	70005	4300		10.404,82
	<p>Plan po zmianach: Doposażenie Ochotniczej straży Pożarnej w</p>	754	75412	4210		4.500,00
	4	Huta Różaniecka				

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

5	Jędrzejówka	Sołectwie Huta Różaniecka (zakup odzieży ochronnej, prądnic, węzy itp.). Wykonanie: Faktura VAT nr PRZ0310/21/FVS z dnia 16.07.2021 r. – kwota 4.500,00 zł.				
		Plan: Pielęgnacja (wykaszenie) terenów zielonych w sołectwie Huta Różaniecka. Wykonanie: Faktura VAT nr FV 14/2021 z dnia 30.06.2021 r. – kwota: 800,01 zł. Faktura VAT nr FV 21/2021 z dnia 30.07.2021 r. – kwota: 599,99 zł.	900	90004	4300	1.400,00
		Kwota ogółem:				31.284,40
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg gminnych w sołectwie Jędrzejówka. Wykonanie: Faktura VAT Nr 1/T/05/2021 z dnia 05.05.2021 r. – kwota 1.692,33 zł. Faktura VAT Nr 15/T/04/2021 z dnia 26.04.2021 r. – kwota 5.134,37 zł. Faktura VAT Nr 19/T/05/2021 z dnia 21.05.2021 r. – kwota 1.719,71 zł. Faktura VAT Nr 2/T/06/2021 z dnia 07.06.2021 r. – kwota 1.740,57 zł. Faktura VAT Nr 4/T/06/2021 z dnia 14.06.2021 r. – kwota 713,02 zł.	600	60016	4210	11.000,00
		Plan po zmianach: Ułożenie kostki brukowej na działce gminnej przy wiacie przystankowej w sołectwie Jędrzejówka. Wykonanie: Faktura VAT nr 9/2021 z dnia 15.10.2021 r.– kwota 3.087,93 zł.	600	60016	4300	3.087,93
		Plan: Zakup kuchenki gazowej, sprzętu AGD, zastawy stołowej, naczyń kuchennych, środków czystości oraz sprzętu do pielęgnacji pomieszczeń do wyposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Jędrzejówce. Plan po zmianach: Zakup karniszy do wyposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Jędrzejówce. Plan po zmianach: Zakup materiałów, towarów do wykonania monitoringu na działkach gminnych (na Stawiskach oraz przy budynku świetlicy wiejskiej) w miejscowości Jędrzejówka. Wykonanie: Faktura VAT nr FAV/2070545 z dnia 06.08.2021 r. – kwota 800,00 zł. Faktura VAT nr FA/368/2021 z dnia 01.09.2021 r. – kwota 300,00 zł. Faktura VAT Nr ALL:3128/2021 z dnia 06.09.2021 r. – kwota 305,00 zł. Faktura VAT Nr FS 57/2021 z dnia 31.08.2021 r. – kwota 775,00 zł. Faktura VAT Nr 3865/MG/09/2021 z dnia 15.09.2021 r. – kwota 988,10 zł. Faktura VAT Nr 1833/01413/021021/03 z dnia 02.10.2021 r.– kwota: 763,90 zł. Faktura VAT Nr FA/123/2021 z dnia 28.10.2021 r. – kwota: 180,98 zł. Faktura VAT Nr 3619/2021 z dnia 16.11.2021 r. –	700	70005	4210	6.112,95

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

	<p>kwota: 1.803,66 zł. Faktura VAT Nr 8340/11/2021 z dnia 24.11.2021 r. – kwota: 71,98 zł. Faktura VAT Nr FA/7396/2021 z dnia 02.12.2021 r. – kwota: 71,92 zł. Faktura VAT Nr FA/611/2021 z dnia 22.12.2021 r. – kwota: 52,41 zł.</p>				
	<p>Plan po zmianach: Wykonanie tablic informacyjnych w sołectwie Jędrzejówka. Wykonanie: Faktura VAT Nr FV/50/12/21 z dnia 20.12.2021 r. – kwota 541,20 zł. Faktura VAT Nr 20/2021 z dnia 21.12.2021 r. – kwota 550,01 zł.</p>	700	70005	4300	1.091,21
	<p>Plan: Zakup zieleni ozdobnej (krzewów, drzewek oraz kwiatów) z przeznaczeniem do wykonania nasadzeń w sołectwie Jędrzejówka. Wykonanie: Faktura VAT Nr 1406/01299/070921/01 z dnia 07.09.2021 r. – kwota: 165,87 zł. Rachunek Nr 12/2021 z dnia 28.10.2021 r. – kwota: 344,00 zł. Faktura VAT Nr 608/LWO/2021 z dnia 27.10.2021 r. – kwota 314,99 zł. Faktura VAT Nr 4397F01881/1021 z dnia 28.10.2021 r. – kwota 61,94 zł. Faktura VAT Nr FP06283 z dnia 04.11.2021 r. – kwota 112,47 zł.</p>	900	90004	4210	999,27
	<p>Plan: Koszenie terenów zielonych na terenie sołectwa Jędrzejówka. Wykonanie: Faktura VAT Nr 3/2021 z dnia 30.06.2021 r. – kwota: 2.175,12 zł. Faktura VAT Nr 4/2021 z dnia 30.07.2021 r. – kwota: 640,01 zł. Faktura VAT Nr 5/2021 z dnia 27.08.2021 r. – kwota 910,02 zł. Faktura VAT Nr 7/2021 z dnia 30.09.2021 r. – kwota 274,85 zł.</p>	900	90004	4300	4.000,00
	<p>Plan: Zakup towarów, materiałów, nagród i pucharów do zorganizowania imprez okolicznościowych dla mieszkańców sołectwa Jędrzejówka. Wykonanie: Faktura VAT Nr FP/0047/2021/1440/0401 z dnia 16.07.2021 r. – kwota: 342,77 zł. Faktura VAT Nr 8/16/2021 z dnia 16.07.2021 r. – kwota: 93,05 zł. Rachunek Nr 004/21 z dnia 18.07.2021 r. – kwota: 400,00 zł. Faktura VAT Nr 9/16/2021 z dnia 29.07.2021 r. – kwota: 159,05 zł. Faktura VAT Nr FA/145/08/2021 z dnia 19.08.2021 r. – kwota: 76,28 zł. Faktura VAT Nr 12/16/2021 z dnia 20.08.2021 r. – kwota: 160,00 zł. Faktura VAT Nr FS 45/2021 z dnia 11.08.2021 r. – kwota: 1.007,80 zł. Faktura VAT Nr FS 46/2021 z dnia 11.08.2021 r. – kwota: 181,00 zł. Faktura VAT Nr FA/197/08/2021 z dnia 26.08.2021 r. – kwota: 157,11 zł. Faktura VAT Nr F/16/2021 z dnia 21.08.2021 r. – kwota: 1.222,12 zł. Faktura VAT Nr 13/16/2021 z dnia 27.08.2021 r.</p>	921	92195	4210	4.993,04

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

		- kwota 57,50 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/31/A z dnia 21.08.2021 r. - kwota 816,36 zł. Faktura VAT Nr F/16/A/20212 z dnia 21.08.2021 r. – kwota: 320,00 zł.				
		Kwota ogółem:				18.764,03
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg dojazdowych polnych w sołectwie Kadłubiska. Wykonanie: Faktura VAT Nr 4/T/06/2021 z dnia 14.06.2021 r. – kwota 1.739,27 zł.	600	60017	4210	1.739,27
		Plan: Zakup karniszy, firan, obrusów, środków czystości oraz sprzętu do pielęgnacji pomieszczeń do wyposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Kadłubiskach. Doposażenie placu zabaw przy świetlicy w Kadłubiskach (zakup lamp oświetleniowych – solarnych). Wykonanie: Faktura VAT Nr 994/06/2021 z dnia 18.06.2021 r. - kwota 1.154,98 zł. Faktura VAT Nr FV/151/2021/06 z dnia 29.06.2021 r. - kwota 718,05 zł. Faktura VAT Nr NAROL/49/10/2021 z dnia 15.10.2021 r. - kwota 477,00 zł. Faktura VAT Nr 21-NP4-50007 z dnia 01.12.2021 r. - kwota 596,00 zł. Faktura VAT Nr 14/11/2021 z dnia 30.11.2021 r. - kwota 1.180,03 zł. Faktura VAT Nr NAROL/30/12/2021 z dnia 06.12.2021 r. - kwota 53,50 zł. Faktura VAT Nr 28/2021 z dnia 13.12.2021 r. - kwota 693,00 zł.	700	70005	4210	4.872,56
		Plan: Ułożenie kostki brukowej na działce gminnej przy budynku świetlicy wiejskiej w Kadłubiskach. Wymiana instalacji grzewczej w budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Kadłubiskach (w tym montaż pieca i grzejników). Wykonanie: Faktura VAT Nr 2/2021 z dnia 31.08.2021 r.– kwota 3.500,00 zł. Faktura VAT Nr 16/2021 z dnia 29.10.2021 r.– kwota 8.500,00 zł.	700	70005	4300	12.000,00
		Plan: Zakup środków ochrony roślin, nawozów, kwiatów, krzewów oraz narzędzi ogrodniczych do pielęgnacji terenów zielonych w sołectwie Kadłubiska. Wykonanie: Faktura VAT Nr 41/2021 z dnia 29.12.2021 r.– kwota 152,20 zł.	900	90004	4210	152,20
		Kwota ogółem:				25.543,04
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg dojazdowych (polnych) w sołectwie Lipie. Wykonanie: Faktura VAT Nr 17/T/05/2021 z dnia 21.05.2021 r. – kwota 3.449,85 zł. Faktura VAT Nr 4/T/06/2021 z dnia 14.06.2021 r. – kwota 1.718,41 zł.	600	60017	4210	6.944,04
6	Kadłubiska					
7	Lipie					

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

		Faktura VAT Nr 13/T/09/2021 z dnia 21.09.2021 r. – kwota 1.775,78 zł.				
		Plan: Zakup ławo-stołów wypożyczonych do postawienia na działkach gminnych w sołectwie Lipie. Plan po zmianach: Zakup materiałów oraz towarów do utwardzenia działki gminnej przy budynku komunalnym (świetlice wiejskiej) w Lipiu oraz remontu budynku komunalnego (świetlice wiejskiej) w Lipiu. Zakup materiałów, towarów oraz środków (deski, farby, lakiery, pędzle, śruby itp.) do odnowienia oraz zabezpieczenia elementów małej architektury (ławek, ławostołów itp.) w sołectwie Lipie. Wykonanie: Faktura Nr 06/2021 z dnia 17.05.2021 r. – kwota 3.600,00 zł. Faktura VAT Nr 16/DZ/2021 z dnia 15.10.2021 r. – kwota 2.829,00 zł. Faktura VAT Nr 15/DZ/2021 z dnia 15.10.2021 r. – kwota 744,15 zł. Faktura VAT Nr NAROL/88/10/2021 z dnia 27.10.2021 r. – kwota 9.903,09 zł. Faktura VAT Nr FANAR/000106/10/2021 z dnia 28.10.2021 r. – kwota 523,76 zł. Faktura Nr 23/2021 z dnia 03.12.2021 r. – kwota 384,00 zł.	700	70005	4210	17.984,00
		Plan po zmianach: Wykonanie tablicy informacyjnej. Wykonanie: Faktura Nr 21/2021 z dnia 01.12.2021 r.– kwota 615,00 zł.	700	70005	4300	615,00
		Kwota ogółem:				30.809,01
		Plan po zmianach: Zagospodarowanie działek gminnych nr 137/2, 137/4 w sołectwie Lipsko (utwardzenie terenu). Wykonanie: Faktura VAT Nr FA/5/2021 z dnia 21.12.2021 r.– kwota: 9.817,35 zł.	700	70005	6050	9.817,35
		Plan po zmianach: Zakup mundurów specjalistycznych (odzieży ochronnej) na potrzeby OSP w Lipsku. Wykonanie: Faktura VAT nr PRZ0173/21/FVS z dnia 19.05.2021 r. – kwota 3.200,00 zł.	754	75412	4210	3.200,00
		Plan po zmianach: Pielęgnacja terenów zielonych na terenie sołectwa Lipsko (koszenie traw). Wykonanie: Faktura VAT Nr 8/2021 z dnia 30.06.2021 r. – kwota: 990,08 zł. Faktura VAT Nr 10/2021 z dnia 29.07.2021 r. – kwota: 990,08 zł. Faktura VAT Nr 12/2021 z dnia 26.08.2021 r. – kwota: 990,08 zł. Faktura VAT Nr 14/2021 z dnia 30.09.2021 r. – kwota: 1.029,76 zł.	900	90004	4300	4.000,00
8	Lipsko	Plan: Rozbudowa oświetlenia ulicznego w sołectwie Lipsko. Wykonanie: Faktura Nr 2/03/2021 z dnia 01.03.2021 r. – kwota: 800,00 zł. Faktura Nr 02/11/2021 z dnia 03.11.2021 r. – kwota: 3.000,00 zł.	900	90015	6050	3.800,00

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

		Plan po zmianach: Zakup usług z przeznaczeniem do zorganizowania spotkań integracyjnych dla mieszkańców Lipska. Wykonanie: Rachunek z dnia 13.10.2021 r. – kwota: 1.200,00 zł. Rachunek z dnia 13.10.2021 r. – kwota: 1.200,00 zł.	921	92195	4170	2.400,00
		Plan: Zorganizowanie spotkań integracyjnych dla mieszkańców Lipska (zakup towarów, materiałów, nagród i pucharów). Wykonanie: Faktura VAT Nr FA/69/10/2021 z dnia 09.10.2021 r. – kwota: 709,09 zł. Faktura VAT Nr FS 73/2021 z dnia 08.10.2021 r. – kwota: 245,00 zł. Faktura VAT Nr FV/1559/2021 z dnia 11.10.2021 r. – kwota: 1.498,57 zł Rachunek Nr 007/21 z dnia 10.10.2021 r. – kwota: 900,00 zł. Faktura VAT Nr FV/1473/2021 z dnia 24.09.2021 r. – kwota: 399,00 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/44 z dnia 10.10.2021 r. – kwota: 1.844,31 zł. Faktura VAT Nr F/21/2021 z dnia 08.10.2021 r. – kwota: 395,69 zł.	921	92195	4210	5.991,66
		Plan po zmianach: Zakup usług z przeznaczeniem do zorganizowania spotkań integracyjnych dla mieszkańców Lipska. Wykonanie: Rachunek Nr 3/2021 z dnia 10.10.2021 r. – kwota: 1.000,00 zł. Faktura Nr 26/10/2021 z dnia 10.10.2021 r. – kwota: 600,00 zł.	921	92195	4300	1.600,00
		Kwota ogółem:				30.912,17
9	Łówcza	Plan: Zakup materiału do remontu dróg dojazdowych (polnych) w sołectwie Kadłubiska. Wykonanie: Rachunek z dnia 15.07.2021 r. – kwota 900,00 zł.	600	60017	4210	900,00
		Plan: Ułożenie kostki brukowej na działce gminnej przy budynku komunalnym (świetlica wiejskiej) w Łówczy. Wykonanie: Faktura VAT Nr FV/16/06/2021 z dnia 23.06.2021 r. – kwota 7.000,00 zł.	700	70005	4300	7.000,00
		Plan: Budowa instalacji gazowej oraz instalacji c.o. w budynku świetlicy wiejskiej w Łówczy. Wykonanie: Faktura VAT Nr NAROL/97/12/2021 z dnia 27.12.2021 r. – kwota: 7.512,17 zł. Faktura VAT Nr FS 128/2021 z dnia 30.12.2021 r. – kwota: 15.500,00 zł.	700	70005	6050	23.012,17
		Kwota ogółem:				24.382,33
		Plan: Zakup kruszywa (tłuczni) do remontu dróg dojazdowych (polnych) w sołectwie Łukawica. Wykonanie: Faktura VAT Nr 20/T/05/2021 z dnia 22.05.2021 r. – kwota: 5.110,90 zł. Faktura VAT Nr 17/T/05/2021 z dnia 21.05.2021 r. – kwota: 5.195,65 zł.	600	60017	4210	12.082,33

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

10	Łukawica	Faktura VAT Nr 2/T/06/2021 z dnia 07.06.2021 r. – kwota: 1.775,78 zł.				
		Plan: Ułożenie kostki brukowej na działce gminnej przy budynku komunalnym (świetlice wiejskiej) w Łukawicy	700	70005	4300	12.300,00
		Wykonanie: Faktura VAT Nr FA/4/2021 z dnia 08.12.2021 r.– kwota: 12.300,00 zł.				
		Kwota ogółem:				46.558,59
11	Narol	Plan: Zakup tłucznia (kruszywa) do remontu dróg gminnych w sołectwie Narol. Zakup tłucznia płukanego do zasypania wgłębienia w Młynkach.	600	60016	4210	12.426,13
		Wykonanie: Faktura VAT Nr 12/T/04/2021 z dnia 20.04.2021 r. – kwota 8.734,15 zł. Faktura VAT Nr 9/T/10/2021 z dnia 15.10.2021 r. – kwota 1.265,85 zł. Faktura VAT Nr 1/T/12/2021 z dnia 08.12.2021 r. – kwota 2.426,13 zł.				
		Plan: Zakup lodówki i miksera do wyposażenia budynku gminnego w Narolu.	700	70005	4210	3.998,00
		Wykonanie: Faktura VAT Nr FAV/626 z dnia 09.09.2021 r.– kwota: 3.998,00 zł.				
		Plan: Zakup 4 radiotelefonów na potrzeby OSP w Narolu.	754	75412	4210	10.000,00
		Wykonanie: Faktura VAT Nr 77/05/2021 z dnia 25.05.2021 r. – kwota: 10.000,00 zł.				
		Plan: Zakup materiałów i towarów do zorganizowania spotkań integracyjnych dla mieszkańców przez Klub Seniora. Zakup strojów dla „Chóru Tanew”. Zakup materiałów i towarów do zorganizowania spotkania integracyjnego dla mieszkańców sołectwa Narol p.n. „Piknik rodzinny”.	921	92195	4210	18.134,46
		Wykonanie: Faktura VAT Nr FVKLN/21/9 z dnia 10.03.2021 r.– kwota: 310,28 zł. Faktura VAT Nr F/5/2021 z dnia 10.03.2021 r. – kwota: 389,72 zł. Faktura VAT Nr 09/03/2021 z dnia 10.03.2021 r.– kwota: 292,32 zł. Faktura VAT Nr FV/4856/21/TOM z dnia 27.05.2021 r.– kwota: 1.217,70 zł. Rachunek Nr 02/21 z dnia 07.06.2021 r.– kwota: 700,00 zł. Rachunek Nr 1/2021 z dnia 06.06.2021 r.– kwota: 800,00 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/19 z dnia 04.06.2021 r. – kwota: 155,33 zł. Faktura VAT Nr F/13/2021 z dnia 04.06.2021 r. – kwota: 554,60 zł. Faktura VAT Nr F/0001/06/21/K2 z dnia 02.06.2021r. – kwota: 28,90 zł. Faktura VAT Nr FS000211/05/2021 z dnia 29.05.2021 r.– kwota: 236,00 zł. Faktura VAT Nr 529/21/F z dnia 05.06.2021 r. – kwota: 94,50 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/15 z dnia 02.06.2021 r.				

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

	<p>– kwota: 82,80 zł. Faktura VAT Nr 01/06/2021 z dnia 02.06.2021 r. – kwota: 272,00 zł. Faktura VAT Nr FADET/63/06/2021 z dnia 07.06.2021 r. – kwota: 1.124,15 zł. Faktura VAT Nr FADET/65/06/2021 z dnia 07.06.2021 r.– kwota 1.000,92 zł. Faktura VAT Nr FV/830/2021 z dnia 11.06.2021 r.– kwota: 2.109,47 zł. Faktura VAT Nr FA/117/06/2021 z dnia 14.06.2021 r. – kwota: 64,08 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/20 z dnia 15.06.2021 r. – kwota: 321,17 zł. Faktura VAT nr FV/9973/21/TOM z dnia 01.10.2021 r.– kwota: 413,25 zł. Faktura VAT Nr 38/09/2021 z dnia 34,20 r. – kwota: 34,20 zł. Faktura VAT Nr FADET/24/10/2021 z dnia 02.10.2021 r.– kwota: 708,27 zł. Faktura VAT Nr 964/21/F z dnia 02.10.2021 r. – kwota: 94,50 zł. Rachunek Nr 006/2021 z dnia 03.10.2021 r.– kwota: 500,00 zł. Faktura VAT Nr F/0006/09/21/K2 z dnia 30.09.2021 r.– kwota: 12,40 zł. Faktura VAT Nr 13/09/21 z dnia 28.09.2021 r. – kwota: 131,36 zł. Faktura VAT Nr 18/09/21 z dnia 30.09.2021 r. – kwota: 65,68 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/31/N z dnia 07.10.2021 r. – kwota: 162,87 zł. Faktura VAT Nr 03/10/2021 z dnia 06.10.2021 r. – kwota: 324,84 zł. Faktura VAT Nr 02/10/2021 z dnia 04.10.2021 r. – kwota: 188,91 zł. Faktura VAT Nr Fa/44/10/2021 z dnia 06.10.2021 r. – kwota: 145,53 zł. Faktura VAT Nr 4/10/2021 z dnia 11.10.2021 r. – kwota: 500,00 zł. Faktura VAT Nr 11/12/2021 z dnia 10.12.2021 r. – kwota: 774,33 zł. Faktura VAT Nr FA/93/12/2021 z dnia 11.12.2021 r. – kwota: 75,61 zł. Faktura VAT Nr FA/92/12/2021 z dnia 11.12.2021 r. – kwota: 636,83 zł. Faktura VAT Nr 12/12/2021 z dnia 10.12.2021 r. – kwota: 131,94 zł. Faktura Nr 39/2021 z dnia 10.12.2021 r. – kwota: 1.200,00 zł. Faktura VAT Nr 29/12/2021 z dnia 21.12.2021 r. – kwota: 2.280,00 zł.</p>				
	<p>Plan: Zakup usług do zorganizowania spotkania integracyjnego dla mieszkańców sołectwa Narol p.n. „Piknik rodzinny”. Wykonanie: Faktura Nr 5/06/2021 z dnia 06.06.2021 r.– kwota: 1.000,00 zł. Rachunek nr 2/2021 z dnia 06.06.2021 r. – kwota: 1.000,00 zł.</p>	921	92195	4300	2.000,00
	<p>Kwota ogółem:</p>				33.497,49
	<p>Plan: Zakup tłuczni (kruszywa) do remontu dróg dojazdowych (połnych) w sołectwie Narol-Wieś.</p>	600	60017	4210	24.498,41

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

12	Narol - Wieś	Wykonanie: Faktura VAT Nr 15/T/06/2021 z dnia 25.06.2021 r. – kwota 3.452,46 zł. Faktura VAT Nr 2/T/11/2021 z dnia 02.11.2021 r. – kwota 7.070,51 zł. Faktura VAT Nr 16/T/10/2021 z dnia 22.10.2021 r. – kwota 3.481,15 zł. Faktura VAT Nr 5/T/11/2021 z dnia 08.11.2021 r. – kwota 10.494,29 zł.				
		Plan: Zakup ławostolów wypoczynkowych do postawienia na działkach gminnych w sołectwie Narol-Wieś. Wykonanie: Faktura Nr 36/2021 z dnia 25.10.2021 r. – kwota: 4.000,00 zł.	700	70005	4210	4.000,00
		Plan: Zorganizowanie spotkań integracyjnych dla mieszkańców sołectwa Narol-Wieś (zakup potrzebnych materiałów, towarów, nagród i pucharów). Wykonanie: Faktura VAT Nr 03/07/2021 z dnia 02.07.2021 r. – kwota: 373,44 zł. Faktura VAT Nr FA/38/07/2021 z dnia 02.07.2021 r. – kwota: 212,13 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/26 z dnia 05.07.2021 r. – kwota: 419,41 zł. Faktura VAT Nr FA/39/07/2021 z dnia 05.07.2021 r. – kwota: 293,12 zł. Faktura VAT Nr FS 41/2021 z dnia 05.07.2021 r. – kwota: 307,40 zł. Faktura VAT Nr 04/07/2021 z dnia 05.07.2021 r. – kwota: 161,23 zł. Faktura VAT Nr 06/07/2021 z dnia 06.07.2021 r. – kwota: 271,03 zł. Faktura VAT Nr FS 72/2021 z dnia 01.10.2021 r. – kwota: 309,60 zł. Faktura VAT Nr FA/1/10/2021 z dnia 01.10.2021 r. – kwota: 144,94 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/42 z dnia 30.09.2021 r. – kwota: 635,19 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/43 z dnia 01.10.2021 r. – kwota: 221,72 zł. Faktura VAT Nr FS 75/2021 z dnia 14.10.2021 r. – kwota: 310,20 zł. Faktura VAT Nr FVKLN/21/45 z dnia 16.10.2021 r. – kwota: 707,99 zł. Faktura VAT Nr FA/123/10/2021 z dnia 15.10.2021 r. – kwota: 107,68 zł. Faktura VAT Nr F/25/2021 z dnia 09.11.2021 r. – kwota 524,00 zł.	921	92195	4210	4.999,08
Kwota ogółem:				29.584,65		
		Plan po zmianach: Zakup tablicy ogłoszeniowej do ustawienia w sołectwie. Wykonanie: Faktura VAT Nr Fa/3/2021 z dnia 09.12.2021 r. – kwota: 230,00 zł.	700	70005	4210	230,00
		Plan: Zagospodarowanie działki gminnej nr 1581/4 w sołectwie Płazów polegające na utwardzeniu terenu. Wykonanie: Faktura VAT Nr 2 z dnia 10.11.2021 r. – kwota: 16.284,65 zł.	700	70005	6050	16.284,65

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

13	Płazów	Plan: Zakup kosi spalinowej. Wykonanie: Faktura VAT Nr FANAR/000151/04/2021 z dnia 28.04.2021 r.– kwota: 1.570,00 zł.	900	90004	4210	1.570,00
		Plan: Budowa oświetlenia terenu rekreacyjnego w miejscowości Płazów. Wykonanie: Faktura Nr 4/05/2021 z dnia 13.05.2021 r.– kwota: 850,00 zł. Faktura Nr 01/11/2021 z dnia 03.11.2021 r.– kwota: 3.000,00 zł. Faktura Nr 26/U/12/2021 z dnia 10.12.2021 r. – kwota: 6.150,00 zł.	900	90015	6050	10.000,00
		Plan: Zakup słupków oraz siatki do siatkówki na boisko wiejskie ogólnodostępne. Wykonanie: Faktura VAT Nr FA/391/07/2021 z dnia 26.07.2021 r. – kwota 1.500,00 zł.	926	92601	4210	1.500,00
14	Podlesina	Kwota ogółem:				15.408,67
		Plan: Wykonanie schodów oraz zadaszania przy budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Podlesinie. Wykonanie: Faktura VAT Nr 1/12/2021 z dnia 01.12.2021 r.– kwota: 3.408,67 zł.	700	70005	4300	3.408,67
		Plan po zmianach: Przebudowa oświetlenia ulicznego w sołectwie Podlesina. Wykonanie: Faktura VAT Nr FV/2021/7/4 z dnia 28.07.2021 r. – kwota 12.000,00 zł.	900	90015	6050	12.000,00
15	Ruda Różaniecka	Kwota ogółem:				47.411,30
		Plan: Montaż siedzisk drewnianych na ławkach w sołectwie Ruda Różaniecka (na Bojkówce). Wykonanie schodów na działce gminnej w Rudzie Różanieckiej (na Bojkówce). Plan po zmianach: Dostawa i montaż zjazdu linowego (tyrolki) na placu zabaw w Rudzie Różanieckiej (Bojkówka). Wykonanie: Faktura VAT Nr 1/06/2021 z dnia 10.06.2021 r. – kwota: 3.000,00 zł. Faktura VAT Nr 4/06/2021 z dnia 23.06.2021 r. – kwota: 4.411,30 zł. Faktura VAT Nr 78/08/2021 z dnia 23.08.2021 r. – kwota: 10.000,00 zł.	700	70005	4300	17.411,30
		Plan: Budowa domu przed pogrzebowego na działce gminnej w sołectwie Ruda Różaniecka. Wykonanie: Faktura VAT Nr 36/11/2021 z dnia 29.11.2021 r. – kwota: 30.000,00 zł.	710	71095	6050	30.000,00
		Kwota ogółem:				31.997,74
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg dojazdowych (połnych) w sołectwie Woła Wielka. Wykonanie: Faktura VAT Nr 1/T/05/2021 z dnia 05.05.2021 r.	600	60017	4210	13.852,88

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2021

16	Wola Wielka	– kwota 8.668,97 zł. Faktura VAT Nr 17/T/05/2021 z dnia 21.05.2021 r. – kwota 3.442,03 zł. Faktura VAT Nr 15/T/06/2021 z dnia 25.06.2021 r. – kwota 1.741,88 zł.				
		Plan po zmianach: Doposażenie budynku komunalnego (świetlice wiejskiej) w Woli Wielkiej (zakup stołów). Wykonanie: Faktura VAT nr 10/2021 z dnia 26.08.2021 r. – kwota: 4.500,00 zł.	700	70005	4210	4.500,00
		Plan: Wyrównanie terenu działki gminnej nr 1225 w sołectwie Wola Wielka. Wykonanie: Faktura VAT nr 33/H/2021 z dnia 13.12.2021 r. – kwota: 3.144,86 zł.	700	70005	4300	3.144,86
		Plan: Pielęgnacja (wykaszenie) terenów zielonych w sołectwie Wola Wielka. Wykonanie: Faktura VAT Nr 01/06/2021 z dnia 29.06.2021 r. – kwota: 2.695,10 zł. Faktura VAT Nr 12/2021 z dnia 30.06.2021 r. – kwota: 2.005,09 zł. Faktura VAT Nr 17/2021 z dnia 30.07.2021 r. – kwota: 1.030,05 zł. Faktura VAT Nr 02/07/2021 z dnia 30.07.2021 r. – kwota: 1.385,06 zł. Faktura VAT Nr 03/08/2021 z dnia 30.08.2021 r. – kwota: 919,84 zł. Faktura VAT Nr 22/2021 z dnia 31.08.2021 r. – kwota: 1.025,04 zł. Faktura VAT Nr 25/2021 z dnia 30.09.2021 r. – kwota: 939,82 zł.	900	90004	4300	10.000,00
		Plan: Zorganizowanie imprez okolicznościowych dla mieszkańców sołectwa Wola Wielka (zakup potrzebnych materiałów, towarów, nagród i pucharów). Wykonanie: Faktura VAT Nr FV/21/2 z dnia 29.12.2021 r. – kwota: 500,00 zł.	921	92195	4210	500,00
		WYDATKI OGÓŁEM				453.794,52

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności wg sołectw (stan na 31.12.2021)	6
Tabela 2. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2019-2021.....	6
Tabela 3. Dochody i wydatki Gminy Narol w latach 2018-2021	7
Tabela 4. Wydatki bieżące i wydatki inwestycyjne w latach 2018-2021	9
Tabela 5. Zestawienie zadań inwestycyjnych w 2021 r.....	10
Tabela 6. Poziom zadłużenia gminy Narol w latach 2018-2021	14
Tabela 7. Zestawienie wartości gruntów mienia komunalnego stan na 31.12.2021 r.	29
Tabela 8. Sprzedaż nieruchomości gruntowych w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	30
Tabela 9. Sprzedaż nieruchomości gruntowej użytkownikowi wieczystemu w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	31
Tabela 10. Nieodpłatne nabycie nieruchomości od gminnej spółdzielni samopomoc chłopska za zaległe zobowiązania podatkowe w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021r.	31
Tabela 11. Odpłatne nabycie nieruchomości w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r....	32
Tabela 12. Zamiana nieruchomości w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.....	32
Tabela 13. Ubyło zasiedzenie w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	33
Tabela 14. Ubyło działka zajęta pod drogę powiatową w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.....	33
Tabela 15. Nieruchomości mienia komunalnego w użytkowaniu wieczystym stan na 31.12.2021 r.....	34
Tabela 16. Nieruchomości w użytkowaniu wieczystym na dzień 31.12.2021 r.....	34
Tabela 17. Mienie komunalne- nieruchomości gruntowe, stan na 31.12.2021 r.....	35
Tabela 18. Liczba odbiorców korzystających z sieci wodociągowej (stan na 31.12.2021 r.)	37
Tabela 19. Gospodarka odpadami (stan na 31.12.2021 r.).....	38
Tabela 20. Liczba i procentowy odsetek odbiorców przyłączonych do sieci kanalizacyjnej (stan na 31.12.2021r.)	39

Tabela 21. Wykaz rezerwatów przyrody na terenie Gminy Narol.....	42
Tabela 22. Wykaz parków krajobrazowych na terenie Gminy Narol.....	43
Tabela 23. Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Narol.....	44
Tabela 24. Wykaz obszarów Natura 2000 na terenie gminy Narol.....	45
Tabela 25. Liczba rodzin/ osób objętych pomocą społeczną (według powodów).....	52
Tabela 26. Liczba osób skierowanych do ŚDS z podziałem na rodzaj niepełnosprawności stan na 31.12.2021 r.	61
Tabela 27. Formy prowadzonej działalności.	64
Tabela 28. Współpraca z podmiotami określonymi w § 21 rozporządzenia i jej efekty.....	70
Tabela 29. Wykaz uchwał podjętych w 2021 roku przez Radę Miejską w Narolu.....	81
Tabela 30. Liczba dzieci w szkołach i placówkach oświatowych w gminie Narol w 2021 r. ...	96
Tabela 31. Liczba nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych w gminie Narol w 2021 r.	97
Tabela 32. Zatrudnienie nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego styczeń-sierpień 2021 r.....	98
Tabela 33. Zatrudnienie nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego wrzesień-grudzień 2021 r.	99
Tabela 34. Wybrane informacje dotyczące biblioteki w latach 2018-2021.....	101
Tabela 35. Placówki lecznicze i liczba leczonych pacjentów.....	102
Tabela 36. Udział mieszkańców w zebraniach sołeckich.....	106
Tabela 37. Zestawienie zrealizowanych wydatków ujętych we wnioskach poszczególnych sołectw na realizację zadań w ramach Funduszu Sołeckiego w roku 2021 roku.....	108

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Narol na tle województwa podkarpackiego.....	5
Rysunek 2. Rezerваты przyrody znajdujące się na terytorium Gminy Narol.....	42
Rysunek 3. Parki krajobrazowe na terytorium Gminy Narol	43
Rysunek 4. Obszar chronionego krajobrazu na terenie Gminy Narol.....	44
Rysunek 5. Obszary ptasie Natura 2000 na terenie Gminy Narol	45
Rysunek 6. Obszary siedliskowe Natura 2000 na terenie Gminy Narol	46

SPIS WYKRESÓW

Wykres 2 Dochody i wydatki budżetu gminy Narol w latach 2018-2021.....	8
Wykres 3. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2018-2021	9
Wykres 4. Zadłużenie gminy Narol w ujęciu graficznym	14

